

Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius

***UAB Panevėžio regiono atliekų
tvarkymo centras***

**DIDELIŲ GABARITŲ ATLIEKŲ SURINKIMO
AIKŠTELĖS ĮRENGIMAS, SKLYPUOSE ADRESAIS:
KĖDAINIŲ G. 13 IR KĖDAINIŲ G. 15, PANEVĖŽYS**

POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO ATASKAITA

UAB „Ekokonsultacijos“ (Visuomenės sveikatos priežiūros veiklos licencija Nr. VSL-308)

Direktorė Lina Šleinotaitė-Kalėdė

Atsakingi rengėjai	Telefonas
<i>UAB „Ekokonsultacijos“ aplinkosaugos ir visuomenės sveikatos specialistė Lina Sakalauskaitė</i>	(8 5) 274 54 91
<i>UAB „Ekokonsultacijos“ projektų vadovė Inga Muliuolė</i>	(8 5) 274 54 91
<i>UAB „Ekokonsultacijos“ aplinkos apsaugos specialistė Jolanta Graudinytė</i>	(8 5) 274 54 91
<i>UAB „Ekokonsultacijos“ aplinkos apsaugos specialistė Kristina Pilžis</i>	(8 5) 274 54 91

VERSIJA I

**2021 m.
VILNIUS**

TURINYS

1. Informacija apie ūkinės veiklos organizatorių (užsakovą): juridinio asmens pavadinimas arba fizinio asmens vardas, pavardė, adresas, telefonas, faksas, elektroninio pašto adresas.....	6
2. Informacija apie ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo (toliau – Poveikio visuomenės sveikatai vertinimas) ataskaitos (toliau – Ataskaita) rengėją: juridinio asmens pavadinimas arba fizinio asmens, kontaktinio asmens vardas, pavardė, adresas, telefonas, faksas, elektroninio pašto adresas (pridedama juridinio ar fizinio asmens licencijos, leidžiančios verstis poveikio visuomenės sveikatai vertinimu, kopija).....	6
3. Planuojamos ūkinės veiklos analizė:.....	6
3.1. ūkinės veiklos pavadinimas, ekonominės veiklos rūšies kodas pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių (EVRK 2 red.), patvirtintą Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. DĮ-226 „Dėl Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“	6
3.2. planuojamas (projektinis) ūkinės veiklos pajėgumas, gaminama produkcija (teikiamos paslaugos) (pavadinimas, kiekis per metus), gaminamų produktų (teikiamų paslaugų) paskirtis, naudojamos medžiagos, žaliavos, gamtiniai, energiniai ištekliai (pavadinimas, kiekis per metus, pavojingumas, rizika)	7
3.3. ūkinėje veikloje naudojamų technologijų aprašymas, esamų ir planuojamų statinių ir įrenginių išdėstymo planas.....	13
3.4. ūkinės veiklos vykdymo terminai ir eiliškumas, ūkinės veiklos vykdymo (objekto naudojimo) trukmė (tais atvejais, kai planuojama terminuota ūkinė veikla).....	18
3.5. informacija, kokiuose ūkinės veiklos etapuose – teritorijų planavimo, statinių statybos, sanitarinės apsaugos zonos ribų nustatymo ar tikslinimo, ūkinės veiklos nutraukimo ar kt. – atliekamas poveikio visuomenės sveikatai vertinimas.....	18
3.6. siūlomos PŪV alternatyvos; šis reikalavimas neprivalomas, kai atliekamas vykdomos ūkinės veiklos, kuriai reikia nustatyti arba patikslinti sanitarinės apsaugos zonų ribas, poveikio visuomenės sveikatai vertinimas.....	19
4. Planuojamos ūkinės veiklos vietos analizė:.....	19
4.1. planuojamos ūkinės veiklos vieta (adresas) pagal administracinius teritorinius vienetų, jų dalis ir gyvenamąsias vietas (apskritis, savivaldybė, seniūnija, miestas, miestelis, kaimas, viensėdis, gatvė); teritorijos, kurioje planuojama ūkinė veikla, ne senesnis kaip 3 metų žemėlapis su gretimybėmis (ortofoto ar kitokiame žemėlapyje, kitose grafinės informacijos pateikimo priemonėse apibrėžta planuojama teritorija; planų mastelis pasirenkamas atsižvelgiant į planuojamos teritorijos ir teritorijos, kurią planuojama ūkinė veikla gali paveikti, dydžius), esamos ir suplanuotos gretimybės (žemės sklypai ir pastatai, su kuriais ribojasi teritorija), teritorijos, kurioje planuojama ūkinė veikla, svarba aplinkos apsaugos, visuomenės sveikatos saugos, ekonominiu, visuomeniniu ar kt. požiūriais, objektai, kuriems nustatytos sanitarinės apsaugos zonos, informacija apie sanitarinės apsaugos zonos ribų nustatymą ir įregistravimą, kita svarbi informacija	19
4.2. žemės sklypo, kuriame planuojama ūkinė veikla, pagrindinė žemės naudojimo paskirtis, naudojimo būdas (-ai) (esamas ir planuojamas), žemės sklypo plotas, žemės sklypui nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos (pridedama išrašo iš Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko kopija)	28
4.3. Vietovės infrastruktūra (vandens, šilumos energijos tiekimas, nuotekų surinkimas, valymas ir išleidimas, atliekų tvarkymas, šalinimas ir panaudojimas, susisiekimo, privažiavimo keliai ir kt.).....	28
4.4. ūkinės veiklos vietos (žemės sklypo) įvertinimas atsižvelgiant į greta ir aplink planuojamą ūkinę veiklą, esančias, planuojamas ar suplanuotas gyvenamųjų pastatų, visuomeninės paskirties, rekreacines ar kitas teritorijas, statinius, pastatus, objektus, nurodytus Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo 24 straipsnio 4 dalyje, ar kitus	

visuomenės sveikatos saugos požūriu reikšmingus objektus (aprašymas, anksčiau šiame žemės sklype vykdyta ūkinė veikla, atstumai iki kitų šiame papunktyje nurodytų objektų).....29

5. Planuojamos ūkinės veiklos veiksmų, darančių įtaką visuomenės sveikatai, tiesioginio ar netiesioginio poveikio kiekybinis ir kokybinis apibūdinimas ir įvertinimas (identifikuojami ir aprašomi planuojamos ar vykdomos ūkinės veiklos lemiami sveikatai įtaką darantys veiksniai, aprašomas galimas jų poveikis visuomenės sveikatai artimiausioje gyvenamųjų pastatų aplinkoje, visuomeninės paskirties teritorijose ir statiniuose, rekreacinėse teritorijose ir kituose svarbiuose objektuose, nurodytuose Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodinių nurodymų priedo 4.4 papunktyje).....30

5.1. planuojamos ūkinės veiklos cheminės taršos, galinčios daryti poveikį visuomenės sveikatai, vertinimas: aprašoma kiekviena numatoma vykdyti veikla (veiklos etapas), kurios metu susidarys ir į aplinkos orą bus išmetami teršalai, stacionarių (organizuotų ir neorganizuotų) ir mobilių taršos šaltinių ypatybės, jų vietos (koordinatės, schema) ir išmetamų teršalų kiekio skaičiavimai (skaičiavimo metodikos), vietovės meteorologinės sąlygos, aplinkos oro foninis užterštumas, numatomų išmesti teršalų ribinės aplinkos oro užterštumo vertės, aplinkos oro užterštumo prognozė: pateikiami duomenys, naudoti numatomų išmesti teršalų didžiausiai koncentracijai skaičiuoti, naudotos skaičiavimo metodikos, informacija apie teršalų koncentracijos skaičiavimui naudotas parinktis (reljefas, pastatai, nuosėdos, emisijų kitimas laiko atžvilgiu ir t. t.), jei tokios buvo naudotos, naudota kompiuterinė programinė įranga, foniniai aplinkos užterštumo duomenys ir jų pasirinkimo pagrindimas, teršalų koncentracijos skaičiavimo rezultatai ir jų analizė (skaičiavimų lentelės, žemėlapiai ar pan.), nurodomas skaičiavimų aukštis, modeliavimo teritorijos dydis, taršos sklaidos žingsnio dydis, taršos sklaidos žemėlapių koordinatų sistema ir mastelis, pateikiama aplinkos oro užterštumo prognozė ir galimas poveikis visuomenės sveikatai30

5.2. galimas planuojamos ūkinės veiklos poveikis visuomenės sveikatai, atsižvelgiant į ūkinės veiklos metu į aplinką skleidžiamus kvapus: aprašoma kiekviena numatoma vykdyti veikla (veiklos etapas), kurios metu susidarys ir į aplinkos orą išsiskirs kvapai, kvapus skleidžiančios cheminės medžiagos, kvapų susidarymo šaltiniai (stacionarūs organizuoti ir neorganizuoti) ir jų ypatybės, jų vietos (koordinatės, schema) ir išmetamų kvapų emisijų skaičiavimai (skaičiavimo metodikos), vietovės meteorologinės sąlygos, aplinkos oro užterštumo kvapais prognozė: pateikiami duomenys, naudoti numatomų skleidžiamų kvapų koncentracijai aplinkos ore skaičiuoti, naudotos skaičiavimo metodikos, informacija apie kvapų koncentracijos skaičiavimo parinktis (reljefas, pastatai, nuosėdos, emisijų kitimas laiko atžvilgiu ir t. t.), jei tokios buvo naudotos, naudota kompiuterinė programinė įranga, naudotos cheminių medžiagų kvapų slenkstinės vertės, kvapų koncentracijos skaičiavimo rezultatai (pagal galimybes įvertinant ir greta planuojamos ūkinės veiklos esančių kvapų susidarymo šaltinių, galinčių turėti poveikį visuomenės sveikatai ir sanitarinės apsaugos zonų riboms, skleidžiamą taršą) ir jų analizė (skaičiavimų lentelės, žemėlapiai ar pan.), nurodomas skaičiavimų aukštis, modeliavimo teritorijos dydis, taršos sklaidos žingsnio dydis, taršos sklaidos žemėlapių koordinatų sistema ir mastelis; pateikiama aplinkos oro užterštumo kvapais prognozė ir galimas poveikis visuomenės sveikatai31

5.3. Fizikinės (triukšmas, nejonizuojanti spinduliuotė ir kt.) taršos, galinčios daryti poveikį visuomenės sveikatai, vertinimas: esamos būklės įvertinimas, taršos šaltinių (stacionarių ir mobilių) aprašymas, jų ypatybės bei vieta (schema), informacija apie skleidžiamą taršą (emisijas), šios taršos ribiniai dydžiai, taršos sklaidimo prognozė/sklaidos modeliavimo rezultatai (lentelės, žemėlapiai).....34

5.4. įvertinami kiti reikšmingi planuojamos ūkinės veiklos visuomenės sveikatai įtaką darantys veiksniai, kurių taršos rodiklių ribinės vertės reglamentuotos norminiuose teisės aktuose, aprašomas galimas jų poveikis visuomenės sveikatai39

5.5. gali būti identifikuojami ir aprašomi kiti reikšmingi planuojamos ūkinės veiklos visuomenės sveikatai įtaką darantys veiksniai (biologiniai, ekonominiai, socialiniai, psichologiniai), kurių taršos rodiklių ribinės vertės nėra reglamentuotos norminiuose teisės

aktuose (gali būti naudojami kokybinio pobūdžio įvertinimo (aprašomieji) metodai, pavyzdžiui, pateikiami mokslinių tyrimų, tam tikrų visuomenės grupių apklausos duomenys, analizės, ekspertų nuomonės, konkrečios teritorijos situacijos analizė ir pan.).....	46
6. Priemonių, kurios padės išvengti ar sumažinti neigiamą PŪV poveikį visuomenės sveikatai, aprašymas bei jų pasirinkimo argumentai (Ataskaitoje pateikiamas ūkinės veiklos poveikį visuomenės sveikatai mažinančių priemonių aprašymas, dokumentai, patvirtinantys taršos prevencijos arba mažinimo galimybes ir atitinkamų planuojamų arba įgyvendintų priemonių veiksmingumą, sveikatos rizikos veiksnių artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje ir ties sanitarinės apsaugos zonos ribomis pokyčiai įdiegus šias priemones)	46
7. Esamos visuomenės sveikatos būklės analizė (Ataskaitoje analizuojami tik tie visuomenės grupių demografiniai ir sveikatos statistikos rodikliai, kurie yra prieinami ir reikšmingi vertinant planuojamos ūkinės veiklos poveikį visuomenės sveikatai. Pagal galimybę ir reikalingumą gali būti analizuojami ir kiti papildomi rodikliai. Gali būti pateikiama mokslinių tyrimų arba oficialiosios statistikos apžvalga):	47
7.1. Vietovės gyventojų demografiniai rodikliai (jei nėra prieinamų vietovės duomenų, pateikiami savivaldybės ar apskrities duomenys).....	47
7.2. Gyventojų sergamumo rodiklių analizė (jei nėra prieinamų vietovės duomenų, pateikiami savivaldybės ar apskrities duomenys).....	47
7.3. Gyventojų rizikos grupių populiacijoje analizė (aprašomos svarbiausios gyventojų rizikos grupės, ypač atkreipiant dėmesį į pažeidžiamiausias grupes: vaikus, pagyvenusius žmones, mažas pajamas turinčius ir kt.)	50
7.4. gyventojų demografinių ir sveikatos rodiklių palyginimas su visos populiacijos duomenimis (su šalies vidurkiu, kitų savivaldybių duomenimis ir pan.).....	54
7.5. planuojamos ūkinės veiklos poveikis visuomenės sveikatos būklei.....	57
8. Sanitarinės apsaugos zonos ribų nustatymo arba tikslinimo pagrindimas:.....	58
8.1. šis skyrius rengiamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo, Sanitarinės apsaugos zonų ribų nustatymo ir režimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. rugpjūčio 19 d. įsakymu Nr. V-586 „Dėl Sanitarinės apsaugos zonų ribų nustatymo ir režimo taisyklių patvirtinimo“, bei Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 “Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo” nuostatomis.....	58
8.2. Ataskaitos rengėjas, sanitarinės apsaugos zonos ribas, Ataskaitoje pateikia:	59
8.2.1. <i>sanitarinės apsaugos zonos ribų planą, kuriame turi būti pažymėtos taršos šaltinio ir/ar taršos objekto arba keltų jų siūlomos sanitarinės apsaugos zonos ribos, patikslintos pagal meteorologinius duomenis, pateikiamas sanitarinės apsaugos zonos ribų nustatymo arba tikslinimo pagrindimas, nurodomi gyvenamosios paskirties pastatai (namai), sodo namai, viešbučių, administracinės prekybos, maitinimo, kultūros, mokslo, poilsio, gydymo, sporto ir religinės paskirties pastatai, specialiosios paskirties pastatai, susiję su apgyvendinimu, rekreacinės teritorijos, kiti objektai:</i>	59
8.2.2. <i>sanitarinės apsaugos zonos ribų planą, topografinį planą su pažymėtomis teršalų sklaidos skaičiavimų vertinėmis, izolinijomis, taršos šaltinius</i>	59
8.3. kai nustatomos arba tikslinamos jau vykdomos ūkinės veiklos sanitarinės apsaugos zonos ribos, Ataskaitoje turi būti pateikti sanitarinės apsaugos zonos ribas pagrindžiantys duomenys, gauti remiantis faktiniais ūkinės veiklos skleidžiamos fizikinės ir cheminės taršos bei taršos kvapais duomenimis	59
9. Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodų aprašymas:.....	59
9.1. panaudoti kiekybiniai ir kokybiniai poveikio vertinimo metodai ir jų pasirinkimo pagrindimas.....	59
9.2. galimi vertinimo netikslumai ar kitos vertinimo prielaidos.....	60
10. Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo išvados: nurodoma, ar planuojamos ūkinės veiklos sąlygos atitinka visuomenės sveikatos saugos teisės aktų reikalavimus arba kokių visuomenės	

sveikatos saugos teisės aktų reikalavimų planuojamos arba vykdomos ūkinės veiklos sąlygos neatitinka (konkreto teisės akto straipsnis, jo dalis, punktas).....	60
11. Siūlomos sanitarinės apsaugos zonos ribos: nurodomas siūlomų sanitarinės apsaugos zonos ribų dydis metrais, taršos šaltinis (-iai), nuo kurio (-ių) nustatomos sanitarinės apsaugos zonos ribos. Pridedamas siūlomų sanitarinės apsaugos zonos ribų planas (topografinis planas, brėžinys ar žemėlapis), kuriame nurodytos siūlomos sanitarinės apsaugos zonos ribos.....	61
12. Rekomendacijos dėl poveikio visuomenės sveikatai vertinimo stebėsenos, emisijų kontrolės ir pan.	62
13. Visuomenės informavimas apie parengtą Ataskaitą ir viešą Ataskaitos pristatymą.....	62
14. Naudotos literatūros sąrašas.....	64

1. Informacija apie ūkinės veiklos organizatorių (užsakovą): juridinio asmens pavadinimas arba fizinio asmens vardas, pavardė, adresas, telefonas, faksas, elektroninio pašto adresas.

Ūkinės veiklos organizatorius (užsakovas): UAB Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centras

Įmonės kodas: 300127004

Adresas: Beržų g. 3, 36237 Panevėžys

Tel.: (8 45) 432 199

El. paštas: info@pratc.lt

2. Informacija apie ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo (toliau – Poveikio visuomenės sveikatai vertinimas) ataskaitos (toliau – Ataskaita) rengėją: juridinio asmens pavadinimas arba fizinio asmens, kontaktinio asmens vardas, pavardė, adresas, telefonas, faksas, elektroninio pašto adresas (pridedama juridinio ar fizinio asmens licencijos, leidžiančios verstis poveikio visuomenės sveikatai vertinimu, kopija).

Ataskaitos rengėjas: UAB „Ekokonsultacijos“ (licencijos Nr. VSL-308 kopija pateikta **1 priede**).

Adresas: J. Kubiliaus g. 6-5, 08234, Vilnius.

Kontaktiniai asmenys – aplinkosaugos ir visuomenės sveikatos specialistė Lina Sakalauskaitė, tel.: (8 5) 274 54 91, el. paštas: info@ekokonsultacijos.lt; projektų vadovė Inga Muliuolė, tel.: (8 5) 274 54 91, el. paštas: inga@ekokonsultacijos.lt; aplinkos apsaugos specialistė Jolanta Graudinytė, tel.: (8 5) 274 54 91, el. paštas: jolanta@ekokonsultacijos.lt, aplinkos apsaugos specialistė Kristina Pilžis, tel.: (8 5) 274 54 91, el. paštas: kristina@ekokonsultacijos.lt.

3. Planuojamos ūkinės veiklos analizė:

3.1. ūkinės veiklos pavadinimas, ekonominės veiklos rūšies kodas pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių (EVRK 2 red.), patvirtintą Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. DĮ-226 „Dėl Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“

UAB Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centras (toliau – **Panevėžio RATC**) planuoja sklypuose, adresais Kėdainių g. 13 ir Kėdainių g. 15, Panevėžys, įrengti didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelę (toliau - **DGASA**). Šioje aikštelėje iš gyventojų bus priimamos įvairios buityje susidaranti pavojaingosios ir nepavojaingosios atliekos. Esant poreikiui DGASA bus vykdomas didelių gabaritų atliekų rankinis ardymas, atskiriant sudedamąsias dalis. Taip pat DGASA bus įrengtas mainų punktas.

DGASA vykdomų veiklų ekonominės veiklos rūšies kodai pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių, patvirtintą Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. DĮ-226 226 „Dėl Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“ pateiktas **1 lentelėje**.

Lentelė 1. Ūkinės veiklos kodas pagal ekonominės veiklos rūšių klasifikatorius

Sekcija	Skyrius	Grupė	Klasė	Pavadinimas
E				VANDENS TIEKIMAS, NUOTEKŲ VALYMAS, ATLIEKŲ TVARKYMAS IR REGENERAVIMAS
	38			Atliekų surinkimas, tvarkymas ir šalinimas; medžiagų atgavimas
		38.1		Atliekų surinkimas
			38.11	Nepavojingų atliekų surinkimas
			38.12	Pavojingų atliekų surinkimas
		38.2		Atliekų tvarkymas ir šalinimas
			38.21	Nepavojingų atliekų tvarkymas ir šalinimas
			38.22	Pavojingų atliekų tvarkymas ir šalinimas
		38.3		Medžiagų atgavimas
			38.32	Išrūšiuotų medžiagų atgavimas

3.2. planuojamas (projektinis) ūkinės veiklos pajėgumas, gaminama produkcija (teikiamos paslaugos) (pavadinimas, kiekis per metus), gaminamų produktų (teikiamų paslaugų) paskirtis, naudojamos medžiagos, žaliavos, gamtiniai, energiniai ištekliai (pavadinimas, kiekis per metus, pavojingumas, rizika)

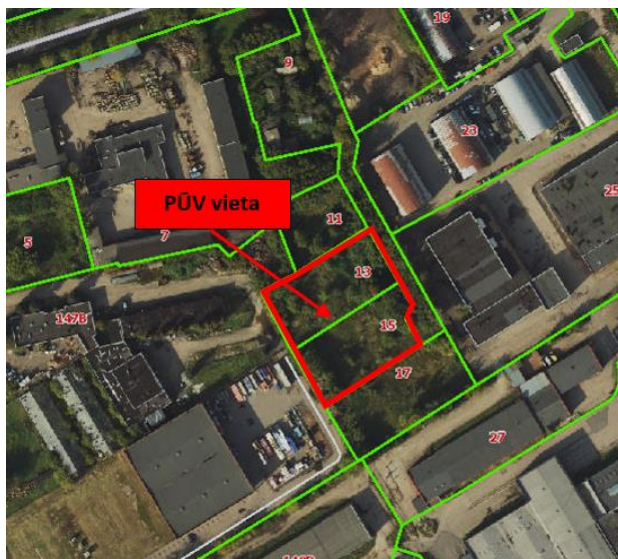
Panevėžio RATC sklypuose, adresais: Kėdainių g. 13 ir Kėdainių g. 15, Panevėžys, planuoja įrengti DGASA.

Visa veikla bus vykdoma 0,3477 ha ploto kieta danga dengtoje teritorijoje, kuri išsidėsčiusi dviejuose sklypuose:

- sklype, adresu Kėdainių g. 13, Panevėžys (unik. Nr. 4400-2435-2070), kurio plotas - 0,1762 ha. Žemės sklypo paskirtis – kita, naudojimo būdai - pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos;
- sklype, adresu Kėdainių g. 15, Panevėžys (unik. Nr. 4400-2148-9309), kurio plotas - 0,1715 ha. Žemės sklypo paskirtis – kita, naudojimo būdai - pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos.

VĮ Registrų centro Nekilnojamojo turto registro duomenų bazės išrašas ir sklypo planas pateiktas **2 priede**.

DGASA vieta pateikta **Pav. 1**.

Pav. 1. DGASA sklypai.

Planuojama PŪV teritorijoje pastatyti trys konteinerinio tipo pastatus, viename bus įrengtos administracinės/buitinės patalpos, kitame bus laikomos buities pavojingosios atliekos, o trečiame – elektros ir elektroninės įrangos (EEĮ) atliekos. Taip pat PŪV teritorijoje bus pastatytas mainų punktas - surenkamas angaro tipo lengvų konstrukcijų pastatas. Kieta danga dengtoje aikštelėje bus pastatyti 24 konteineriai, iš kurių: 10 m³ - 19 vnt., 30 m³ - 5 vnt. Šiuose konteineriuose bus laikomos nepavojingosios atliekos.

DGASA bus priimamos tik iš gyventojų buityje susidariusios pavojingosios ir nepavojingosios atliekos. Į DGASA per metus planuojama priimti iki 5000 t nepavojingųjų ir pavojingųjų komunalinių atliekų.

Didžiausias vienu metu planuojamas laikyti atliekų kiekis:

- ne daugiau kaip 30,0 t pavojingųjų atliekų,
- ne daugiau 134,0 t (įskaitant ir atliekų tvarkymo metu susidarančias atliekas) nepavojingųjų atliekų.

Per metus planuojama rankiniu būdu išardyti iki 150,0 t didelių gabaritų atliekų.

Panevėžio RATC siekiant vykdyti vieną iš Valstybinės atliekų prevencijos programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. spalio 22 d. įsakymu Nr. D1-782, atliekų prevencijos tikslų – produktus naudoti pakartotinai ar prailginti jų būvio ciklą, į DGASA priimtoms atliekoms (elektros ir elektroninė įrangai, baldams, žaislams ir pan.) bus atliktos atliekomis tapusių daiktų tinkamumo ar pritaikomumo naudoti pakartotinai nustatymas. Nustačius, kad šios atliekos yra tinkamos pakartotinai naudoti, jos bus atskiriamos ir laikomos mainų punkte atskirai nuo atliekų, kad pakartotinai tinkami naudoti daiktai nebūtų sugadinami, nepablogėtų jų būklė. Tinkamus naudoti pakartotinai daiktus gyventojai galės iš mainų punkto nemokamai pasiimti ir naudoti pagal paskirtį. Visa paruošimui naudoti pakartotinai tinkamų atliekomis tapusių produktų ir jų sudedamųjų dalių surinkimo, laikymo ir paruošimo naudoti pakartotinai veikla DGASA bus vykdoma vadovaujantis Minimaliais komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos kokybės reikalavimais, patvirtintais Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2012 m. spalio 23 d. įsakymu Nr. D1-857, su visais pakeitimais.

Informacija apie į DGASA planuojamas priimti, laikyti, tvarkyti atliekas ir atliekų tvarkymo metu susidarančias atliekas ir jų kiekius pateikta **2 ir 3 lentelėse**.

Lentelė 2. Į DGASA planuojamos priimti atliekos bei didžiausi vienu metu planuojami laikyti šių atliekų kiekiai.

Atliekos kodas	Atliekos pavadinimas	Patikslintas atliekos pavadinimas	Atliekų kiekis, t/m	Atliekų tvarkymo būdas**	Didžiausias vienu metu planuojamas laikyti atliekų kiekis, t
1	2	3	4	5	6
16 01 03	Naudoti nebetinkamos padangos	Gyventojų transporto priemonių netinkamos naudoti padangos	5000	S1, S2, R13, D15	35,0
17 01 07	Betono, plytų, čerpių ir keramikos gaminių mišiniai, nenurodyti 17 01 06	Betono, plytų, mūro, keramikos laužas		S1, S2, R13, D15	75,0
17 06 04	Izoliacinės medžiagos, nenurodytos 17 06 01 ir 17 06 03	Akmens ir stiklo vata, ruloninės izoliacijos medžiagos, įvairūs polistireno gaminiai		S1, S2, R13, D15	
20 01 01	Popierius ir kartonas	Įvairūs popieriaus gaminiai – knygos, laikraščiai, reklaminė spauda, kartono gaminiai		S1, S2, R10 ¹ , R13, D15	
20 01 02	Stiklas	Įvairūs stikliniai daiktai, lakštinis stiklas, kt.		S1, S2, R10 ¹ , R13, D15	
20 01 11	Tekstilės gaminiai	Užuolaidos, patalynė, minkšti žaislai, kt.		S1, S2, R10 ¹ , R13, D15	
20 01 39	Plastikai	Plėvelės, plastikinė tara, įvairūs plastikiniai daiktai		S1, S2, R10 ¹ , R13, D15	
20 01 40	Metalai	Įvairūs buityje naudojami metaliniai daiktai		S1, S2, R10 ¹ , R13, D15	
20 02 01	Biologiškai skaidžios atliekos	Medžių, krūmų lapai ir šakos, žolė, sodo daržo ir kitos žaliosios atliekos		S1, S2, R13, D15	
19 12 07	Mediena, nenurodyta 19 12 06	Medinės baldų, langų, durų ir dalys ir pan.		R13, D15	
19 12 12	Kitos mechaninio atliekų (įskaitant medžiagų mišinius) apdorojimo atliekos, nenurodytos 19 12 11	Netinkamos perdirbti baldų dalys iš plastiko, stiklo, medžio drožlių plokščių, dažytos ar lakuotos medienos ir pan.		R13, D15	
20 01 36	Nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, nenurodyta 20 01 21, 20 01 23 ir 20 01 35 pozicijose	Lygintuvai, virduliai, ventiliatoriai, radijo, telefono aparatai, šviestuvai, kt.		S1, S2, R10 ¹ , R13, D15	4,0
20 03 07	Didelių gabaritų atliekos	Įvairūs baldai, durys, langai, kiti dideli		S1, S2, S5, R12,	20,0

Atliekos kodas	Atliekos pavadinimas	Patikslintas atliekos pavadinimas	Atliekų kiekis, t/m	Atliekų tvarkymo būdas**	Didžiausias vienu metu planuojamas laikyti atliekų kiekis, t
1	2	3	4	5	6
		buityje naudojami daiktai		R10 ¹ , R13, D15***	
06 04 04*	Atliekos, kuriose yra gyvsidabrio	Įvairūs termometrai ir kiti prietaisai		S1, S2, R13, D15	
13 02 06*	Sintetinė variklio, pavarų dėžės ir tepamoji alyva	Įvairūs netinkami naudoti variklių sintetiniai tepalai		S1, S2, R13, D15	
13 02 08*	Kita variklio, pavarų dėžės ir tepalinė alyva	Įvairūs netinkami naudoti tepalai		S1, S2, R13, D15	
15 01 10*	Pakuotės, kuriose yra pavojingų cheminių medžiagų likučių arba kurios yra jomis užterštos	Įvairios buityje naudojamos chemijos gaminių pakuotės		S1, S2, R13, D15	
16 01 07*	Tepalų filtrai	Netinkami naudoti transporto priemonių tepalų filtrai		S1, S2, R13, D15	
16 01 13*	Stabdžių skystis	Netinkamas naudoti automobilių stabdžių skystis		S1, S2, R13, D15	
16 01 14*	Aušinamieji skysčiai, kuriuose yra pavojingų cheminių medžiagų	Netinkamas naudoti transporto priemonių variklių aušinimo skystis		S1, S2, R13, D15	
16 01 21*	Pavojingos sudedamosios dalys, nenurodytos 16 01 07 – 16 01 11, 16 01 13 – 16 01 14 ir 16 01 23 – 16 01 25	Oro ir kuro filtrai, automobilių hidrauliniai amortizatoriai, automobilinės žarnos, gumos, automobilinės granatos ir pan.		S1, S2, R13, D15	4,0
16 06 01*	Švino akumulatoriai	Netinkami naudoti transporto priemonių švino akumulatoriai		S1, S2, R13, D15	
18 01 03*	Atliekos, kurių rinkimui ir šalinimui taikomi specialūs reikalavimai, kad būtų išvengta infekcijos	Panaudoti švirkštai		S1, S2, R13, D15	
20 01 13*	Tirpikliai	Įvairūs buityje naudojami dažų tirpikliai		S1, S2, R13, D15	
20 01 14*	Rūgštys	Įvairūs buityje naudojami valikliai ir buitinės rūgštys (acto, fosforo, druskos ir kt.)		S1, S2, R13, D15	
20 01 27*	Dažai, rašalas, klijai ir dervos, kuriuose yra pavojingųjų medžiagų	Netinkami buityje naudojamų dažų, klijų, dervų, hermetikų, montavimo putų ir kt. likučiai		S1, S2, R13, D15	
20 01 29*	Plovikliai, kuriuose yra pavojingų cheminių medžiagų	Įvairūs netinkami naudojimui buitinės chemijos plovikliai		S1, S2, R13, D15	

Atliekos kodas	Atliekos pavadinimas	Patikslintas atliekos pavadinimas	Atliekų kiekis, t/m	Atliekų tvarkymo būdas**	Didžiausias vienu metu planuojamas laikyti atliekų kiekis, t
1	2	3	4	5	6
20 01 33*	Baterijos ir akumuliatoriai, nurodyti 16 06 01, 16 06 02 arba 16 06 03, nerūšiuotos baterijos ar akumuliatoriai, kuriuose yra baterijos	Įvairios netinkamos naudoti nešiojamos baterijos ir akumuliatoriai		S1, S2, R13, D15	11,0
20 01 21*	Dienos šviesos lempos ir kitos atliekos, kuriose yra gyvsidabrio	Liuminescencinės lempos, gyvsidabrio termometrai ir pan.		S1, S2, R13, D15	
20 01 23*	Nebenaudojama įranga, kurioje yra chlorfluorangliavandenilių	Netinkami naudojimui buitiniai šaldytuvai, šaldikliai ir pan.		S1, S2, R10 ¹ , R13, D15	
20 01 35*	Nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, nenurodyta 20 01 21 ir 20 01 23, kurioje yra pavojingų sudedamųjų dalių	Televizoriai, monitoriai, spausdintuvai, kopijavimo aparatai, kompiuteriai, faksimiliniai aparatai, mobilieji telefonai ir kt.		S1, S2, R10 ¹ , R13, D15	
15 02 02*	Absorbentai, filtrų medžiagos, pašluostės, apsauginiai drabužiai, užteršti pavojingomis cheminėmis medžiagomis	Tepaluotos pašluostės, tepaluoti drabužiai, naudoti sorbentai ir pan.		S1, S2, R13, D15	
17 06 05*	Statybinės medžiagos turinčios asbesto	Stogų asbocementinė danga, kitos statybinės medžiagos ir gaminiai, turintys asbesto		S1, S2, D15	15,0

Pastaba: ** - tas pats atliekų kiekis gali būti tvarkomas visais prie kiekvienos atliekos nurodytais atliekų tvarkymo būdais.

*** - Per metus planuojama rankiniu būdu išardyti iki 150,0 t didelių gabaritų atliekų (atliekos kodas 20 03 07).

Atliekų laikymo zonų išdėstymo schema pateikta **3 priede**.

Lentelė 3. Atliekų tvarkymo ir DGASA priežiūros metu susidarysiančios atliekos.

Technologinis procesas	Atliekų kodas sąraše	Atliekų pavadinimas	Patikslintas pavadinimas	Susidarysiant is atliekų kiekis, t/m.
1	2	3	4	5
Didelių gabaritų atliekų ardymas	19 12 07	Mediena, nenurodyta 19 12 06	Mediena	30,0
	19 12 12	Kitos mechaninio atliekų (įskaitant medžiagų mišinius) apdorojimo atliekos, nenurodytos 19 12 11	Kitos mechaninio atliekų (įskaitant medžiagų mišinius) apdorojimo atliekos	120,0
Ne atliekų tvarkymo metu susidarančios atliekos	15 02 02*	Absorbentai, filtrų medžiagos (įskaitant kitaip neapibrėžtus tepalų filtrus), pašluostės, apsauginiai drabužiai, užteršti pavojingosiomis medžiagomis	Naftos produktais užterštas sorbentas	1,0
	20 03 01	Mišrios komunalinės atliekos	Mišrios komunalinės atliekos	2,0
	20 01 21*	Dienos šviesos lempos ir kitos atliekos, kuriose yra gyvsidabrio	Liuminescencinės lempos	0,01
Paviršinių nuotekų valymo įrenginys	13 05 08*	Žvyro gaudyklės ir naftos produktų/vandens separatorių atliekų mišiniai	Žvyro gaudyklės ir naftos produktų/vandens separatorių atliekų mišiniai	0,5**
	13 05 07*	Naftos produktų/vandens separatorių tepaluotas vanduo	Naftos produktų/vandens separatorių tepaluotas vanduo	1,0**
	19 08 02	Smėliagaudžių atliekos	Smėliagaudžių atliekos	1,0**

Pastaba: **susidarančių atliekų kiekis bus tikslinamas rengiant paviršinių nuotekų valymo įrenginių įrengimo projektą.

Ūkinės veiklos metu radioaktyvios medžiagos ir atliekos nebus laikomos.

DGASA pavojingosioms atliekoms surinkti ir neutralizuoti saugomos šios medžiagos:

- ✓ sorbentas:
 - birus, maišuose po 5 kg. – 4 vnt.;
 - sorbentas – rankovė – 30 vnt.;
 - birus, granulės maišuose 10 kg. – 2 vnt.
- ✓ šarmas (negesintos kalkės), po 25 kg. – 2 vnt.;
- ✓ natrio šarmas (30 proc.) – 10 l.

Kitos, nei aprašytos aukščiau, cheminės medžiagos ir mišiniai nenaudojami.

DGASA bus padengta kieta asfaltbetonio danga, įrengtas apšvietimas, teritorija bus aptverta. Privažiavimas numatomas iš Kėdainių g. Planuojama, kad buitinėms reikmėms bus sunaudojama iki 8 m³/mėn. vandens. PŪV metu susidarančios buitinės nuotekos bus išleidžiamos į centralizuotus buitinių nuotekų tinklus.

Planuojama, kad PŪV teritorijoje bus įrengiami paviršinių nuotekų surinkimo tinklai su vietiniais paviršinių nuotekų valymo įrenginiais. Išvalytos paviršinės nuotekos bus išleidžiamos į

centralizuotus paviršinių nuotekų tinklus. Išvalytose paviršinėse nuotekose užterštumas neviršys Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamente nustatytų paviršinių nuotekų užterštumo normų.

Numatoma, kad administracinis/buitinis pastatas bei mainų punktas bus šildomi elektra. Planuojamas sunaudoti elektros energijos kiekis iki 56 000 kWh/metus. Elektros energijos tiekimui bus prisijungta prie elektros energijos tinklų.

DGASA dirba iki 303 dienų per metus. Atliekas į DGASA gyventojai galės pristatyti:

- ✓ I – VI nuo 9.30 val. iki 18.30 val. (pietų pertrauka nuo 13.00 val. iki 13.30 val.)
- ✓ VII – poilsio diena.

Atliekų turėtojai atliekas į aikštelę galės pristatyti jiems patogiu būdu, supakuotas taip, kad būtų galima nustatyti ar šias į aikštelę atvežtas atliekas Panevėžio RATC turi teisę priimti.

3.3. ūkinėje veikloje naudojamų technologijų aprašymas, esamų ir planuojamų statinių ir įrenginių išdėstymo planas

Numatoma, kad DGASA bus įrengta apie 3477 m² ploto kieta danga dengtoje teritorijoje (joje bus išdėstyti kilnojamieji atliekų konteineriai, taip pat skiriama klientų ir aptarnaujančio transporto judėjimui bei laikinam stovėjimui). Aikštelėje susidariusių paviršinių nuotekų valymui bus įrengtas paviršinių nuotekų valymo įrenginys. Iki leistinių normų išvalytos paviršinės nuotekos bus išleidžiamos į Panevėžio miesto centralizuotus paviršinių nuotekų tinklus.

Į DGASA priimtų buityje susidarančių pavojingųjų atliekų laikymui bus įrengtas konteinerinio tipo pavojingųjų atliekų sandėlis.

Į DGASA priimtų buityje susidarančių elektros ir elektroninės įrangos bei jos atliekų laikymui bus įrengtas konteinerinio tipo pastatas ir naudojamas metalinis uždaromas 30 m³ talpos konteineris.

Atliekų laikymui bus naudojami 24 konteineriai, iš kurių: 10 m³ - 19 vnt., 30 m³ - 5 vnt.

Buitinės/administracinės patalpos bus taip pat įrengtos konteinerinio tipo pastate.

Taip pat sklype bus įrengtas mainų punktas, tai surenkamas angaro tipo lengvų konstrukcijų pastatas.

DGASA įrengimui parengtas ir šiuo metu su Aplinkos apsaugos agentūra derinamas informacijos atrankai dėl poveikio aplinkai vertinimo dokumentas.

DGASA bus vykdomas toks technologinis procesas:

DGASA bus nemokamai priimamos tik iš gyventojų buityje susidariusios pavojingosios ir nepavojingosios atliekos.

Atliekų turėtojai atliekas į DGASA galės pristatyti jiems patogiu būdu, supakuotas taip, kad būtų galima nustatyti ar šias į aikštelę atvežtas atliekas DGASA atliekų priėmėjas turi teisę priimti.

Į DGASA priimtoms atliekoms (elektros ir elektroninė įrangai, baldams, žaislams ir pan.) bus atliktos atliekomis tapusių daiktų tinkamumo ar pritaikomumo naudoti pakartotinai nustatymas. Nustačius, kad šios atliekos yra tinkamos pakartotinai naudoti, jos bus atskiriamos ir laikomos mainų punkte atskirai nuo atliekų, kaip pakartotinai tinkami naudoti daiktai. Šiuos daiktus gyventojai iš mainų punkto galės nemokamai pasiimti ir naudoti pagal paskirtį.

Į DGASA priimamų atliekų sąrašas ir leidžiamas vienam žmogui pristatyti atliekų kiekis bei kita aktuali informacija bus nurodyta prie įvažiavimo į DGASA ir Panevėžio RATC internetiniame tinklalapyje.

Atvežtos atliekos bus iš karto įvažiuos į DGASA apžiūros. DGASA darbuotojas (atliekų priėmėjas) identifikuos atvežtas atliekas ir priskirs joms atliekų kodą pagal *Atliekų tvarkymo taisyklių, pavirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. 217*, su visais pakeitimais, reikalavimus.

Nustačius, kad atvežtos atliekos neatitinka DGASA Taršos leidimo sąlygų ir negali būti priimtose, DGASA darbuotojas apie tai informuos žodžiu atliekų turėtoją, nurodant, kodėl atliekos nebus priimtose ir pateikiant informaciją, kokiems atliekų tvarkytojams atliekų turėtojas jas gali atiduoti.

Jei atliekos atitinka DGASA Taršos leidimo sąlygas, DGASA darbuotojas nurodys atliekų turėtojui į kurią vietą turi važiuoti transporto priemonė ir į kokius kontenerius, sandėlius ar talpas turės būti dedamos atliekos. Atliekas iš savo transporto priemonių išsikraus pats atliekų turėtojas ir dės jas į DGASA darbuotojo nurodytą vietą. Atliekų iškrovimo metu, jei nebuvo galima matyti visų atliekų pirminėje apžiūroje, DGASA darbuotojas dar kartą apžiūrės iškraunamas atliekas. Jei randamos atliekos, kurios negali būti priimtose, šios atliekos nepriimamos. Už nepriimtų atliekų sutvarkymą yra atsakingas atliekų turėtojas.

Priimant pavojingąsias buitines atliekas, kurias reikia patalpinti į pavojingųjų atliekų sandėlį, atliekų priėmėjas, naudodamas individualias apsaugos priemones ir iš anksto įjungdamas ištraukiamąją ventiliaciją, jas nuneš į pavojingųjų atliekų sandėlį ir su visa pakuote sudės į joms skirta laikyti vietą. Pavojingosios atliekos neperpakuojamos ir nepilstomos. Pavojingųjų atliekų sandėlyje bus saugomi sorbentai netyčia išsiliejusių skysčių surinkimui. Sukaptos pavojingosios buitinės atliekos periodiškai bus perduodamos šių atliekų tvarkytojui pagal sutartį.

Į DGASA taip pat planuojamos priimti medicininės atliekos (panaudoti švirkštai), atliekos kodas 18 01 03*. Šios atliekos bus laikomos uždareme pavojingųjų atliekų sandėlyje, laikantis *Lietuvos higienos norma HN 66:2013 „Medicininų atliekų tvarkymo saugos reikalavimai“* reikalavimų, t.y.:

- panaudoti švirkštai bus pakuojami į sandarias ir atsparias dūriams vienkartinės talpas, kurios gali būti laikomos tol, kol talpa pripildoma ne daugiau kaip 3/4 tūrio;
- laikomi ne ilgiau kaip 30 dienų. Vienkartinę talpą prisipildžius iki nustatyto tūrio, ji bus perduodama atliekų tvarkytojams, tada pavojingųjų atliekų pastate pastatoma nauja vienkartinė talpa;
- bus inventorius (lentynos, stelažai ar kt.) medicininų atliekų vienkartinėms talpoms sudėti. Medicininų atliekų laikymo talpos nesilies su sienomis ir grindimis;
- medicininų atliekų saugykla (pavojingųjų atliekų pastatas) bus apsaugotas nuo pašalinių asmenų patekimo.

Priimant iš atliekų turėtojų statybines atliekas, turinčias asbesto (atliekas kodas 17 06 05*), bus laikomasi *Darbo su asbestu nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. liepos 16 d. įsakymu Nr. A1-184/V-546* su visais pakeitimais, reikalavimų. Konteneris su asbesto turinčiomis atliekomis bus paženklintas pavojingųjų atliekų etikete, o prie kontainerio bus stovas su įspėjančiu užrašu. Darbo procesas organizuojamas taip, kad būtų kuo labiau sumažintas asbesto atliekų dulkelėjimas. Asbesto atliekų turėtojai, vadovaudamiesi *Statybinių atliekų tvarkymo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. D1-637* (su visais pakeitimais) reikalavimais, atliekas, turinčias asbesto privalės atvežti sandarioje pakuotėje (dvigubuose plastikiniuose maišuose, plastikinėje pakuotėje, uždaruose kontaineriuose ir pan.). Asbesto turinčios atliekos į kontainerį bus dedamos atsargiai, tvarkingai, vengiant smūgių, nelaužant ir netrupinant atliekų, jei galima, atsistojus nuo pavėjinės pusės. Užpildyti kontaineriai su asbesto turinčiomis atliekomis bus išvežami šalinimui į Panevėžio regioninio nepavojingų atliekų sąvartyno asbesto sekciją.

Priimant statybines ir griovimo atliekas bus laikomasi šių reikalavimų: atvežant dulkančias statybines atliekas, jos turi būti uždengtos ar kitaip apsaugotos, kad dulkės nepakliūtu į aplinką; kraunant dulkančias atliekas iš atvežusios transporto priemonės į konteinerį, rekomenduojama konteinerį laikinai pridengti plėvele arba dulkančias atliekas sudrėkinti. Užpildyti konteineriai su statybos ir griovimo atliekomis, kurių kodas 17 01 07 betono, plytų, čerpių ir keramikos gaminių mišiniai, bus periodiškai išvežami į Panevėžio regioninę nepavojingų atliekų sąvartyną, kur šios atliekos bus naudojamos sąvartyno kelių įrengimui ir atliekų perdengimui. Atliekos kodu 17 06 04 izoliacinės medžiagos bus išvežamos į Panevėžio regioninę nepavojingų atliekų sąvartyną šalinimui.

Į DGASA priimtos nebenaudojamos elektros ir elektroninės įrangos (toliau - EEĮ) atliekos bus talpinamos į konteinerinio tipo pastatą ir/ar metalinį uždaromą 30 m³ talpos konteinerį. Sukaptos EEĮ atliekos bus periodiškai perduodamos šių atliekų tvarkytojui pagal sutartį. DGASA bus saugomi sorbentai netyčia išsiliejusių skysčių surinkimui.

Į DGASA priimtos atliekos kodu 20 01 01 - popierius ir kartonas, 20 01 39 - plastikai, 20 01 40 - metalai bus laikomos konteineriuose ir bus periodiškai perduodamos šias atliekas tvarkančioms įmonėms pagal sutartis. Atliekos kodu 20 01 02 - stiklas bus periodiškai perduodamos į stiklo atliekų aikštelę, esančią Panevėžio regioniniame nepavojingų atliekų sąvartyno, kur jos bus kaupiamos ir, sukaupus leidžiamą kiekį, bus perduodamos šių atliekų tvarkytojui.

Atliekos kodu 20 01 11 - tekstilės gaminiai bus laikomos konteineryje ir surinkus pervežimui tinkamą kiekį atliekų, bet neviršinat didžiausio vienu metu leidžiamo laikyti kiekio, bus pervežamos į Panevėžio regioninę nepavojingų atliekų sąvartyną, kur jos bus paruošiamos naudoti – rūšiuojamos ir kaupiamos tekstilės atliekų sandėlyje iki perdavimo kitam tvarkytojui galutiniam sutvarkymui. Netinkamos perdirbti ar kitaip naudoti tekstilės atliekos bus šalinamos sąvartyne.

Atliekos kodu 20 02 01 - biologiškai skaidžios atliekos bus laikomos konteineryje ir perduodamos galutiniam sutvarkymui į Panevėžio RATC biologiškai skaidžių atliekų kompostavimo aikštelę, Dvarininkų k., Panevėžio r.

Į DGASA priimtos atliekos kodu 16 01 03 - naudoti nebetinkamos padangos, bus laikomos sukrautos į rietuves ant kietos asfalto dagos. Rietuvės ilgis ir plotis bus ne didesnis kaip 10 m, aukštis – ne didesnis kaip 3 m, tarpai tarp rietuvių bus ne siauresni kaip 10 m, tarp rietuvių ir sklypo ribos – ne siauresni kaip 5 m.

Atvežtos į DGASA atliekos kodu 20 03 07 - didelių gabaritų atliekos (DGA) bus rankiniu būdu rūšiuojamos, siekiant sumažinti atliekų tūrį ir atskirti tinkamą perdirbimui medieną ir netinkamas perdirbti ar kitaip panaudoti rūšiavimo atliekas. Veikla bus vykdoma atviroje vietoje ant asfalto dangos maždaug 25 m² plote šalia DGA konteinerių. DGA dalys bus laikinai padedamos ant asfalto šalia DGA skirtų konteinerių, o darbo dienos pabaigoje bus sukraunamos į atskirus konteinerius. DGA rūšiavimo metu susidarys šios atliekos:

- 19 12 07 – mediena, nenurodyta 19 12 06, kurios periodiškai bus perduodamos šių atliekų tvarkytojams.
- 19 12 12 – kitos mechaninio atliekų apdorojimo atliekos, nenurodytos 19 12 11, kurios bus išvežamos šalinimui į Panevėžio regioninę nepavojingų atliekų sąvartyną.

Mainų punkte bus vykdomas atliekomis tapusių daiktų tinkamumo ar pritaikomumo naudoti pakartotinai nustatymas. Nustačius, kad šios atliekos yra tinkamos pakartotinai naudoti, jos kaip daiktai bus priimami ir laikomi mainų punkte, tam skirtose vietose. Ar atlieka gali būti priskirta prie tinkamų pakartotinai naudoti daiktų bus vertinami pagal šiuos kriterijus:

- Ar atvežtas daiktas neskleidžia blogo kvapo, neužterštas, tvarkingas, nesulūžęs, išskyrus atvejus, kai daikto defektas yra lengvai sutvarkomas (daiktus savo nuožiūra turės tvarkytis daiktą pasiimantis gyventojas). Kartu su daiktu pateikiama naudojimosi instrukcija, jeigu ji yra. Tuo atveju, jeigu pristatomi išardyti daiktai, bus prašoma pateikti ir surinkto daikto

skaitmeninio ar kitokio formato nuotrauką. Išardyto daikto komplektuojančios, surinkimui būtinos detalės privalės būti supakuotos ir pridėtos prie atiduodamo daikto.

- Kaip pakartotinai tinkami naudoti daiktai negali būti priskirti pavojingieji skysčiai (pavyzdžiui dažai, lakai ir pan.), kurie nėra supakuoti originalioje, nepažeistoje, sandarioje pakuotėje ir daiktai, kuriuose yra pavojingų medžiagų ar dujų (liuminescencinės lempos, gyvsidabrinės lempos ir kt.).
- Į mainų punktą nebus priimami ir identifikuoti kai pakartotinai tinkami naudoti daiktai, dėl kurių būklės ar sudėties gali kilti pavojus aplinkai ar žmonių sveikatai, taip pat jeigu dėl jų savybių jų neįmanoma patalpinti mainų punkto patalpose ar yra kitų aplinkybių, dėl kurių priėmus daiktus gali būti sutrukdyta mainų punkto veikla.

Sprendimą dėl į mainų punktą pristatytų daiktų priėmimo priims šio punkto darbuotojas.

Į DGASA priimamos tvarkyti, tvarkomos, atliekų tvarkymo metu susidarančios bei ne atliekų tvarkymo metu susidarančios atliekos bus apskaitomos GPAIS informacinėje sistemoje vadovaujantis *Atliekų susidarymo ir tvarkymo apskaitos ir ataskaitų teikimo taisyklių, patvirtintų LR Aplinkos ministro 2011-05-03 įsakymu Nr.D1-367* su visais pakeitimais tvarka bei Panevėžio RATC direktoriaus 2019-09-05 įsakymu Nr. ĮVK-68 patvirtintomis *UAB Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centro Atliekų tvarkymo apskaitos vykdymo ir Atliekų susidarymo apskaitos vykdymo tvarkomis*.

Atvežtų atliekų svoris bus nustatomas vadovaujantis *UAB Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centras Atliekų svorio nustatymo metodika*, patvirtinta 2018-08-20 UAB PRATC direktoriaus įsakymu Nr. ĮVK-68. Apskaitą vykdys DGASA darbuotojas.

Į DGASA priimtose atliekos bus laikomos vadovaujantis Atliekų tvarkymo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. D1-368 su visais pakeitimais, Elektros ir elektroninės įrangos bei jos atliekų tvarkymo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. rugsėjo 10 d. įsakymu Nr. D1-481 su visais pakeitimais, Baterijų ir akumuliatorių bei baterijų ir akumuliatorių atliekų tvarkymo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. liepos 21 d. įsakymu Nr. D1-386 su visais pakeitimais, reikalavimais bei kitais atliekų tvarkymą reglamentuojančiais teisės aktais.

DGASA bus tik atliekų surinkimo objektas, kuriame nebus vykdomi jokie pavojingųjų ir nepavojingųjų atliekų (išskyrus didelių gabaritų atliekas) tvarkymo darbai. Sukaupus pervežimui tinkamą kiekį atliekų, neviršijant didžiausių vienu metu leidžiamų laikyti atliekų kiekių, šios atliekos bus perduodamos jas turinčioms teisė tvarkyti įmonėms.

Pavojingųjų atliekų pastatas bus aprūpintas specialiosiomis talpomis ir apsaugos priemonėmis:

- metalinė talpa gyvsidabrio turinčioms atliekoms,
- 220 ltr. talpos plastmasinės statinės su sandariais dangčiais 9 vnt.;
- 120 ltr. talpos plastmasinės statinės su sandariais dangčiais 2 vnt.;
- konteineriai iš masyvios plastmasės 5vnt.;
- plieninis uždaromas konteineris liuminescencinių lempų laikymui;
- plieninis cinkuotas uždaromas su sandariu dangčiu konteineris kietų pavojingų atliekų laikymui.

Visos pakuotės ir konteineriai bus pagaminti taip, kad juose esančios pavojingosios atliekos negalėtų išsipilti, išsibarstyti ar kitaip patekti į aplinką laikymo arba pervežimo metu. Pakuočių ir konteinerių medžiaga bus atspari jose esančių pavojingų medžiagų ir jų komponentų poveikiui, o kamščiai ir dangčiai pagaminti taip, kad juos būtų galima saugiai atidaryti ar uždaryti.

Pavojingų atliekų sandėlyje bus naudojamos 150 kg svėrimo ribos svarstyklės atliekų svėrimui, 1000 kg kėlimo galios hidraulinis keltuvas, kastuvėlis, šluotelė, sorbentai netyčia išsiliejusių ar išsibarsčiusių pavojingų medžiagų nukenksminimui.

Buityje susidarančių elektros ir elektroninės įrangos bei jos atliekų laikymui bus įrengtas sandėlis ir naudojamas metalinis uždaromas 30 m³ talpos konteineris. Sandėlis ir konteineris atitiks *Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. rugsėjo 10 d. įsakymu Nr. D1-481 patvirtintų Elektros ir elektroninės įrangos bei jos atliekų tvarkymo taisyklių* reikalavimus. Sandėlio ir konteinerio atitvaros bus atsparios pavojingų medžiagų poveikiui, o grindys nelaidžios skysčiams ir atsparios įvairioms cheminėms medžiagoms bei orų pokyčiams. Sandėlio grindyse bus įrengta talpa su surinkimo trupu netyčia išsiliejusių skysčių surinkimui.

Elektros ir elektroninės įrangos sandėlyje elektros ir elektronikos įrangos bei jos atliekų laikymui įrengtos metalinės lentynos, taip pat atliekos galės būti dedamos ant sandėlio grindų vieną ant kitos, o konteineryje elektros ir elektronikos įrangos atliekos bus dedamos ant metalinių grindų, ir vieną ant kitos.

Mainų punkte bus laikomi pakartotinai tinkami naudoti daiktai ir perduodami jų tolimesniems naudotojams.

DGASA bus naudojami 19 vnt. 10 m³ talpos uždaromi ir atviri metaliniai konteineriai, kuriuose laikomos šios atliekos:

- 8 vnt. - statybinės ir griovimo atliekos (t. sk. statybinės medžiagos, turinčios asbesto ir izoliacinės medžiagos),
- 1 vnt. - popieriaus ir kartono atliekos,
- 2 vnt. - stiklo atliekos,
- 1 vnt. - metalo atliekos,
- 1 vnt. - plastiko atliekos,
- 3 vnt. – žaliosios atliekos,
- 1 vnt. - DGA rūšiavimo atliekos (19 12 12),
- 1 vnt. – mediena po DGA rūšiavimo (19 12 07),
- 1 vnt.- rezervinis.

Aikštelėje bus naudojami 5 vnt. 30 m³ konteineriai, kuriuose laikomos šios atliekos:

- 1 vnt. – EEĮ atliekos,
- 4 vnt. – DGA atliekos.

Naudotos padangos bus laikomos sukrautos į rietuves ant asfaltuotos dangos. DGASA bus draudžiama rūkyti ir naudoti atvirą ugnį, jos teritorija bus aptverta ne žemesne kaip 2 m aukščio tvora, bus sukomplektuotas priešgaisrinis skydas.

DGASA konteineriai ir atliekų laikymo talpos (pakuotės) atitiks atliekų tvarkymo teisės aktų reikalavimus.

DGASA, sukaupus pervežimui tinkamą kiekį atliekų, neviršijant didžiausių vienu metu leidžiamų laikyti atliekų kiekių, šios atliekos bus perduodamos jas turinčioms teisę tvarkyti įmonėms.

Netyčia išsilieję ar išsibarsę teršalai bus nukenksminami sorbentais bei šarmais, kurie saugomi aikštelėje. Panaudoti sorbentai bus saugomi pavojingųjų atliekų patalpoje ir bus perduodami pavojingųjų atliekų tvarkytojui pagal sutartį.

Veiklos metu susidarančios atliekos bei jų kiekiai pateikti **3 lentelėje**.

Ūkinės veiklos metu susidarančios nepavojingosios atliekos bus laikomos ne ilgiau kaip 1 metus, o pavojingosios – ne ilgiau kaip 6 mėnesius. Visos DGASA veiklos metu susidariusios atliekos bus rūšiuojamos jų susidarymo vietoje.

3.4. ūkinės veiklos vykdymo terminai ir eiliškumas, ūkinės veiklos vykdymo (objekto naudojimo) trukmė (tais atvejais, kai planuojama terminuota ūkinė veikla)

Eil. Nr.	Darbų pavadinimas	Įvykdymo terminas
1	2	3
1.	Poveikio visuomenės sveikatai vertinimas	2020 m. IV ket. – 2021 m. I ketv.
2.	Sanitarinės apsaugos zonos įteisinimas	2021 m. IV ketv.

3.5. informacija, kokiuose ūkinės veiklos etapuose – teritorijų planavimo, statinių statybos, sanitarinės apsaugos zonos ribų nustatymo ar tikslinimo, ūkinės veiklos nutraukimo ar kt. – atliekamas poveikio visuomenės sveikatai vertinimas

Poveikio visuomenės sveikatai vertinimas (toliau – PVSV) atliekamas Panevėžio RATC pavojingųjų ir nepavojingųjų atliekų surinkimo/apdorojimo veiklai, siekiant nustatyti (patikslinti) sanitarinės apsaugos zonos (toliau – SAZ) dydį.

Vadovaujantis 2019 m. birželio 6 d. Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu Nr. XIII-2166, atliekų tvarkymo veiklai (atliekų laikymo, perkrovimo ir rūšiavimo įmonės įrenginiai (statiniai)) reglamentuojamas 100 m SAZ dydis.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo, patvirtinto 2002 m. gegužės 16 d. Nr. IX-886 24 straipsnio 3 punktu, planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ar planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procesų metu, įvertinus konkrečios ūkinės veiklos galimą poveikį visuomenės sveikatai, Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytas sanitarinės apsaugos zonų dydis gali būti sumažintas. Remiantis šia teisine nuostata Panevėžio RATC pavojingųjų ir nepavojingųjų atliekų surinkimo/apdorojimo veiklai atliekamas poveikio visuomenės sveikatai vertinimas, kuriuo siekiama pagrįstai nustatyti ūkinės veiklos objektui SAZ ribas.

Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaita (toliau – Ataskaita) rengiama vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. V-491 „Dėl poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodinių nurodymų patvirtinimo“ su visais pakeitimais. Ataskaitos viešinimo ir derinimo procedūros atliekamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. V-474 „Dėl Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme nenumatytų poveikio visuomenės sveikatai vertinimo atlikimo atvejų nustatymo ir tvarkos aprašo patvirtinimo ir įgaliojimų suteikimo“.

Panevėžio RATC DGASA įrengimui parengti ir šiuo metu su Aplinkos apsaugos agentūra derinami informacijos atrankai dėl poveikio aplinkai vertinimo dokumentai.

3.6. siūlomos PŪV alternatyvos; šis reikalavimas neprivalomas, kai atliekamas vykdomos ūkinės veiklos, kuriai reikia nustatyti arba patikslinti sanitarinės apsaugos zonų ribas, poveikio visuomenės sveikatai vertinimas

Įvertinus tai, kad Panevėžio RATC iš Panevėžio miesto savivaldybės administracijos išsinuomojo sklypus, adresais Kėdainių g. 13 ir Kėdainių g. 15, Panevėžys. Šioje vietoje DGASA įrengimui yra parengti informacijos atrankai dėl poveikio aplinkai vertinimo, todėl kitos vietos alternatyvos nesvarstomos.

Atsižvelgiant į tai, kad DGASA pagrinde bus vykdoma tik pavojingųjų ir nepavojingųjų atliekų priėmimo ir laikymo veikla ir tik esant poreikiui bus vykdomas mechaninis baldų ardymas, atskiriant medieną ir kitas mechaninio atliekų rūšiavimo atliekas, atliekų tvarkymo technologinių procesų alternatyvos taip pat nesvarstomos.

4. Planuojamos ūkinės veiklos vietos analizė:

4.1. planuojamos ūkinės veiklos vieta (adresas) pagal administracinius teritorinius vienetų, jų dalis ir gyvenamąsias vietas (apskritis, savivaldybė, seniūnija, miestas, miestelis, kaimas, viensėdis, gatvė); teritorijos, kurioje planuojama ūkinė veikla, ne senesnis kaip 3 metų žemėlapis su gretimybėmis (ortofoto ar kitokiame žemėlapyje, kitose grafines informacijos pateikimo priemonėse apibrėžta planuojama teritorija; planų mastelis pasirenkamas atsižvelgiant į planuojamos teritorijos ir teritorijos, kurią planuojama ūkinė veikla gali paveikti, dydžius), esamos ir suplanuotos gretimybės (žemės sklypai ir pastatai, su kuriais ribojasi teritorija), teritorijos, kurioje planuojama ūkinė veikla, svarba aplinkos apsaugos, visuomenės sveikatos saugos, ekonominiu, visuomeniniu ar kt. požiūriais, objektai, kuriems nustatytos sanitarinės apsaugos zonos, informacija apie sanitarinės apsaugos zonos ribų nustatymą ir įregistravimą, kita svarbi informacija

PŪV vieta

PŪV bus vykdoma dviejuose sklypuose, adresais: Kėdainių g. 13, Panevėžys ir Kėdainių g. 15, Panevėžys.

Sklypo, adresu Kėdainių g. 13, Panevėžys (unik. Nr. 4400-2435-2070) plotas - 0,1762 ha. Žemės sklypo paskirtis – kita, naudojimo būdai - pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos. Sklypas nuosavybės teise priklauso Panevėžio miesto savivaldybei. Panevėžio RATC pagal 2020-11-20 Nuomos sutartį Nr. S-787 šį sklypą valdo nuomos teise.

Sklypo, adresu Kėdainių g. 15, Panevėžys (unik. Nr. 4400-2148-9309) plotas - 0,1715 ha. Žemės sklypo paskirtis – kita, naudojimo būdai - pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos. Sklypas nuosavybės teise priklauso Panevėžio miesto savivaldybei. Panevėžio RATC pagal 2020-11-20 Nuomos sutartį Nr. S-787 šį sklypą valdo nuomos teise.

VĮ Registrų centro Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko išrašai pateikti **2 priede**.

Vadovaujantis Panevėžio miestelio teritorijos bendrojo plano, kuris patvirtintas Panevėžio miesto savivaldybės tarybos 2018 m. lapkričio 29 d. Nr. 1-372 „Dėl Savivaldybės Tarybos 2016 m. lapkričio 24 d. sprendimo Nr. 1-408 „Dėl Panevėžio miesto teritorijos bendrojo plano keitimo patvirtinimo“ pakeitimo“, Pagrindinių žemės naudojimo ir apsaugos reglamentų brėžiniu, PŪV teritorija patenka į specializuotą kompleksų zoną (žr. Pav. 2).

Pav. 2. Ištrauka iš Panevėžio miesto teritorijos bendrojo plano Pagrindinio žemės naudojimo ir apsaugos reglamentų brėžinio.

Arčiausiai DGASA teritorijos esančios gyvenamosios paskirties teritorijos:

Arčiausiai PŪV vietos esantis gyvenamosios paskirties pastatas yra apie 80 m atstumu į šiaurę nuo DGASA ribų. Kitos arčiausiai PŪV teritorijos esančios gyvenamosios paskirties teritorijos yra šiaurės rytų ir šiaurės vakarų kryptimis didesniu nei 300 m atstumu (žr. **Pav. 3**):

Eil. Nr.	Adresas	Nuo PŪV vietos	
		Kryptis	Atstumas, m
1	Kėdainių g. 9, Panevėžys	šiaurės	~ 80
2	Šėtos g. 1, Panevėžys	šiaurės rytų	~ 318
3	Šėtos g. 2, Panevėžys	šiaurės rytų	~ 320
4	Staniūnų g. 105, Panevėžys	šiaurės rytų	~ 325
5	Kėdainių g. 35, Panevėžys	šiaurės rytų	~ 330
6	Ramygalos g. 186, Panevėžys	šiaurės vakarų	~ 390

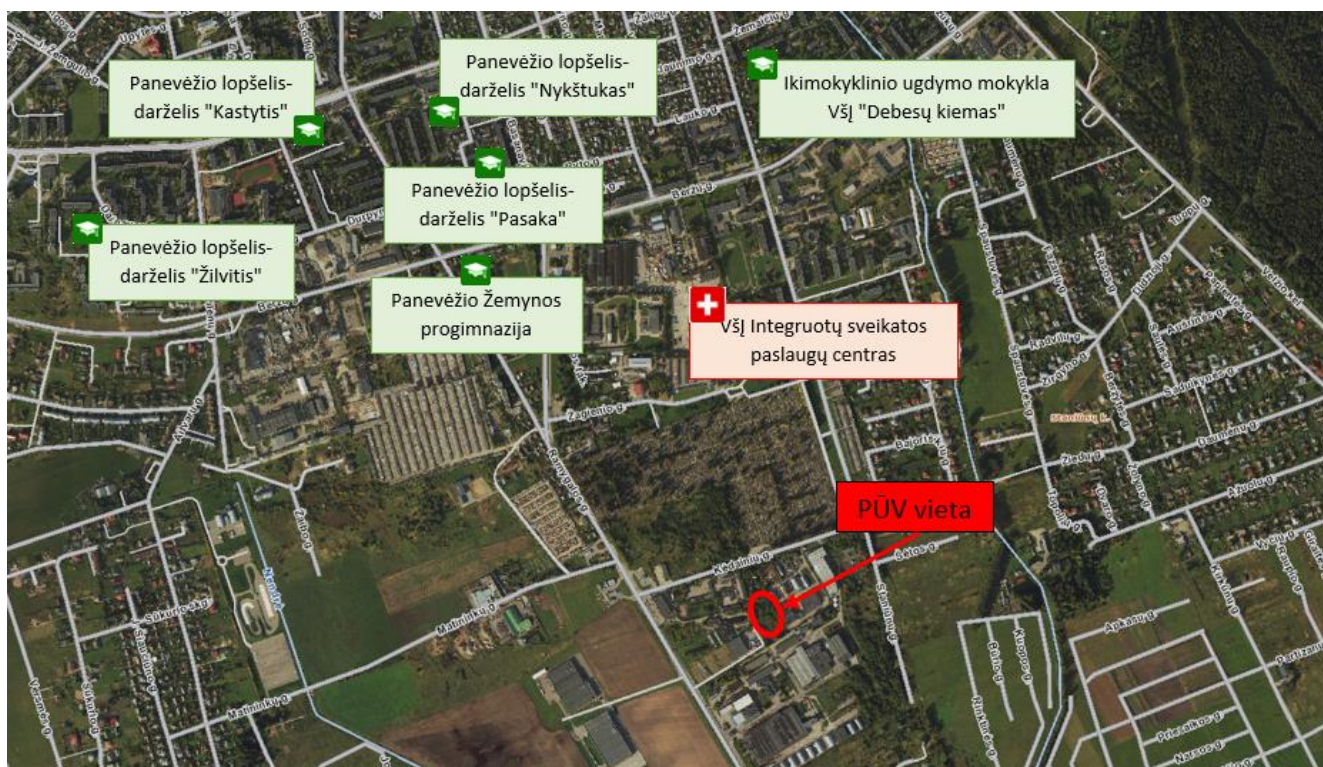
Pav. 3. Arčiausiai DGASA teritorijos esančios gyvenamosios paskirties teritorijos ir gyvenamosios paskirties pastatai.

Arčiausiai PŪV vietos esančios ugdymo įstaigos:

- Panevėžio Žemynos progimnazija (adresu Ramygalos g. 99, Panevėžys) yra apie 960 m atstumu į šiaurės rytus nuo PŪV vietos;
- Panevėžio lopšelis-darželis "Pasaka" (adresu Sirupio g. 55, Panevėžys) yra apie 1,35 km atstumu į šiaurės rytus nuo PŪV vietos;
- Viešojoji įstaiga "Debesų kiemas" (adresu Žemaičių g. 6-54, Panevėžys) yra apie 1,46 km atstumu į šiaurę nuo PŪV vietos;
- Panevėžio lopšelis-darželis "Nykštukas" (adresu Sirupio g. 32, Panevėžys) yra apie 1,50 km atstumu į šiaurės rytus nuo PŪV vietos;
- Panevėžio lopšelis-darželis "Kastytis" (adresu Nemuno g. 5, Panevėžys) yra apie 1,68 km atstumu į šiaurės rytus nuo PŪV vietos;
- Panevėžio lopšelis-darželis "Žilvitis" (adresu Dainavos g. 13, Panevėžys) yra apie 1,95 km atstumu į šiaurės rytus nuo PŪV vietos.

Artimiausia sveikatos priežiūros įstaiga yra VšĮ Integruotų sveikatos paslaugų centras, esantis šiaurės kryptimi apie 750 m atstumu nuo PŪV vietos ribų.

Žemėlapis su arčiausiai PŪV vietos esančiomis švietimo ir mokslo institucijomis bei gydymo įstaigomis pateiktas **Pav. 4.**

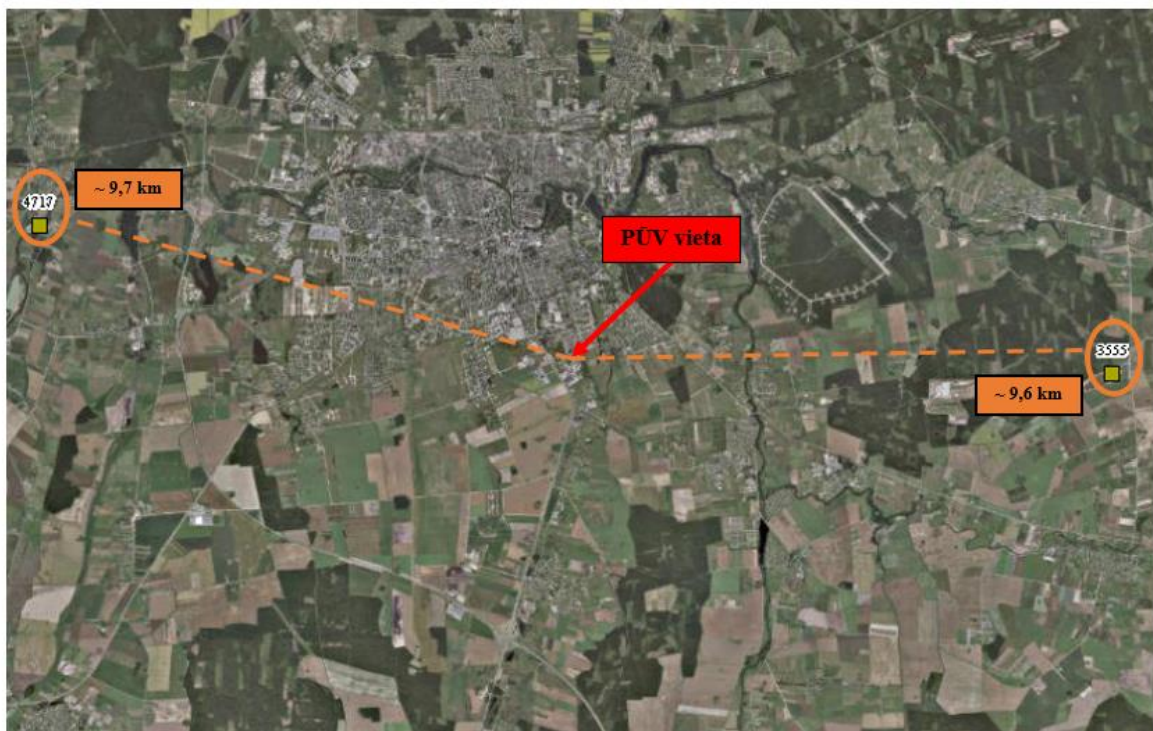
Pav. 4. Žemėlapis su arčiausiai PŪV vietos esančiomis švietimo ir mokslo institucijomis bei gydymo įstaigomis

Sklypų gretimybėse yra komercinės paskirties, pramonės bei sandėliavimo objektų teritorijos. Pietvakarių kryptimi su PŪV sklypais, adresu Ramygalos g. 147B, Panevėžys, ribojasi sklypas, kuriame savo veiklą vykdo UAB „BIKUVOS“ PREKYBA, kuri užsiima mažmenine prekyba statybinėmis, apdailos medžiagomis ir kitomis prekėmis. Sklype taip pat įsikūrusi UAB „Proagro“, kuri užsiima didmenine – mažmenine prekyba laistymo, vandens paruošimo ir tiekimo įranga bei šiltnamiais ir šiltnamių įranga. Dar viena tame pačiame sklype veikianti įmonė yra UAB „Žiedų pasaulis“, kurios veiklos sritis – gėlės ir dekoratyviniai augalai. Šiaurės vakarų, šiaurės kryptimi nuo DGASA vietos ribų, adresu Kėdainių g. 7, Panevėžys, įsikūrusi UAB „Panevėžio gatvės“. Šiaurės rytų kryptimi nuo PŪV vietos, adresu Kėdainių g. 25, Panevėžys, savo veiklą užregistravusi nekilnojamojo turto bei nuoma užsiimanti UAB „Dulvira“, o pietryčių kryptimi, adresu Klaipėdos g. 27, veikia UAB „Dauvidės prekyba“, kurios veiklos sritis – prekyba automobilių eksploatacinėmis medžiagomis, ir UAB „Spalvora“, kurios veiklos sritis – prekyba automobilių priežiūros prekėmis. Žemėlapis su arčiausiai PŪV vietos esančiomis gretimybėmis pateiktas **Pav. 5**.

Pav. 5. Žemėlapis su arčiausiai PŪV vietos esančiomis gretimybėmis

DGASA sklypuose ir gretimuose žemės sklypuose ar teritorijose žemės gelmių išteklių nenustatyta (žr. **Pav. 6**). Arčiausiai DGASA esantis naudingųjų iškasenų telkinys – naudojamas smėlio ir žvyro telkinys Pučakai, esantis apie 9,6 km atstumu į rytus nuo PŪV vietos ribų (žr. **Pav. 6**).

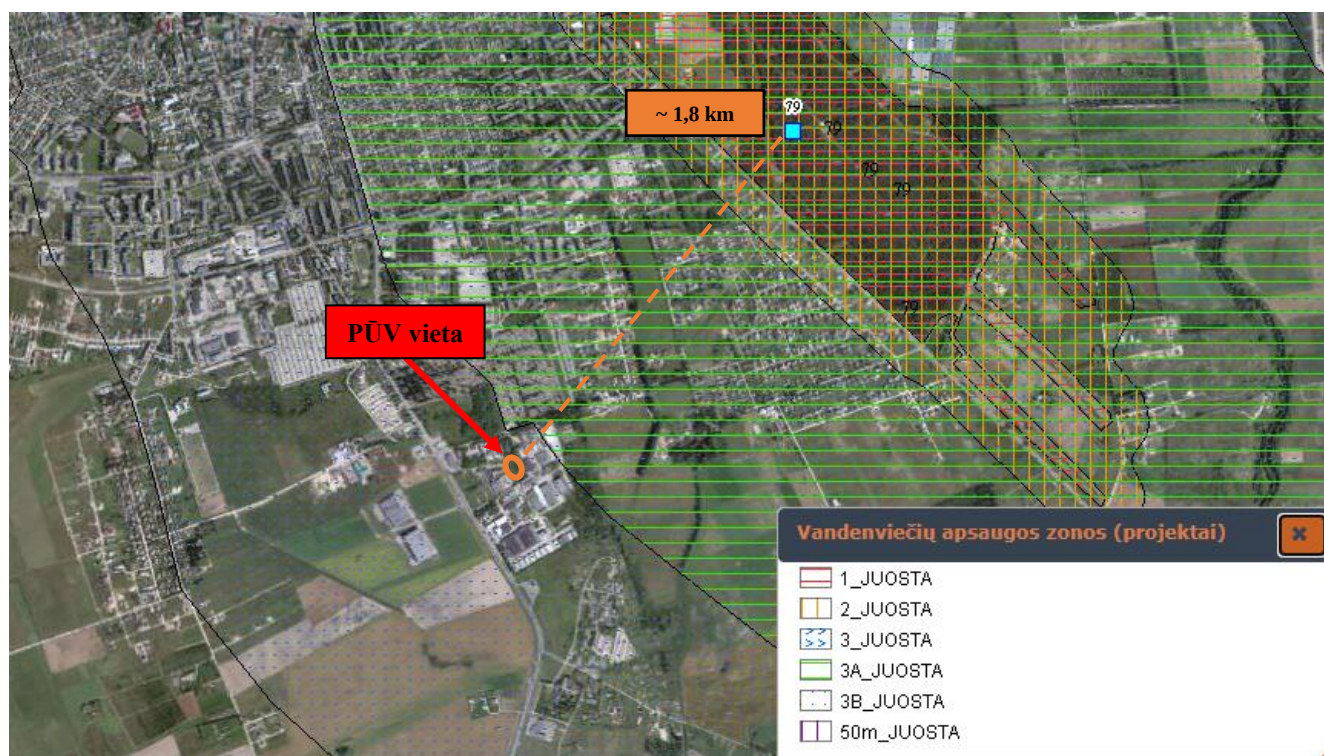

Pav. 6 Naudingų iškasenų telkinių žemėlapis. Šaltinis: www.lgt.lt

Vadovaujantis Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos Požeminio vandens vandenviečių su VAZ ribomis duomenų bazėje pateikta informacija, PŪV vietoje nėra požeminio vandens vandenviečių. Arčiausiai esanti vandenvietė yra *naudojama Panevėžio I gėlo vandens vandenvietė* (registro Nr. 79, įregistruota 2004-05-18), nutolusi šiaurės rytų kryptimi apie 1,8 km. Vandenvietės adresas: Panevėžio apskr., Panevėžio m. sav., Panevėžio m.

Abu PŪV sklypai patenka į Panevėžio m. I vandenvietės cheminės taršos apribojimo juostą (projektas) – 3B juostą (žr. **Pav. 7**). Vandenvietė priskirta IIa1 pogrupiui. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 11 skirsnio 106 str. nuostatais PŪV šioje zonoje nėra draudžiama.

Vandenviečių ir jų apsaugos juostų išsidėstymas PŪV vietos atžvilgiu pateiktas **Pav. 7**.

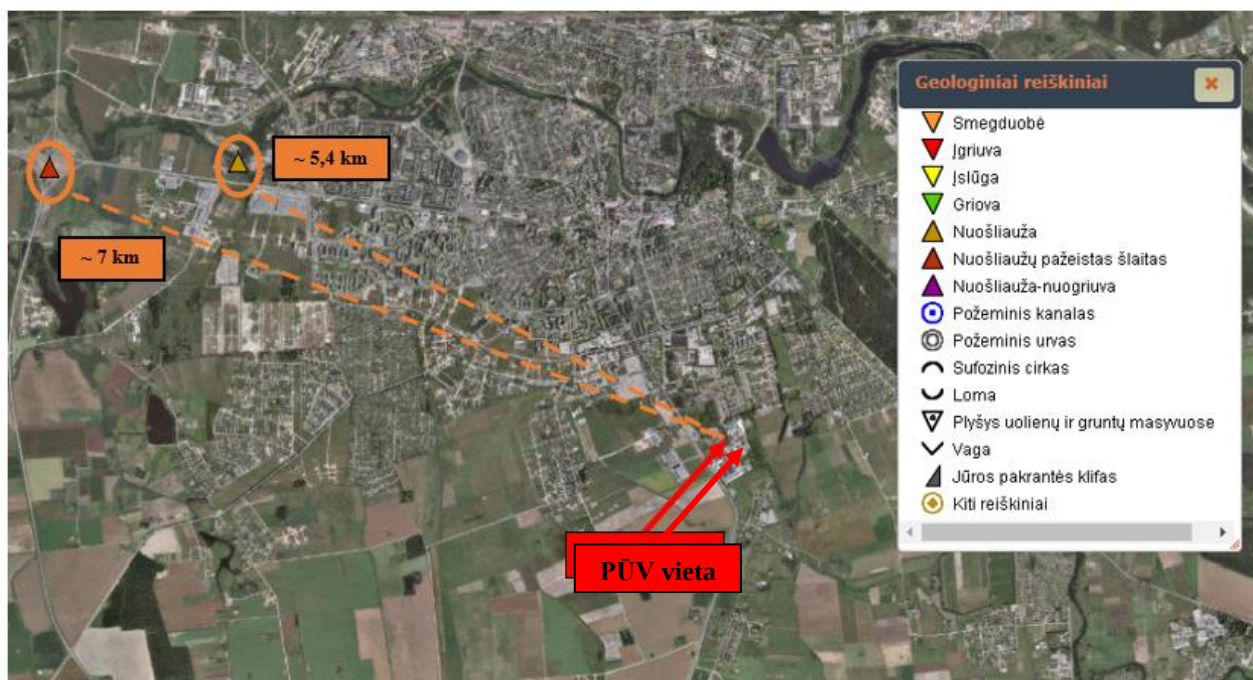

Pav. 7. Arčiausiai PŪV vietos esančios vandenvietės su VAZ ribomis
(šaltinis: <https://www.lgt.lt/epaslaugos/elpaslauga.xhtml>)

DGASA teritorijoje ir gretimuose žemės sklypuose ar teritorijose geotopų nenustatyta (žr. **Pav. 8**). Arčiausiai PŪV vietos esantys geologiniai procesai ir reiškiniai yra:

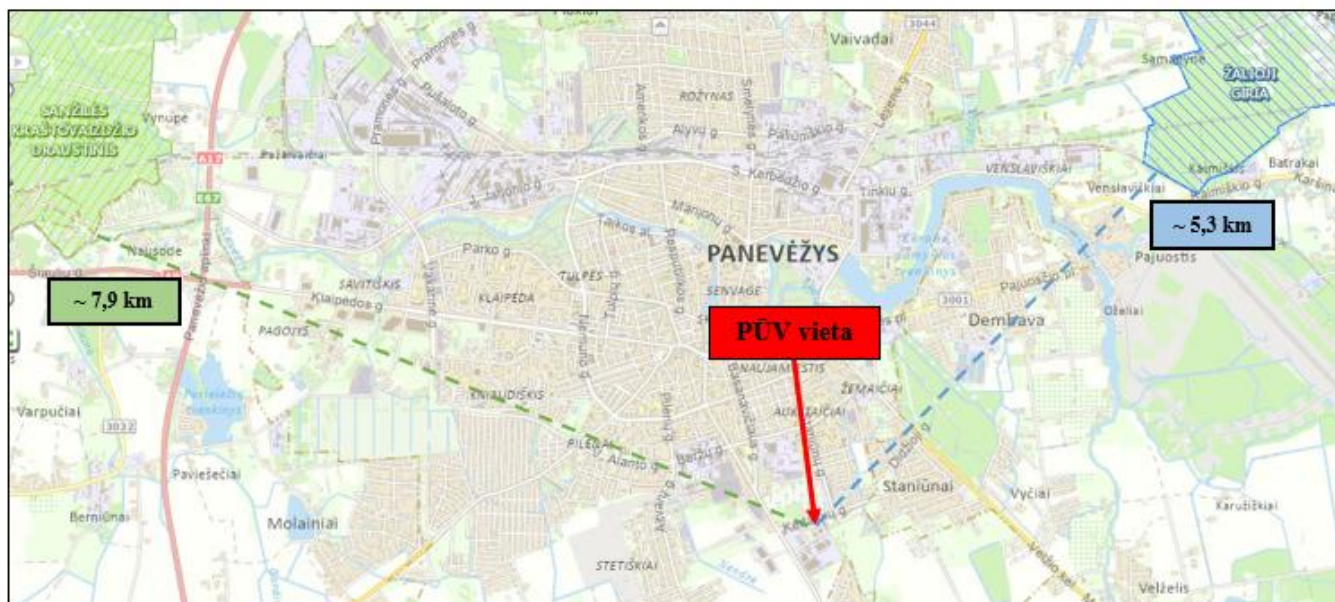
- nuošliauža (Nr. 869, pavadinimas – Pane-14-01), esanti apie 5,4 km atstumu šiaurės vakarų kryptimi;
- nuošliaužų pažeistas šlaitas (Nr. 870, pavadinimas – Nau-14-01), nuo PŪV vietos nutolęs apie 7 km atstumu šiaurės vakarų kryptimi.

Geologinių procesų ir reiškinių išsidėstymas PŪV vietos atžvilgiu pateiktas **Pav. 8**.

Pav. 8. Arčiausiai PŪV vietos esantys geologiniai reiškiniai ir procesai
(šaltinis: <https://www.lgt.lt/epaslaugos/elpaslauga.xhtml>)

DGASA teritorija į Natura2000 ar kitas saugomas teritorijas nepatenka ir su jomis nesiriboja. Arčiausiai PŪV vietos esanti Natura 2000 teritorija yra Žalioji giria, esanti apie 5,3 km atstumu šiaurės rytų kryptimi nuo PŪV vietos. Kita arčiausiai PŪV vietos esanti saugoma teritorija yra Sanžilės kraštovaizdžio draustinis (draustinio reikšmė – savivaldybės, draustinio pobūdis - kompleksinis), esantis apie 7,9 km atstumu į šiaurės vakarus nuo DGASA ribų (žr. **Pav. 9**).

Pav. 9. Situacijos schema saugomų teritorijų atžvilgiu. Šaltinis: stk.am.lt/portal

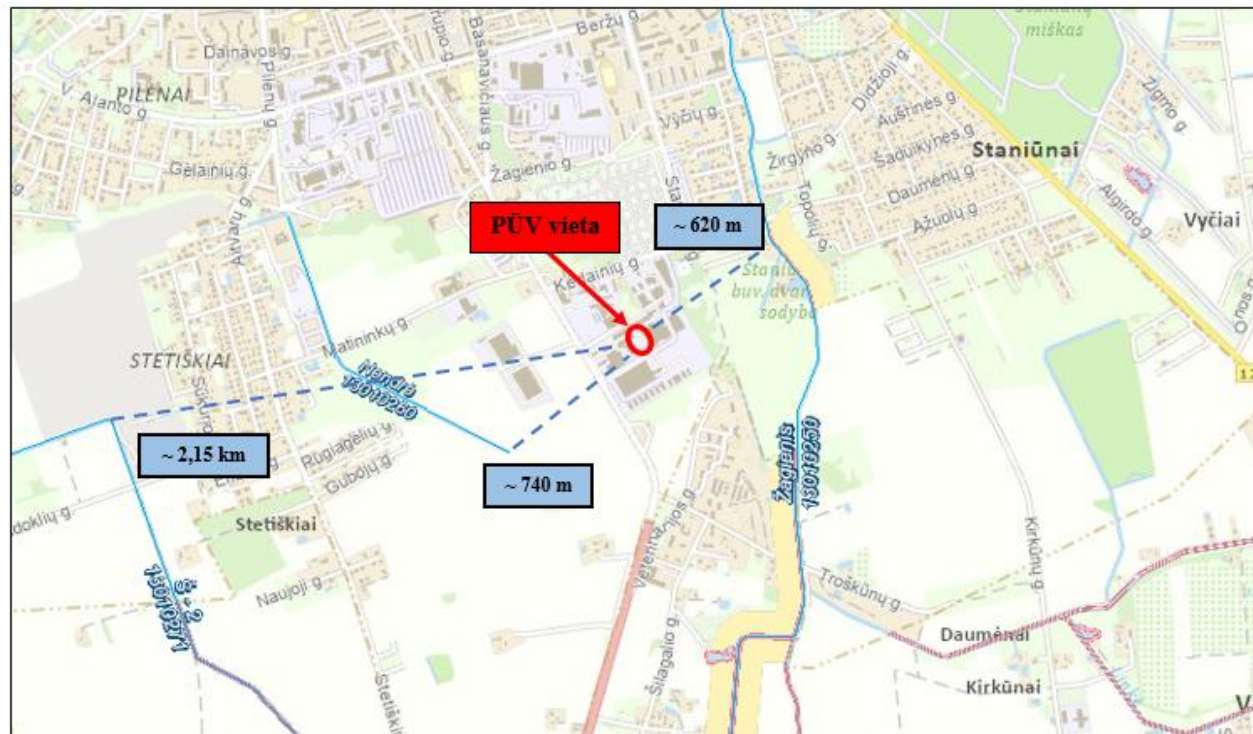
Remiantis potvynių grėsmės ir rizikos žemėlapiuose pateikiama informacija, DGASA teritorija, aplinkiniai sklypai bei teritorijos nepatenka į užliejamas teritorijas (žr. **Pav. 10**).

Pav. 10. Potvynių grėsmės ir rizikos žemėlapis. Šaltinis: <http://potvyniai.aplinka.lt/potvyniai/>

Arčiausiai DGASA teritorijos esantys vandens telkiniai (žr. **Pav. 11**):

- upė Žagienis (identifikavimo kodas - 13010250), teka apie 620 m atstumu į šiaurės rytus nuo PŪV vietos ribų;
- upė Nendrė (identifikavimo kodas - 13010260), teka vakarų kryptimi apie 740 m atstumu nuo PŪV vietos ribų;
- upė Š - 2 (identifikavimo kodas - 13010271), teka apie 2,15 km atstumu vakarų/pietvakarių kryptimis nuo PŪV vietos ribų.

Pav. 11. Upių, ežerų ir tvenkinių kadastro žemėlapis. Šaltinis: <https://uetk.am.lt>

DGASA teritorija nepatenka į kultūros paveldo objektų teritorijas ar jų apsaugos zonas, kultūros paveldo vietas (žr. **Pav. 12**).

Arčiausiai PŪV vietos esantys kultūros paveldo vertybių objektai yra:

Pavadinimas	Kodas	Nuo PŪV vietos	
		Kryptis	Atstumas, m
Kalbininko Petro Būtėno kapas	31664	šiaurės	~ 345
Mokytojo Jono Janulionio antkapinis paminklas	7640	šiaurės vakarų	~ 410
Kompozitoriaus Antano Belazaro kapas	31660	šiaurės	~ 460
Režisieriaus Juozo Miltinio kapas	21884	šiaurės	~ 465
Lietuvos karių ir Tarybų Sąjungos teroro aukų kapų kompleksas	40139	šiaurės vakarų	~ 480
Vargonų meistro Martyno Masalskio kapas	31663	šiaurės vakarų	~ 485
Knygnešės Elžbietos Jodinskaitės kapas	31665	šiaurės vakarų	~ 490
Rašytojo Julijono Lindės-Dobilo kapas	2171	šiaurės vakarų	~ 490
Rašytojos Gabrielės Petkevičaitės-Bitės	10468	šiaurės vakarų	~ 490
Gydytojo Stanislovo (Stasio) Mačiulio kapas	31661	šiaurės vakarų	~ 505
Kompozitoriaus Mykolo Karkos ir aktoriaus Gedimino Karkos kapas	31662	šiaurės vakarų	~ 505
Poeto Juozo Stanikūno-Žemės Dulkės kapas	31659	šiaurės	~ 515
Knygnešio, kunigo Felicijono Lialio kapas	12053	šiaurės vakarų	~ 520
B. Babkausko antkapinis paminklas	15331	šiaurės	~ 530
Aktoriaus Broniaus Babkausko kapas	16725	šiaurės	~ 535
Knygnešio Juozo Stankevičiaus kapas	12057	šiaurės	~ 540
Knygnešio Juozo Masiulio kapas	31666	šiaurės vakarų	~ 555
Antrojo pasaulinio karo Tarybų Sąjungos karių palaidojimo vieta	38812	šiaurės vakarų	~ 570
Staniūnų dvaro sodybos fragmentai	11280	rytų	~ 625

Žemėlapis ištrauka iš kultūros vertybių registro su kultūros paveldo vertybių objektais pateikta **Pav. 12.**

Pav. 12. Kultūros paveldo vertybių žemėlapis. Šaltinis: kvr.kpd.lt

Objektai, kuriems nustatytos sanitarinės apsaugos zonos

Vykdomos veiklos sklype nėra objektų, kuriems būtų nustatyta sanitarinės apsaugos zona.

Vadovaujantis 2019 m. birželio 6 d. Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu Nr. XIII-2166, atliekų tvarkymo veiklai (Atliekų laikymo, perkrovimo ir rūšiavimo įmonės įrenginiai (statiniai)) reglamentuojamas 100 m SAZ dydis.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo, patvirtinto 2002 m. gegužės 16 d. Nr. IX-886 24 straipsnio 3 punktu, planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ar planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procesų metu, įvertinus konkrečios ūkinės veiklos galimą poveikį visuomenės sveikatai, Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytas sanitarinės apsaugos zonų dydis gali būti sumažintas. Remiantis šia teisine nuostata Panevėžio RATC DGASA pavojingųjų ir nepavojingųjų atliekų tvarkymo veikloms atliekamas poveikio visuomenės sveikatai vertinimas, kuriuo siekiama pagrįstai nustatyti ūkinės veiklos objektui SAZ ribas.

Detalesnė informacija apie analizuojamoje teritorijoje nustatytas kitas specialiąsias naudojimo sąlygas pateikta 4.2 skyriuje.

4.2. žemės sklypo, kuriame planuojama ūkinė veikla, pagrindinė žemės naudojimo paskirtis, naudojimo būdas (-ai) (esamas ir planuojamas), žemės sklypo plotas, žemės sklypui nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos (pridedama išrašo iš Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko kopija)

Sklypai, kuriuose planuojama vykdyti veiklą, yra Panevėžio miesto pietrytinėje dalyje, adresais Kėdainių g. 13 ir Kėdainių g. 15, Panevėžys.

Žemės sklypo, adresu Kėdainių g. 13, Panevėžys, plotas – 0,1762 ha, pagrindinė žemės naudojimo paskirtis – kita, žemės naudojimo būdas – pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos, sklypo unikalus numeris – 4400-2435-2070.

Žemės sklypo, adresu Kėdainių g. 15, plotas – 0,1715 ha, pagrindinė žemės naudojimo paskirtis – kita, žemės naudojimo būdas – pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos, sklypo unikalus numeris – 4400-2148-9309.

Abu PŪV sklypai nuosavybės teise priklauso Panevėžio miesto savivaldybei, o nuomos teise – Panevėžio RATC.

Abiem žemės sklypams nustatytos šios specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos:

- vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros apsaugos zonos;
- šilumos perdavimo tinklų apsaugos zonos.

Sklypų išrašų iš VĮ Registrų centro Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko kopijos pateiktos **2 priede**.

PŪV sklypų planai pateikti **2 priede**.

PŪV nėra susijusi su apribojimais, kurie reglamentuoti sklypuose nustatytomis specialiosiomis žemės naudojimo sąlygomis.

4.3. Vietovės infrastruktūra (vandens, šilumos energijos tiekimas, nuotekų surinkimas, valymas ir išleidimas, atliekų tvarkymas, šalinimas ir panaudojimas, susisiekimo, privažiavimo keliai ir kt.)

Šiuo metu PŪV teritorija inžineriniu požiūriu nepakankamai išvystyta. Numatoma, jog PŪV teritorijoje bus įrengta ši infrastruktūra:

- ✓ vietiniams buitiniams poreikiams tenkinti bus prisijungta prie centralizuotų vandentiekio tinklų;
- ✓ PŪV metu susidarančios buitinės nuotekos bus išleidžiamos į centralizuotus buitinių nuotekų tinklus
- ✓ ant kieta danga dengtos aikštelės susidariusios paviršinės nuotekos bus surenkamos, valomos planuojamame įrengti paviršinių nuotekų valymo įrenginiuose ir išvalytos iki leistinų normų bus išleidžiamos į centralizuotus paviršinių nuotekų tinklus;
- ✓ elektros poreikiams tenkinti bus prisijungta prie AB ESO elektros energijos tinklų;
- ✓ nuo Kėdainių g. bus įrengtas įvažiavimas į DGASA;
- ✓ kita reikalinga inžinerinė infrastruktūra (tvora ir pan.).

Statybos projekte bus tikslinami prisijungimo prie inžinerinių tinklų sprendiniai ir patekimo į DGASA kelias. Planuojant nuotekų tvarkymo sprendinius bus vadovaujama Nuotekų tvarkymo reglamento ir Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento nuostatomis.

Į DGASA patekimas numatomas iš šiaurės rytinės pusės. Privažiavimas numatytas iš Kėdainių g. važiuojant vietiniu keliuku.

Planuojama, kad buitiniams reikmėms bus sunaudojama iki 8 m³/mėn. vandens. PŪV metu susidarančios buitinės nuotekos bus išleidžiamos į centralizuotus buitinių nuotekų tinklus.

Planuojama, kad PŪV teritorijoje bus įrengiami paviršinių nuotekų surinkimo tinklai su vietiniais paviršinių nuotekų valymo įrenginiais. Išvalytos paviršinės nuotekos bus išleidžiamos į centralizuotus paviršinių nuotekų tinklus. Išvalytose paviršinėse nuotekose užterštumas neviršys Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamente nustatytų paviršinių nuotekų užterštumo normų.

Numatoma, kad administracinis/buitinis pastatas bei mainų punktas bus šildomi elektra. Planuojamas sunaudoti elektros energijos kiekis iki 56 000 kWh/metus. Elektros energijos tiekimui bus prisijungta prie elektros energijos tinklų.

PŪV metu kuras nebus naudojamas. Panevėžio RATC nenaudoja transporto atliekų vežimui į/iš aikštelės, todėl kuro naudojimo PŪV metu nebus.

Į DGASA per metus planuojama priimti iki 5000 t nepavojingųjų ir pavojingųjų komunalinių atliekų.

Didžiausias vienu metu planuojamas laikyti atliekų kiekis:

- ne daugiau kaip 30,0 t pavojingųjų atliekų,
- ne daugiau 134,0 t (įskaitant ir atliekų tvarkymo metu susidarančias atliekas) nepavojingųjų atliekų.

Planuojamos priimti atliekos ir jų kiekiai pateikti **Lentelė 2.**

DGASA ardant didelių gabaritų atliekas susidarys medienos atliekos 19 12 07 ir kitos mechaninio atliekų apdorojimo atliekos 19 12 12. Per metus planuojama rankiniu būdu išardyti iki 150,0 t didelių gabaritų atliekų.

Radioaktyviosios medžiagos veikloje nebus naudojamos ar saugomos.

DGASA veiklos metu susidarančios atliekos ir jų kiekiai pateikti **Lentelė 3.**

Į DGASA priimtose ir veiklos metu susidariusios atliekos bus apskaitomos pagal Atliekų susidarymo ir tvarkymo apskaitos ir ataskaitų teikimo taisyklių, patvirtintų LR aplinkos ministro 2011 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. D1-367, reikalavimus. Detalesnė informacija pateikta **3.3 skyriuje.**

Veiklos vykdymo metu susidarančios atliekos bus laikomos vadovaujantis Atliekų tvarkymo taisyklėmis. Visos veiklos metu susidarysiančios atliekos bus perduodamos šias atliekas tvarkančioms įmonėms pagal sudarytas sutartis.

4.4. ūkinės veiklos vietos (žemės sklypo) įvertinimas atsižvelgiant į greta ir aplink planuojamą ūkinę veiklą, esančias, planuojamas ar suplanuotas gyvenamųjų pastatų, visuomeninės paskirties, rekreacines ar kitas teritorijas, statinius, pastatus, objektus, nurodytus Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo 24 straipsnio 4 dalyje, ar kitus visuomenės sveikatos saugos požiūriu reikšmingus objektus (aprašymas, anksčiau šiame žemės sklype vykdyta ūkinė veikla, atstumai iki kitų šiame papunktyje nurodytų objektų)

DGASA teritorija nei visuomeniniu, nei archeologiniu požiūriu nėra reikšmingas.

PŪV teritorija yra Panevėžio miesto pietrytinėje dalyje. Aplink įsikūrusios komercinė /prekybos veiklą vykdančios įmonės.

Arčiausiai esantis gyvenamosios paskirties pastatas yra apie 80 m atstumu į šiaurę nuo DGASA ribų. Kiti arčiausiai PŪV teritorijos esantys gyvenamosios paskirties pastatai yra šiaurės rytų ir šiaurės vakarų kryptimis didesniu nei 300 m atstumu. Detalesnė informacija ir žemėlapis su PŪV apylinkėse esančiomis gretimybėmis pateikti **4.1 skyriuje** ir **Pav. 3**.

Šalia PŪV vietos mokyklų, sanatorių, ligoninių nėra. Arčiausiai PŪV vietos esanti švietimo ir mokslo institucija yra Panevėžio Žemynos progimnazija (adresu Ramygalos g. 99, Panevėžys), esanti apie 960 m atstumu į šiaurės rytus nuo PŪV vietos ribų. Artimiausia sveikatos priežiūros įstaiga yra VšĮ Integruotų sveikatos paslaugų centras, esantis šiaurės kryptimi apie 750 m atstumu nuo PŪV vietos. Žemėlapis su PŪV apylinkėse esančiomis gretimybėmis pateikti **Pav. 4** ir **Pav. 5**.

5. Planuojamos ūkinės veiklos veiksnių, darančių įtaką visuomenės sveikatai, tiesioginio ar netiesioginio poveikio kiekybinis ir kokybinis apibūdinimas ir įvertinimas (identifikuojami ir aprašomi planuojamos ar vykdomos ūkinės veiklos lemiami sveikatai įtaką darantys veiksniai, aprašomas galimas jų poveikis visuomenės sveikatai artimiausioje gyvenamųjų pastatų aplinkoje, visuomeninės paskirties teritorijose ir statiniuose, rekreacinėse teritorijose ir kituose svarbiuose objektuose, nurodytuose Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodinių nurodymų priedo 4.4 papunktyje)

Šiuolaikinės visuomenės sveikatos būklę daugiausia lemia fizinė ir socialinė aplinka, žmonių gyvensena. Minėtų veiksnių sąlygojamos pagrindinės sveikatos problemos sietinos su aplinkos sąlygojamomis ligomis. Todėl gerinant gyvenimo kokybę ypatingas dėmesys skiriamas aplinkos keliamai rizikai mažinti. Mokslininkai neabejoja, jog aplinkos kokybė turi lemiamos įtakos, o kenksmingi aplinkos veiksniai skatina ligų plitimą.

Panevėžio RATC PŪV bus vykdoma kieta danga dengtoje aikštelėje ir konteinerinio tipo pastatuose. Nepavojingosios atliekos bus laikomos konteineriuose, o pavojingosios atliekos bus laikomos pastate uždaroje patalpoje. Pakartotinai tinkami naudoti daiktai bus laikomi konteinerinio tipo pastate-mainų punkte. Kadangi pagrinde bus vykdoma tik atliekų laikymo veikla, tai PŪV neigiamo poveikio visuomenės sveikatai nesukels. PŪV teritorijoje stacionarių taršos šaltinių nebus, į aplinkos orą teršalai neišsiskirs. Vanduo bus tiekiamas iš miesto vandentiekio tinklų. Gamybinių nuotekų nesusidarys. PŪV metu susidaranti butinės nuotekos (preliminariai apie 96,96 m³/metus arba 8 m³/mėn.) bus išleidžiamos į centralizuotus buitinių nuotekų tinklus.

Kadangi visa PŪV bus vykdoma kieta danga dengtoje teritorijoje ir pastatuose, tai ant galimai taršios kieta danga dengtos teritorijoje susidariusios paviršinės nuotekos bus surenkamos paviršinių nuotekų tinklais ir valomos vietiniuose paviršinių nuotekų valymo įrenginiuose. Iki leistinų normų išvalytos paviršinės nuotekos bus išleidžiamos į centralizuotus paviršinių nuotekų tinklus.

Pagrindiniais veiksniais, kurie gali nežymiai įtakoti poveikį visuomenės sveikatai bus į DGASA atvažiuojantis/išvažiuojantis autotransportas, kuris gali nežymiai įtakoti foninį triukšmo lygį.

Pažymime, kad į DGASA priimamos tik sąlyginai švarios antrinės žaliavos, t.y. neužterštos jokiais maisto likučiais ar kitomis biologiškai skaidžiomis medžiagomis, kurios galėtų skleisti kvapą. Kaip biologiškai skaidžios atliekos į aikštelę priimamos tik žaliosios atliekos (medžių, krūmų šakos ir pan.). Šios biologiškai skaidžios atliekos laikomos uždaruose konteineriuose arba maišuose, t.y. ant jų krituliai nepateks. DGASA vykdoma tik atliekų laikymo veikla, t.y. jokie atliekų terminiai, cheminiai apdorojimo procesai nebus vykdomi, todėl kvapai neišsiskirs.

5.1. planuojamos ūkinės veiklos cheminės taršos, galinčios daryti poveikį visuomenės sveikatai, vertinimas: aprašoma kiekviena numatoma vykdyti veikla (veiklos etapas), kurios metu susidarys ir į aplinkos orą bus išmetami teršalai, stacionarių (organizuotų ir neorganizuotų) ir mobilių taršos šaltinių ypatybės, jų vietos (koordinatės, schema) ir išmetamų teršalų kiekio skaičiavimai (skaičiavimo metodikos), vietovės meteorologinės sąlygos, aplinkos oro foninis užterštumas, numatomų išmesti teršalų ribinės aplinkos oro užterštumo vertės, aplinkos oro užterštumo prognozė: pateikiami duomenys, naudoti numatomų išmesti teršalų didžiausiai koncentracijai skaičiuoti, naudotos skaičiavimo metodikos, informacija apie teršalų koncentracijos skaičiavimui naudotas parinktis (reljefas, pastatai, nuosėdos, emisijų kitimas laiko atžvilgiu ir t. t.), jei tokios buvo naudotos, naudota kompiuterinė programinė įranga, foniniai aplinkos užterštumo duomenys ir jų pasirinkimo pagrindimas, teršalų koncentracijos skaičiavimo rezultatai ir jų analizė (skaičiavimų lentelės, žemėlapiai ar pan.), nurodomas skaičiavimų aukštis, modeliavimo teritorijos dydis, taršos sklaidos žingsnio dydis, taršos sklaidos žemėlapių koordinatų sistema ir mastelis, pateikiama aplinkos oro užterštumo prognozė ir galimas poveikis visuomenės sveikatai

Tarša iš stacionarių taršos šaltinių

Kadangi DGASA bus vykdoma tik pavojingųjų ir nepavojingųjų atliekų surinkimo ir laikymo veikla, tai į aplinkos orą teršalai neišsiskirs. Konteinerinio tipo pastatai (administracinis pastatas bei planuojamas pastatyti mainų punktas) bus šildomi elektra. Todėl PŪV metu išmetimų iš stacionarių oro taršos šaltinių nebus.

Tarša iš mobilių taršos šaltinių

Įvertinus DGASA planuojamus tvarkyti metinius atliekų kiekius, į DGASA per dieną gali atvažiuoti:

- iki 2 sunkiasvorių automobilių, kuriais bus išvežamos atliekos;
- iki 85 lengvųjų automobilių, kuriais gyventojai atveš atliekas į aikštelę.

Skaičiuojant iš autotransporto išsiskiriančią taršą buvo vertinamas į DGASA atvažiuojantis valandinis autotransporto srautas, t.y.:

- dienos metu į teritoriją atvažiuos iki 1 sunkiasvorio automobilio/val. ir iki 10 lengvųjų automobilių/val.;
- vakaro ir nakties metu į teritoriją autotransportas nevažiuos.

Vertinant autotransporto tipą, priimame, kad sunkiasvoriai automobiliai bus dyzeliniai, o valandinį lengvųjų automobilių autotransporto srautą sudarys 5 benzininiai ir 5 dyzeliniai automobiliai.

Į aplinkos orą iš mobilių taršos šaltinių išmetamų teršalų vertinimui naudojama metodika – EMEP/EEA/CORINAIR Oro teršalų inventorizacijos vadovas (Angl. – Air pollutant emission inventory guidebook): <http://www.eea.europa.eu/publications/emep-eea-guidebook-2016> .

Autotransporto srautas:
10 lengvųjų automobilių/val. ir 1 sunkiasvoris automobilis
Per dieną atvažiuos iki 85 lengvųjų ir iki 2 sunkiasvorių
automobilių

Pav. 13. Autotransporto judėjimo schema

Vienartiniai maksimalūs išmetimai į aplinkos orą iš autotransporto važiuojant Kėdainių g. iki DGASA ir po DGASA teritoriją pateikti **Lentelė 4**.

Lentelė 4. Vienartiniai maksimalūs išmetimai į aplinkos orą iš mobilių oro taršos šaltinių

Teršalai	Autotransporto važiavimo atkarpos	
	Kėdainių g. iki DGASA, g/s*m	Po DGASA teritoriją, g/s*m
1	2	3
CO	0,00022	0,00011
LOJ	0,00003	0,00001
NO _x	0,00026	0,00002
KD	0,000008	0,000001

Iš autotransporto į aplinkos orą išmetamų teršalų skaičiavimai pateikti **4 priede**.

Iš autotransporto išsiskiriančių oro teršalų koncentracijos kelio aplinkoje apskaičiuotos naudojant Tiltų ir kelių projektavimo vadovo atrankos metodą (Design Manual for Roads and Bridges, DMRB, Volume 11, Screening Method), kurią parengė Jungtinės Karalystės Transporto kelių laboratorija 2007 metais. Metodas parengtas vadovaujantis COPERT metodika ir emisijų faktoriais. COPERT metodika yra viena iš Europos aplinkos agentūros į atmosferą išmetamų teršalų apskaitos (EMEP/EEA air pollutant emission inventory guidebook) metodikos dalių, kuri yra patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 13 d. įsakymu Nr. 395 (2005 m. liepos 15 d. įsakymo Nr. D1- 378 redakcija) į atmosferą išmetamo teršalų kiekio apskaičiavimo metodikų sąrašė.

Oro teršalų koncentracijos buvo skaičiuotos 2 m ir 10 m atstumu nuo Kėdainių gatvės, kai autotransporto važiavimo greitis iki 50 km/val. bei 2 m ir 10 m atstumu nuo vietinio kelio, nutiesto nuo Kėdainių g. iki DGASA, kai autotransporto važiavimo greitis iki 10 km/val. Priimta, kad atvažiuojančio autotransporto vidutinis amžius yra 9 metų senumo, t.y. 2012 metų automobiliai. Gauti rezultatai pateikti **5 lentelėje**.

Lentelė 5. Apskaičiuotos teršalų išsiskiriančių iš autotransporto koncentracijos, kai per dieną į DGASA atvažiuos iki 85 lengvųjų automobilių ir iki 2 sunkiasvorių automobilių.

Teršalas	Ribinė vertė (RV)		Apskaičiuotos iš autotransporto išsiskiriančių teršalų pažemio koncentracijos							
			Autotransportui važiuojant Kėdainių g.				Autotransportui važiuojant keliu, nutiestu nuo Kėdainių g. iki DGASA			
			2 m nuo kelio atstumu		10 m nuo kelio atstumu		2 m nuo kelio atstumu		10 m nuo kelio atstumu	
			C _{maks} ug/m ³	C _{maks} /RV vnt. dl.	C _{maks} ug/m ³	C _{maks} /RV vnt. dl.	C _{maks} ug/m ³	C _{maks} /RV vnt. dl.	C _{maks} ug/m ³	C _{maks} /RV vnt. dl.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Anglies monoksidas	8 val.	10 mg/m ³	0,00043 mg/m ³	0,00004	0,00039 mg/m ³	0,00004	0,0014 mg/m ³	0,0001	0,0013 mg/m ³	0,0001
Azoto oksidai	metų RV, nustatyta žmonių sveikatos apsaugai	40	0,0443	0,0011	0,0404	0,0010	0,0649	0,001	0,0592	0,0015
	metų RV, nustatyta augmenijos apsaugai	30		0,0015		0,0014		0,002		0,0020
Kietosios dalelės (KD10)	metų	40	0,0046	0,0001	0,0042	0,0001	0,0108	0,0003	0,0098	0,0002
LOJ	24 val.	-	0,0008	-	0,00073	-	0,0023	-	0,0021	-

Atsižvelgiant į tai, kad maksimalų valandinį autotransporto srautą gali sudaryti 1 sunkiasvoris automobilis/val. ir iki 10 lengvųjų automobilių/val. bei įvertinus skaičiavimo būdu gautus iš autotransporto išsiskiriančių teršalų kiekius ir jų koncentracijas, galima teigti, kad pati autotransporto keliama oro tarša yra momentinė ir nežymi. Todėl ji neigiamo poveikio aplinkai nesukels.

Į aplinkos orą išmetamų teršalų vertinimas.

Įvertinus tai, kad PŪV nėra susijusi su stacionariais taršos šaltiniais ir atsižvelgiant į skaičiavimo būdu nustatytus iš autotransporto išsiskiriančių teršalų kiekius bei jų koncentracijas, galime teigti, kad jos yra nežymios ir įtakos foniniam užterštumui neturės. Todėl galime daryti išvadą, kad dėl PŪV į aplinkos orą išsiskiriančių teršalų kiekis yra nežymus ir reikšmingo neigiamo poveikio visuomenės sveikatai neturės.

5.2. galimas planuojamos ūkinės veiklos poveikis visuomenės sveikatai, atsižvelgiant į ūkinės veiklos metu į aplinką skleidžiamus kvapus: aprašoma kiekviena numatoma vykdyti veikla (veiklos etapas), kurios metu susidarys ir į aplinkos orą išsiskirs kvapai, kvapus skleidžiančios cheminės medžiagos, kvapų susidarymo šaltiniai (stacionariūs organizuoti ir neorganizuoti) ir jų ypatybės, jų vietos (koordinatės, schema) ir išmetamų kvapų emisijų skaičiavimai (skaičiavimo metodikos), vietovės meteorologinės sąlygos, aplinkos oro užterštumo kvapais prognozė: pateikiami duomenys, naudoti numatomų skleidžiamų kvapų koncentracijai aplinkos ore skaičiuoti, naudotos skaičiavimo metodikos, informacija apie kvapų koncentracijos skaičiavimo parinktį (reljefas, pastatai, nuosėdos, emisijų kitimas laiko atžvilgiu ir t. t.), jei tokios buvo naudotos, naudota kompiuterinė programinė įranga, naudotos cheminių medžiagų kvapų slenkstinės vertės, kvapų koncentracijos skaičiavimo rezultatai (pagal galimybes įvertinant ir greta planuojamos ūkinės veiklos esančių kvapų susidarymo šaltinių, galinčių turėti poveikį visuomenės sveikatai ir sanitarinės apsaugos zonų riboms, skleidžiamą taršą) ir jų analizė (skaičiavimų lentelės, žemėlapiai ar pan.), nurodomas skaičiavimų aukštis, modeliavimo teritorijos dydis, taršos sklaidos žingsnio dydis, taršos sklaidos žemėlapių koordinatų sistema ir mastelis; pateikiama aplinkos oro užterštumo kvapais prognozė ir galimas poveikis visuomenės sveikatai

Į DGASA atvežtos nepavojingosios atliekos bus laikomos aikštelėje, uždaruose konteineriuose, pavojingosios atliekos bus laikomos mobiliame konteinerinio tipo pastate įrengtose patalpose.

Į DGASA bus priimamos tik sąlyginai švarios antrinės žaliavos, t.y. neužterštos jokiais maisto likučiai ar kitomis biologiškai skaidžiomis medžiagomis, kurios galėtų skleisti kvapą. Kaip biologiškai skaidžios atliekos į aikštelę priimamos tik žaliosios atliekos (medžių, krūmų šakos ir pan.). Šios biologiškai skaidžios atliekos laikomos uždaruose konteineriuose arba maišuose, t.y. ant jų krituliai nepateks. DGASA vykdoma tik atliekų laikymo veikla, t.y. jokie atliekų terminiai, cheminiai apdorojimo procesai nebus vykdomi, todėl kvapai neišsiskirs.

Įvertinus aukščiau pateiktą informaciją galime teigti, kad Panevėžio RATC planuojama ūkinė veikla nėra susijusi su kvapų generavimu. Todėl PŪV neįtakos foninių kvapų emisijų ir neviršys Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. spalio 4 d. įsakymu Nr. V-885 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“ nustatytos ribinė kvapo koncentracijos ($8 \text{ OU}_E/\text{m}^3$).

5.3. Fizikinės (triukšmas, nejonizuojanti spinduliuotė ir kt.) taršos, galinčios daryti poveikį visuomenės sveikatai, vertinimas: esamos būklės įvertinimas, taršos šaltinių (stacionarių ir mobilių) aprašymas, jų ypatybės bei vieta (schema), informacija apie skleidžiamą taršą

(emisijas), šios taršos ribiniai dydžiai, taršos sklidimo prognozė/sklaidos modeliavimo rezultatai (lentelės, žemėlapiai)

Vadovaujantis naujausiais žmogaus veiklos neurofiziologijos pagrindais, triukšmo poveikis organizmui vertinamas kaip poveikis centrinei nervų sistemai, o ne tik kaip poveikis klausos organui.

Pasaulinės sveikatos organizacijos (toliau – PSO) akcentuojamos triukšmo keliamos sveikatos problemos: klausos pakenkimas, kalbos nesupratimas, miego sutrikimai, fiziologinių funkcijų sutrikimai, psichikos sutrikimai, mokslo ir kitų pasiekimų blogėjimas, socialiniai ir elgsenos pakitimai (dirglumas, agresyvumas ir kt.). Lengviausiai triukšmo pažeidžiamos grupės: vaikai, ligoniai, invalidai, pamainomis dirbantys, seni asmenys, ilgai būnantys triukšme žmonės ir pan.

Analizuojant Lietuvos gyventojų sergamumą, užregistruotą ambulatorinę pagalbą teikiančiose sveikatos priežiūros įstaigose, pastebima, kad daugėja ligų, santykinai susijusių su triukšmo poveikiu per nervų sistemą: kraujotakos sistemos, nervų sistemos, virškinimo sistemos ligos. Triukšmui labiausiai jautrios vietos PSO duomenimis yra gyvenamosios patalpos, poilsio zonos, kurortai, mokyklos, ikimokyklinės įstaigos, gydymo įstaigos.

Triukšmo lygį gyvenamuosiuose, visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje šiuo metu reglamentuoja Lietuvos higienos norma HN 33: 2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“.

Higienos normoje HN 33: 2011 nustatyti tokie leistini triukšmo ribiniai dydžiai:

- Gyvenamųjų pastatų (namų) ir visuomeninės paskirties pastatų (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus) aplinkoje, išskyrus transporto sukeltą triukšmą:
 - 55 dBA, maksimalus 60 dBA (7 – 19 val.)
 - 50 dBA, maksimalus 55 dBA (19 – 22 val.)
 - 45 dBA, maksimalus 50 dBA (22 – 7 val.)
- Gyvenamųjų pastatų (namų) ir visuomeninės paskirties pastatų (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus) aplinkoje, veikiamoje transporto sukeltą triukšmą:
 - 65 dBA, maksimalus 70 dBA (7 – 19 val.)
 - 60 dBA, maksimalus 65 dBA (19 – 22 val.)
 - 55 dBA, maksimalus 60 dBA (22 – 7 val.)

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. balandžio 15 d. įsakymu Nr. A1-103/V-265 „Dėl darbuotojų apsaugos nuo triukšmo keliamos rizikos nuostatų patvirtinimo“ reglamentuojama, kad esant **80 – 85 dB(A)** triukšmo ekspozicinėms vertėms turi būti pradėti taikyti darbuotojų apsaugos nuo triukšmo veikimo veiksmai.

Darbuotojų apsaugai nuo triukšmo darbe, turi būti diegiami visuotinai priimtini klausos pakenkimų rizikos prevencijos principai:

- Netriukšmingų naujų darbo priemonių ar naujų darbo vietų įrengimas;
- Darbuotojų veikiančių triukšmo lygių darbo vietoje nustatymas ir mažinimas;
- Neformalus darbuotojų sveikatos tikrinimai;
- Inžinerinių, akustinių, organizacinių ir kitų triukšmo mažinimo priemonių ir metodų taikymas;
- Darbuotojų informavimas, mokymas ir kontrolė;
- Periodinis taikomų triukšmo mažinimo programų efektyvumo tikrinimas.

Įvertinus vykdomas veiklas, numatoma, kad DGASA teritorijoje pagrindiniu triukšmo šaltiniu, galinčiu turėti įtakos aplinkinių teritorijų esamo triukšmo lygio pokyčiui, bus transporto priemonės. Detalesnė informacija apie triukšmo šaltinius ir keliamą triukšmo lygį pateikta 5.3.2 poskyryje.

5.3.1. *pateikiami planuojamų įrengti (įrengtų) stacionarių triukšmo šaltinių skleidžiamo triukšmo emisijos duomenys, pateikiamos stacionarių triukšmo šaltinių gamintojų techninių specifikacijų, kuriose pateikta informacija apie stacionarių triukšmo šaltinių spinduliuojamą triukšmą (garso galingumo lygį), kopijos, nurodomas stacionarių triukšmo šaltinių darbo pobūdis ir darbo laikas, triukšmo šaltinių, esančių patalpų viduje, vertinimui pateikiamos pastato (pastatų) išorinių sienų oro garso izoliavimo R_w rodiklis (rodikliai), pastato patalpų tūris, plotas, aukštis; tais atvejais, kai stacionarių triukšmo šaltinių gamintojai nepateikia informacijos apie planuojamų įrengti (įrengtų) stacionarių triukšmo šaltinių spinduliuojamą triukšmą, šie duomenys gali būti gauti pagal Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ patvirtinimo“, 19.1–19.3 papunkčiuose nurodytus ar lygiaverčius Lietuvos standartus kitoje vykdomoje ūkinėje veikloje atlikus jau naudojamų ekvivalentiškų stacionarių triukšmo šaltinių garso slėgio lygio ar garso intensyvumo matavimus garso galingumui apskaičiuoti*

Įvertinus PŪV, numatoma, kad sklype pagrindiniu triukšmo šaltiniu, galinčiu turėti įtakos aplinkinių teritorijų esamo triukšmo lygio pokyčiui, bus transporto priemonės. Stacionarių triukšmo šaltinių PŪV teritorijoje nebus. Todėl šis skyrius nepildomas.

5.3.2. *pateikiami įmonės ir su ja susijusių (atvežančių žaliavas, išvežančių produkciją ir pan.) mobiliųjų triukšmo šaltinių spinduliuojamo triukšmo duomenys, mobiliųjų triukšmo šaltinių judėjimo maršrutai (schemos) įmonės teritorijoje, galimi su įmonės veikla susijusių mobiliųjų triukšmo šaltinių privažiavimo maršrutai; darbo laikas ir judėjimo sąlygos; pateikiami įmonės teritorijoje esančių automobilių aikštelių duomenys (plotas, išsidėstymas, vietų skaičius), naudojimo laikas*

Įvertinus tai, kad PŪV yra pavojingųjų ir nepavojingųjų atliekų surinkimas, tai pagrindinis triukšmo šaltinis – į PŪV teritoriją atvažiuojantis/išvažiuojantis autotransportas. Pažymime, kad Panevėžio RATC savo autotransporto neturi, todėl atliekų išvežimo paslauga perkama. Atliekas į DGASA atveš gyventojai savo autotransportu.

Atsižvelgiant į metinius aikštelės pajėgumus buvo nustatyta, kad per dieną į teritoriją gali vidutiniškai atvažiuoti iki 85 lengvųjų automobilių ir iki 2 sunkiasvorių automobilių. Šie autotransporto srautai ir buvo vertinami, nustatant PŪV keliamą triukšmo lygį.

Triukšmo lygio skaičiavimas buvo atliktas dviem skirtingais variantais:

- ✓ planuojamo transporto srauto prognozuojamas triukšmo lygis PŪV teritorijoje;
- ✓ planuojamo transporto srauto prognozuojamas triukšmo lygis, jam važiuojant Kėdainių gatve iki DGASA.

Didžiausias planuojamas valandinis transporto srautas – 10 lengvųjų automobilių/val. ir 1 sunkiasvoris automobilis/val. Autotransporto judėjimo schema pateikta **Pav. 13**.

Triukšmo lygio skaičiavimai buvo atlikti įvertinus tai, kad DGASA dirbs 303 dienas per metus šiomis darbo valandomis:

- I – VI nuo 9.30 val. iki 18.30 val. (pietų pertrauka nuo 13.00 val. iki 13.30 val.)
- VII – poilsio diena.

Atsižvelgiant į darbo valandas autotransporto triukšmo skaičiavimai buvo atlikti dienos laikotarpiu.

5.3.3. *Transporto sukeliamas triukšmas vertinamas ne tik PŪV teritorijos ribose, bet ir gretimose viešojo naudojimo gatvėse ir keliuose. Transporto triukšmo skaičiavimuose vertinamas į PŪV atvykstantis transportas Vytauto gatve. Autotransporto judėjimo greitis Vytauto gatvėje bus iki 50 km/val., o jau pasukus važiuojant iki aikštelės bus apie 30 km/val. autotransporto triukšmo skaičiavimai atliekami dienos ir vakaro laikotarpiams vertinant maksimalų galimą transporto srautą – 4 lengvieji ir 1 sunkiasvoris automobilis per valandą nurodoma naudota skaičiavimams triukšmo sklaidos modeliavimo programinė įranga, naudotas skaičiavimo standartas, triukšmo rodikliai, vietovės meteorologinės sąlygos, skaičiavimų aukštis, modeliavimo teritorijos dydis, triukšmo sklaidos žingsnio dydis, taršos sklaidos žemėlapių koordinatų sistema ir mastelis*

Triukšmas gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje įvertinamas matavimo ir (ar) modeliavimo būdu, gautus rezultatus palyginant su atitinkamais Lietuvos higienos normoje HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ pateikiamais didžiausiais leidžiamais triukšmo ribiniais dydžiais gyvenamuosiuose bei visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje:

Lentelė 6. Ribinės triukšmo lygio vertės

Eil. Nr.	Objekto pavadinimas	Paros laikas, val.	Ekvivalentinis garso slėgio lygis (L_{AeqT}), dBA
1	2	3	4
1.	Gyvenamųjų pastatų (namų) ir visuomeninės paskirties pastatų (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus) aplinkoje, išskyrus transporto sukeltą triukšmą	7–19 (diena) 19–22 (vakaras) 22–7 (naktis)	55 50 45
2.	Gyvenamųjų pastatų (namų) ir visuomeninės paskirties pastatų (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus) aplinkoje, veikiamoje transporto sukeltą triukšmą	7–19 (diena) 19–22 (vakaras) 22–7 (naktis)	65 60 55

Ūkinių veiklų prognozuojamas triukšmas vertinamas pagal HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ reglamentuojamus didžiausius leidžiamus triukšmo ribinius dydžius gyvenamųjų pastatų (namų) ir visuomeninės paskirties pastatų (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus) aplinkoje, išskyrus transporto sukeltą triukšmą.

Ūkinių veiklų transporto priemonių, judančių viešo naudojimo privažiuojamaisiais keliais ir gatvėmis, sukeliamas triukšmas vertinamas pagal HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ reglamentuojamus didžiausius leidžiamus triukšmo ribinius dydžius gyvenamųjų pastatų (namų) ir visuomeninės paskirties pastatų (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus) aplinkoje, veikiamoje transporto sukeltą triukšmą.

Triukšmo skaičiavimo įranga:

Prognozuojant triukšmo lygio pokytį aplinkinėse teritorijose buvo atliktas triukšmo sklaidos skaičiavimas ir modeliavimas kompiuterine programa CadnaA 4.3. CadnaA (Computer Aided Noise Abatement – kompiuterinė triukšmo skaičiavimo sistema) – tai programinė įranga, skirta triukšmo poveikio apskaičiavimui, vizualizacijai, įvertinimui ir prognozavimui. CadnaA programoje vertinamos 4 pagrindinės akustinių taršos šaltinių grupės (pagal 2002/49/EB), kurioms taikomos atitinkamos Europos Sąjungoje ir Lietuvoje galiojančios metodikos ir standartai. Kelių transporto triukšmo skaičiavimui naudojama NMPB-Routes-96 metodika.

Triukšmo modeliavimo sąlygos

Skaiciuojant triukšmą buvo priimtos tokios sąlygos pagal ISO 9613:

- triukšmo lygio skaičiavimo aukštis – 1,5 m (atsižvelgiama į tai, kad gretimybėse yra mažaaukščiai gyvenamieji pastatai);
- oro temperatūra +10°C, santykinis drėgnumas 70%;
- triukšmo slopinimas – įvertinti gretimų statinių aukščiai nagrinėjamoje teritorijoje, įvertintos dangų absorbcinės charakteristikos.
- įvertintas triukšmo šaltinių darbo režimas.

Gauti triukšmo lygio skaičiavimo rezultatai atvaizduojami žemėlapiuose skirtingų spalvų intervalais kas 5 dBA. Triukšmo sklaidos žingsnio dydis, vertinant PŪV teritorijoje esančių taršos šaltinių sukliamą triukšmo lygį - dx(m):2; dy(m):2, o Kėdainių gatve važiuojančio autotransporto - dx(m):1; dy(m):1.

Triukšmo pasekmės gyvenamajai bei visuomeninei aplinkai vertinamos, atsižvelgiant į leidžiamus ekvivalentinius triukšmo lygius gyvenamųjų bei visuomeninės paskirties pastatų aplinkoje, kurie nurodyti higienos normose HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“, patvirtintoje 2011 m. birželio 13 d. LR Sveikatos apsaugos ministro įsakymu Nr. V-604.

Triukšmo sklaidos skaičiavimo rezultatai

Lentelė 7. PŪV teritorijoje autotransporto keliamo triukšmo lygio sklaidos modeliavimo rezultatai

Vieta	Triukšmo rodiklis		
	L(dienos)	L(vakaro)	L(nakties)
	(7.00-19.00)	(19.00-22.00)	(22.00-7.00)
DGASA šiaurinė sklypo riba	26,6	-	-
DGASA rytinė sklypo riba	26,6-41,3	-	-
DGASA pietinė sklypo riba	26,2-28,8	-	-
DGASA vakarinė sklypo riba	26,2	-	-
Artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje, adresu Kėdainių g. 9, Panevėžys	4,2	-	-
<i>HN 33:2011 ribinė vertė</i>	55	50	45

Lentelė 8. Kėdainių g. važiuojančio autotransporto keliamo triukšmo lygio sklaidos modeliavimo rezultatai

Vieta	Triukšmo rodiklis		
	L(dienos)	L(vakaro)	L(nakties)
	(7.00-19.00)	(19.00-22.00)	(22.00-7.00)
1	2	3	4
Artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje			
Artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje, adresu Kėdainių g. 9, Panevėžys	51,9	-	-
<i>HN 33:2011 ribinė vertė</i>	65	60	55

Vertinant apskaičiuotus prognozuojamus triukšmo rodiklius, nustatyta, kad triukšmo lygis ties sklypų ribomis ir artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje, atskirai vertinant tik PŪV teritorijoje

triukšmo šaltinius bei Kėdainių gatve važiuojančių transporto priemonių keliamą triukšmą, neviršija HN 33:2011 reglamentuojamų didžiausių leidžiamų triukšmo ribinių dydžių. PŪV keliamas triukšmo lygis neigiamo poveikio aplinkai ir arčiausiai esančioms gyvenamosios paskirties teritorijoms neturės. Triukšmo sklaidos žemėlapiai pateikti **5 priede**.

5.3.4. *pateikiami nejonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių duomenys: radiotechninių objektų techniniai duomenys pagal Radiotechninio objekto radiotechninės dalies projekto ir elektromagnetinės spinduliuotės stebėsenos plano derinimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. kovo 2 d. įsakymu Nr. V-200 „Dėl Radiotechninio objekto radiotechninės dalies projekto ir elektromagnetinės spinduliuotės stebėsenos plano derinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“; papildomai nurodoma skaičiavimams naudota elektromagnetinės spinduliuotės sklaidos programa, naudotas skaičiavimo standartas ir/ar metodas, skaičiavimų aukštis, modeliavimo teritorijos dydis, elektromagnetinės spinduliuotės sklaidos žingsnio dydis, taršos sklaidos žemėlapių koordinatų sistema ir mastelis*

Ūkinė veikla nejonizuojančios spinduliuotės neskleidžia.

5.4. *įvertinami kiti reikšmingi planuojamos ūkinės veiklos visuomenės sveikatai įtaką darantys veiksniai, kurių taršos rodiklių ribinės vertės reglamentuotos norminiuose teisės aktuose, aprašomas galimas jų poveikis visuomenės sveikatai*

Prognozuojant ir vertinant poveikį visuomenės sveikatai svarbiausia yra prioritetų nustatymas, t.y. per kokius aplinkos komponentus labiausiai bus įtakojiama žmonių sveikata (žr. **Lentelė 9**). Prioritetas būtų triukšmas.

Lentelė 9. Ūkinės veiklos poveikis (tiesioginis ir netiesioginis) sveikatai darantiems įtaką veiksniai

Sveikatai darantys įtaką veiksniai	Veiklos rūšis ar priemonės, taršos šaltiniai	Poveikis sveikatai darantiems įtaką veiksniai	Poveikis sveikatai: teigiamas (+) neigiamas (-)	Nagrinėjamų rodiklių prognozuojami pokyčiai	Galimybės sumažinti (panaikinti) neigiamą poveikį	Komentarai ir pastabos
1	2	3	4	5	6	7
1. Elgsenos ir gyvenenos veiksniai						
1.1. Mitybos įpročiai	Visa veikla	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	-	-
1.2. Alkoholio vartojimas	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	-	-
1.3. Rūkymas	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	-	-
1.4. Narkotinių ir psichotropinių vaistų vartojimas	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	-	-
1.5. Lošimas	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	-	-
1.6. Fizinis aktyvumas	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	-	-
1.7. Saugus seksas	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	-	-
1.8. Kita	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	-	-
2. Fizinės aplinkos veiksniai*						
2.1. Oro kokybė	Transportas	nėra	-	Pokyčiai nenumatomi	-	Prognozuojamas nežymus oro taršos padidėjimas, kuris neturės įtakos visuomenės sveikatai

Sveikatai darantys įtaką veiksniai	Veiklos rūšis ar priemonės, taršos šaltiniai	Poveikis sveikatai darantiems įtaką veiksniams	Poveikis sveikatai: teigiamas (+) neigiamas (-)	Nagrinėjamų rodiklių prognozuojami pokyčiai	Galimybės sumažinti (panaikinti) neigiamą poveikį	Komentarai ir pastabos
1	2	3	4	5	6	7
2.2. Vandens kokybė	Buitinės nuotekos, paviršinės nuotekos	Nuotekų susidarymas	0	Pokyčiai nenumatomi	PŪV metu susidariusios buitinės nuotekos bus išleidžiamos į miesto nuotekų tinklus. Ant aikštelės kietosios dangos susidariusios paviršinės nuotekos bus surenkamos planuojama įrengti paviršinių nuotekų susirinkimo sistema ir išvalytos iki leistinų normų bus išleidžiamos į lietaus nuotekų tinklus.	Parenkant buitinių nuotekų tvarkymo sprendinius vadovaujamosi LR aplinkos ministro 2006 m. gegužės 17 d. įsakymu Nr. D1-236 „Dėl nuotekų tvarkymo reglamento patvirtinimo“. Planuojant paviršinių nuotekų tvarkymo sprendinius vadovaujamosi LR aplinkos ministro 2007 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. D1-193 „Dėl paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento patvirtinimo“ nuostatomis.
2.3. Maisto kokybė	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	0
2.4. Dirvožemis	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	0
2.5. Spinduliuotė	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	0
2.6. Triukšmas	Transportas	Autotransporto skleidžiamas triukšmas	-	Modeliavimo programa skaičiuotinas triukšmas neviršija ribinių verčių	PŪV keliamas triukšmo lygis neigiamo poveikio aplinkai ir arčiausiai esančioms gyvenamosios paskirties teritorijoms neturės.	Triukšmo lygis už PŪV teritorijos ribų neviršys ribinių verčių
2.7. Būsto sąlygos	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	0
2.8. Sauga	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	0
2.9. Susisiekimasis	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	0

Sveikatai darantys įtaką veiksniai	Veiklos rūšis ar priemonės, taršos šaltiniai	Poveikis sveikatai darantiems įtaką veiksniams	Poveikis sveikatai: teigiamas (+) neigiamas (-)	Nagrinėjamų rodiklių prognozuojami pokyčiai	Galimybės sumažinti (panaikinti) neigiamą poveikį	Komentarai ir pastabos
1	2	3	4	5	6	7
2.10. Teritorijų planavimas	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	0
2.11. Atliekų tvarkymas	Visa veikla	Poveikio sveikatai darantiems veiksniams nebus	0	Pokyčiai nenumatomi	Visa atliekų tvarkymo veikla bus vykdoma atsižvelgiant į reikalavimus pateiktus, Atliekų tvarkymo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. D1-368 su visais pakeitimais.	Atliekos bus tvarkomos vadovaujantis atliekų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais.
2.12. Energijos panaudojimas	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	0
2.13. Nelaimingų atsitikimų rizika	- -	Nelaimingi atsitikimai darbo vietoje	0	Pokyčiai nenumatomi	0	Nelaimingų atsitikimų tikimybė nežymi, nes darbuotojai bus aprūpinti asmeninėmis apsaugos priemonėmis, supažindinti su darbų saugos instrukcijomis
2.14. Pasyvus rūkymas	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	0
3. Socialiniai ekonominiai veiksniai	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	0
3.1. Kultūra	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	0
3.2.Diskriminacija	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	0
3.3Nuosavybė	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	0
3.4. Pajamos	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	0

Sveikatai darantys įtaką veiksniai	Veiklos rūšis ar priemonės, taršos šaltiniai	Poveikis sveikatai darantiems įtaką veiksniams	Poveikis sveikatai: teigiamas (+) neigiamas (-)	Nagrinėjamų rodiklių prognozuojami pokyčiai	Galimybės sumažinti (panaikinti) neigiamą poveikį	Komentarai ir pastabos
1	2	3	4	5	6	7
3.5. Išsilavinimo galimybės	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	0
3.6. Užimtumas, darbo rinka, darbo galimybės	- -	nėra	0	Teigiamas poveikis darbo rinkai	0	Papildomai bus sukurtos 2 darbo vietos
3.7. Nusikalstamumas	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	0
3.8. Laisvalaikis, poilsis	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	0
3.9. Judėjimo galimybės	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	0
3.10. Socialinė parama (socialiniai kontaktai ir gerovė, sauga)	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	Darbuotojai naudosis visomis teisės aktais nustatytais socialinėmis garantijomis
3.11. Visuomeninis kultūrinis, dvasinis bendravimas	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	0
3.12. Migracija	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	0
3.13. Šeimos sudėtis	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	0
3.14. Kita	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	0
4. Profesinės rizikos veiksniai						
4.1. Cheminiai	Atvažiuojantis autotransportas	Oro užterštumas cheminiais automobilių teršalais	-	Oro užterštumas neviršys ribinių verčių	0	0
4.2. Fizikiniai	Atvažiuojantis autotransportas	Triukšmas	-	Triukšmo lygis neviršys leistinų normų	0	0
4.3. Biologiniai	Atliekų tvarkymo veikla	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	0

Sveikatai darantys įtaką veiksniai	Veiklos rūšis ar priemonės, taršos šaltiniai	Poveikis sveikatai darantiems įtaką veiksniams	Poveikis sveikatai: teigiamas (+) neigiamas (-)	Nagrinėjamų rodiklių prognozuojami pokyčiai	Galimybės sumažinti (panaikinti) neigiamą poveikį	Komentarai ir pastabos
1	2	3	4	5	6	7
4.4. Ergonominiai	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	0
4.5. Psichosocialiniai	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	0
4.6. Fiziniai	- -	nėra	-	Pokyčiai nenumatomi	0	0
5. Psichologiniai veiksniai						
5.1. Estetinis vaizdas	Atliekų tvarkymo veikla	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	0
5.2. Suprantamumas	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	0
5.3. Sugebėjimas valdyti situaciją	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	0
5.4. Prasmingumas	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	0
5.5. Galimi konfliktai	Atliekų tvarkymo veikla	Visuomenės nepasitenkinimas	-	Konfliktai su visuomene mažai tikėtini. PŪV bus vykdoma pramonės paskirties sklype. Šios aikštelės steigimo tikslas – iš gyventojų nemokamai surinkti jų buityje susidariusias pavojingas ir nepavojingas atliekas.	Visuomenė bus supažindinama su planuojama vykdyti ūkine veikla teisės aktų nustatyta tvarka	Veiklos viešinimas ir nuolatinis bendravimas su visuomene mažina konfliktų kilimo tikimybę
6. Socialinės ir sveikatos priežiūros paslaugos	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	0

Sveikatai darantys įtaką veiksniai	Veiklos rūšis ar priemonės, taršos šaltiniai	Poveikis sveikatai darantiems įtaką veiksniams	Poveikis sveikatai: teigiamas (+) neigiamas (-)	Nagrinėjamų rodiklių prognozuojami pokyčiai	Galimybės sumažinti (panaikinti) neigiamą poveikį	Komentarai ir pastabos
1	2	3	4	5	6	7
6.1. Priimtinumai	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	0
6.2. Tinkamumas	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	0
6.3. Tęstinumas	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	0
6.4. Veiksmingumas	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	0
6.5. Sauga	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	0
6.6. Prieinamumas	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	0
6.7. Kokybė	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	0
6.8. Pagalba sau	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	0
7. Kita (nurodyti)	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	0

* Fizinės aplinkos veiksniai kiek įmanoma įvertinami kiekybiškai, nustatomi prognozuojami taršos kiekiai, kokybinė teršalų sudėtis, jų atitiktis teisės norminiams aktams. Veiksnių kiekybinės išraiškos įvertinamos remiantis Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos duomenimis, techninio projekto aplinkos apsaugos dalimi, o jei jų nėra, – užsakovo pateikta informacija.

2 skiltyje trumpai aprašomos veiklos rūšys, kurios, kaip prognozuojama, turės poveikį sveikatai darantiems įtaką veiksniams ir sveikatai.

3 skiltyje pateikiama aprašomojo pobūdžio informacija apie prognozuojamą teigiamą ar/ir neigiamą poveikį sveikatai darantiems įtaką veiksniams.

4 skiltyje pažymima, koks poveikis prognozuojamas: teigiamas (+) ar neigiamas (-).

5 skiltyje nurodomi pagrindiniai su veikla susijusių rodiklių (nagrinėtų tiriant esamą situaciją ir papildomų) prognozuojami pokyčiai.

6 skiltyje pateikiama aprašomojo pobūdžio informacija apie galimas (arba negalimas) poveikio sumažinimo ir/ar panaikinimo priemones.

7 skiltyje pateikiama aprašomojo pobūdžio informacija apie prognozuojamą poveikį, aprašomos problemos.

5.5. gali būti identifikuojami ir aprašomi kiti reikšmingi planuojamos ūkinės veiklos visuomenės sveikatai įtaką darantys veiksniai (biologiniai, ekonominiai, socialiniai, psichologiniai), kurių taršos rodiklių ribinės vertės nėra reglamentuotos norminiuose teisės aktuose (gali būti naudojami kokybinio pobūdžio įvertinimo (aprašomieji) metodai, pavyzdžiui, pateikiami mokslinių tyrimų, tam tikrų visuomenės grupių apklausos duomenys, analizės, ekspertų nuomonės, konkrečios teritorijos situacijos analizė ir pan.)

Vadovaujantis Pasaulinės sveikatos organizacijos duomenimis socialinių, ekonominių, gyvensenos, psichologinių veiksnių kokybiniam poveikiui įvertinti nėra sukurta metodikų, todėl yra rekomenduojama naudoti apklausos metodus, apklausiant konkrečioje vietovėje gyvenančius žmones. Standartizuota psichogeninio įvertinimo metodika laikomas užduočių ar klausimų, skirtų įvairių žmogaus ypatybių įvertinimui, rinkinys, pateikiamas vienodomis (standartinėmis) sąlygomis ir naudojantis vienodą (standartinę) duomenų interpretacijos sistemą. Duomenų bazių apie minėtų veiksnių kokybinį vertinimą Lietuvoje nėra sukurta, esant būtinybei yra vykdomos sociologinės apklausos. Planuojama vykdyti ūkinę veiklą yra vietinio lygio, neturinti įtakos didesnei visuomenės daliai, todėl tokią apklausą atlikti nėra tikslinga.

Apie vykdomas atliekų tvarkymo veiklas visuomenė yra informuojama Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka, atliekamas poveikio visuomenės sveikatai vertinimas dėl planuojamos ūkinės veiklos galimo neigiamo poveikio visuomenės sveikatai, formuojama sanitarinės apsaugos zona, už kurios ribų veiklos organizatorius turi dėti visas pastangas ir diegti technologijas, kad neigiamo poveikio visuomenės sveikatai nebūtų. Visuomenės supažindinimas su projektu mažina psichologinės įtampos atsiradimo tikimybę dėl ūkinės veiklos vykdomų veiklų.

Didžiąja dalimi neigiamą psichologinį poveikį ūkinė veikla formuoja, jei jos vykdymo metu gyventojai nuolat jaučia triukšmo, kvapų arba oro užterštumo poveikį kasdieniniame gyvenime. Ataskaitos 5.1-5.3 skyriuose nustatyta, kad dėl PŪV susidarantis triukšmas už PŪV teritorijos ribų neviršys leistinų normų. PŪV nėra susijusi su kvapų generavimu, o į aplinkos orą išsiskirianti tarša iš autotransporto yra momentinė ir nežymi, todėl neigiamo poveikio arčiausiai esančioms gyvenamosios paskirties teritorijoms nesukels.

Veiklos vykdytojai įsipareigoja ūkinę veiklą vykdyti taip, kad veiklos sukeltas poveikis neviršytų nustatytų ribinių verčių gyvenamajai aplinkai už DGASA teritorijos ribų.

6. Priemonių, kurios padės išvengti ar sumažinti neigiamą PŪV poveikį visuomenės sveikatai, aprašymas bei jų pasirinkimo argumentai (Ataskaitoje pateikiamas ūkinės veiklos poveikį visuomenės sveikatai mažinančių priemonių aprašymas, dokumentai, patvirtinantys taršos prevencijos arba mažinimo galimybes ir atitinkamų planuojamų arba įgyvendintų priemonių veiksmingumą, sveikatos rizikos veiksnių artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje ir ties sanitarinės apsaugos zonos ribomis pokyčiai įdiegus šias priemones)

Atliekų tvarkymo veiklų vykdymo metu rizikos žmonių sveikatai nebus.

Poveikio sumažinimo priemonės:

- ✓ visos į DGASA priimtose atliekos bus laikomos uždaruose konteineriuose (nepavojingosios atliekos) arba konteinerinio tipo pastatuose (pavojingosios atliekos bei EEĮ atliekos), nebetinkamos naudoti padangos bus laikomos ant kieta dangos dengtos aikštelės.

- ✓ PŪV metu susidarančios buitinės nuotekos bus išleidžiamos į centralizuotus buitinių nuotekų tinklus.
- ✓ Ant aikštelės kietosios dangos susidariusios paviršinės nuotekos bus surenkamos paviršinių nuotekų susirinkimo sistema ir valomos, planuojamuose įrengti vietiniuose paviršinių nuotekų valymo įrenginiuose. Paviršinės nuotekos išvalytos iki Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamente nurodytų normų bus išleidžiamos į centralizuotus lietaus nuotekų tinklus.
- ✓ DGASA dirbs I - VI nuo 9.30 val. iki 18.30 val. (pietų pertrauka nuo 13.00 val. iki 13.30 val.), triukšmas neviršys HN 33:2011 reikalavimų.

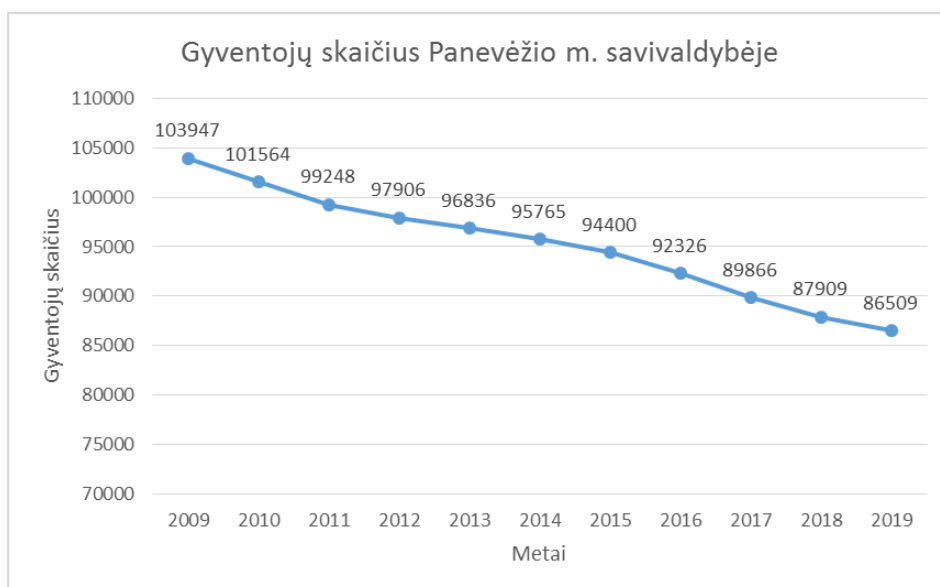
Reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai dėl ūkinės veiklos nebus, todėl kitų priemonių nenumatoma.

7. Esamos visuomenės sveikatos būklės analizė (Ataskaitoje analizuojami tik tie visuomenės grupių demografiniai ir sveikatos statistikos rodikliai, kurie yra prieinami ir reikšmingi vertinant planuojamos ūkinės veiklos poveikį visuomenės sveikatai. Pagal galimybę ir reikalingumą gali būti analizuojami ir kiti papildomi rodikliai. Gali būti pateikiama mokslinių tyrimų arba oficialiosios statistikos apžvalga):

7.1. Vietovės gyventojų demografiniai rodikliai (jei nėra prieinamų vietovės duomenų, pateikiami savivaldybės ar apskrities duomenys)

Analizuojama teritorija yra Panevėžio miesto pietrytinėje dalyje. Aplink išikūrusios komercinė/prekybos veiklą vykdančios įmonės, todėl apžvelgiant visuomenės sveikatos būklę bus nagrinėjami pagrindiniai Panevėžio m. sav. populiacijos rodikliai, kurie palyginami su bendrais Lietuvos Respublikos rodikliais.

Lietuvoje jau dvidešimt metų dėl neigiamos natūralios gyventojų kaitos bei emigracijos sparčiai mažėja gyventojų skaičius. Po 2011 m. visuotinio gyventojų ir būstų surašymo paaiškėjo, kad gyventojų skaičius dar labiau sumažėjo. 2019 m. pradžioje Lietuvoje gyveno 2 794 257 gyventojai, tai yra 368 659 gyventojais (11,7 proc.) mažiau nei 2009 metų pradžioje. Gyventojų sumažėjimą lėmė migracija. Panevėžio m. sav. 2019 m. pradžioje gyveno 86 509 gyventojai. Palyginus su 2009 m., kuomet gyveno 103 947 gyventojai, šis skaičius sumažėjo 17 438 gyventojais arba apie 16,8 proc. Gyventojų skaičius Lietuvoje didėjo 5-iose savivaldybėse (Vilniaus miesto, Vilniaus rajono, Kauno rajono, Klaipėdos rajono ir Neringos), likusiose 55-iose savivaldybėse gyventojų skaičius per metus mažėjo. Gyventojų skaičiaus mažėjimą Lietuvoje sąlygoja neigiamas gyventojų saldo (daugiau išvykusių negu atvykusių) bei neigiamas natūralus gyventojų prieaugis.

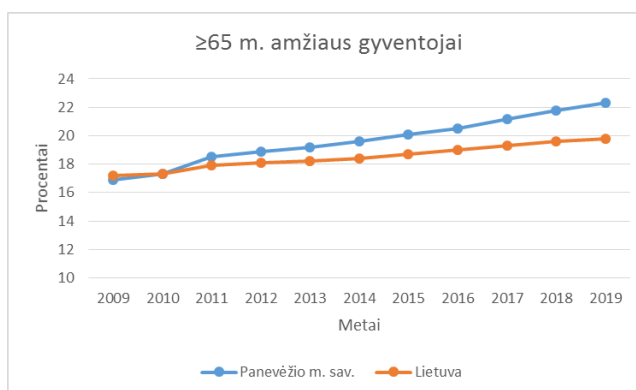
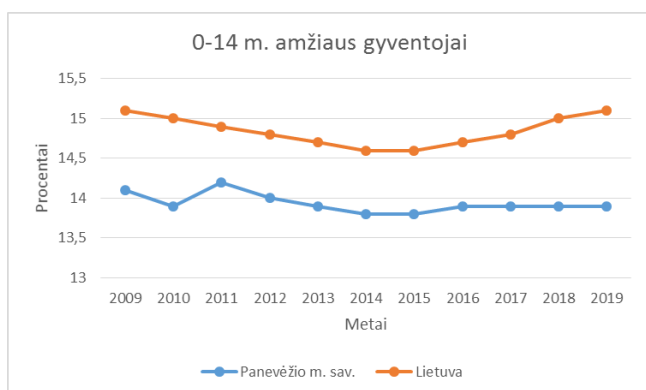

Pav. 14 Gyventojų skaičiaus pokytis, 2009 – 2019 m. (šaltinis: Statistikos departamentas prie Lietuvos Vyriausybės)

Daugiamečiai procentiniai duomenys apie gyventojų grupes (0-14 metų ir 65 metų ir vyresnių) pateikiami žemiau esančioje lentelėje ir paveiksluose.

Lentelė 10. 0 – 14 ir 65 metų amžiaus bei vyresnių gyventojų dalis, %

Metai	Panevėžio m. sav.		Lietuva	
	0-14 m.	≥65	0-14 m.	≥65
1	2	3	4	5
2009	14,1	16,9	15,1	17,2
2010	13,9	17,3	15,0	17,3
2011	14,2	18,5	14,9	17,9
2012	14,0	18,9	14,8	18,1
2013	13,9	19,2	14,7	18,2
2014	13,8	19,6	14,6	18,4
2015	13,8	20,1	14,6	18,7
2016	13,9	20,5	14,7	19,0
2017	13,9	21,2	14,8	19,3
2018	13,9	21,8	15,0	19,6
2019	13,9	22,3	15,1	19,8

Pav. 15. 0 – 14 ir 65 metų amžiaus bei vyresnių gyventojų dalies kitimas

Kaip matyti iš pateikiamų pastarųjų dešimties metų laikotarpio Panevėžio m. sav. ir bendrai visos Lietuvos duomenų, pateiktų **10 lentelėje** ir **Pav. 15**, gyventojų, iki 14 metų amžiaus, dalis buvo beveik pastovi arba šiek tiek mažėjo, o gyventojų, vyresnių nei 65 metų amžiaus, dalis – palaipsniui

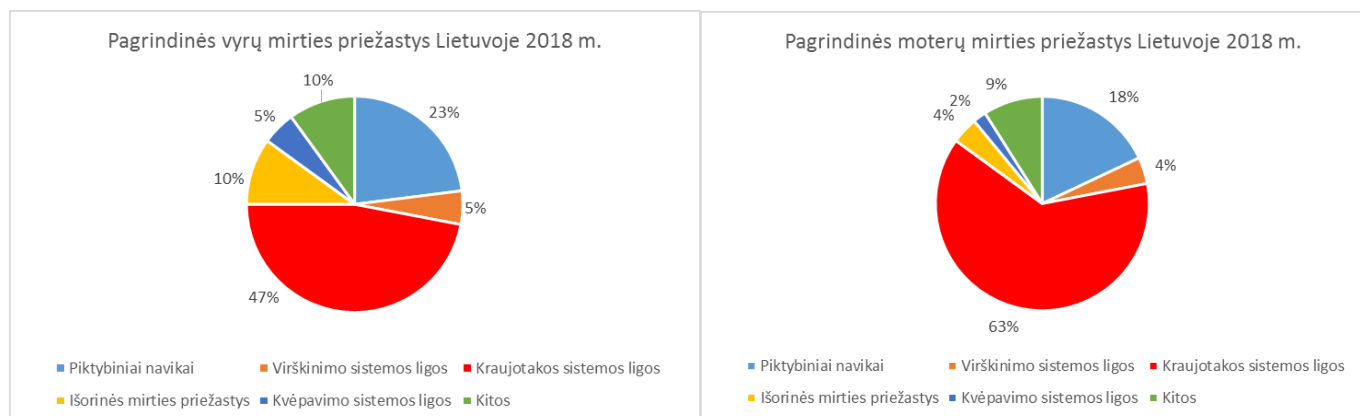
didėja. Jei Panevėžio m. savivaldybėje gyventojų iki 14 m. amžiaus dalis pastarąjį dešimtmetį yra gana pastovi ir beveik nekinta, tai vyresnių nei 65 m. amžiaus gyventojų dalis, lyginant su Lietuvos vidurkiu, jau nuo 2011 m. didėja šiek tiek sparčiau.

Lentelė 11. Natūralus gyventojų prieaugis 1 000 gyventojų Panevėžio m. sav.

Metai	Gimusiųjų skaičius	Gimstamumas 1 000 gyventojų	Mirusiųjų skaičius	Mirtingumas 1 000 gyventojų	Natūralus prieaugis 1 000 gyventojų
1	2	3	4	5	6
2009	941	9,1	1173	11,3	-2,2
2010	845	8,3	1238	12,2	-3,9
2011	897	9,0	1225	12,3	-3,3
2012	922	9,4	1246	12,7	-3,3
2013	861	8,9	1179	12,2	-3,3
2014	904	9,4	1121	11,7	-2,3
2015	943	10,0	1233	13,1	-3,1
2016	863	9,3	1297	14	-4,7
2017	839	9,3	1240	13,8	-4,5
2018	724	8,2	1163	13,2	-5

Galima stebėti, jog visu nagrinėjamu laikotarpiu, t. y. nuo 2009 iki 2018 m. Panevėžio m. savivaldybėje natūralus gyventojų prieaugis, tenkantis 1 000 gyventojų, kasmet buvo fiksuojamas neigiamas ir šis rodiklis kasmet, deja, didėja (žr. **11 lentelę**).

Panevėžio m. savivaldybės teritorijoje, kaip ir visoje Lietuvoje, mirčių struktūra būdinga daugeliui išsivysčiusių šalių ir jau daugelį metų nekinta: pagrindinės mirčių priežastys 2018 metais buvo kraujotakos sistemos ligos ir piktybiniai navikai (žr. **Pav. 16**).

Pav. 16. Lietuvos gyventojų mirties priežasčių struktūra (šaltinis: Higienos instituto Sveikatos informacijos centras)

Vykdant planuojamą ūkinę veiklą, gyventojų sveikatą gali įtakoti triukšmas ir oro tarša.

Tokie fizinės aplinkos rodikliai kaip triukšmas, veikdamas ilgą laiką bei viršydamas leistinas normas, turi įtakos sergamumui nervų sistemos ligomis bei nuotaikos sutrikimams. Taip pat triukšmo sukeltas lėtinis stresas gali įtakoti sergamumą kraujotakos ir virškinimo sistemos ligomis. Oro tarša turi įtakos gyventojų sergamumui kvėpavimo ir kraujotakos sistemos ligomis bei piktybiniais navikais. Sergamumas pagrindinėmis ligomis, kurias gali sukelti oro tarša ir triukšmas, Panevėžio m. sav., 2018 m. pateiktas **12 lentelėje**.

Lentelė 12. Sergamumas ligomis, kurias gali sukelti oro tarša ir triukšmas, Panevėžio m. sav., 2018 m.

Rodiklis	Sergamumas 100 000 gyv.
1	2
Kvėpavimo sistemos ligos (J00-J99)	33 605,4
Astma (J45-J46)	502,8

Rodiklis	Sergamumas 100 000 gyv.
1	2
Nuotaikos sutrikimai (F30-F39)	521,0
Nervų sistemos ligos (G00-G99)	5 454,5
Kraujotakos sistemos ligos (I00-I99)	8 756,8
Virškinimo sistemos ligos (K09-K93)	10 299,3

Kūdikų mirtingumas, tenkantis 1 000 gyvų gimusiųjų, Panevėžio m. sav., remiantis Lietuvos sveikatos rodiklių informacinės sistemos duomenimis, 2009 metais buvo nulinis. Visais likusiais metais (išskyrus 2013, 2015 ir 2016 m.) šis rodiklis buvo mažesnis už Lietuvos vidurkį (žr. 13 lentelėje).

Lentelė 13. Kūdikų mirtingumas 1 000 gyvų kūdikių

Metai	Panevėžio m. sav.			Lietuva		
	Gimusiai	Mirusieji kūdikiai	Mirtingumas*	Gimusiai	Mirusieji kūdikiai	Mirtingumas*
1	2	3	4	5	6	7
2009	941	0	0	32 165	181	5,6
2010	845	2	2,4	30 676	153	5,0
2011	897	2	2,2	30 268	144	4,8
2012	922	2	2,2	30 459	118	3,9
2013	861	4	4,7	29 885	110	3,7
2014	904	3	3,3	30 369	118	3,9
2015	943	6	6,4	31 475	132	4,2
2016	863	8	9,3	30 623	139	4,5
2017	839	1	1,2	28 696	85	3,0
2018	724	3	4,1	27 729	96	3,4

* – kūdikių mirtingumas tenkantis 1 000 gyvų gimusiųjų

7.2. Gyventojų sergamumo rodiklių analizė (jei nėra prieinamų vietovės duomenų, pateikiami savivaldybės ar apskrities duomenys)

Sergamumo rodikliai

Duomenų analizė atlikta remiantis Lietuvos sveikatos informacijos centro pateiktais statistiniais duomenimis. Pateikiamas bendras Panevėžio m. sav. gyventojų sveikatos būklės duomenų vertinimas, o taip pat atskirai įvertinti su aprašoma ūkine veikla susiję rizikos veiksniai bei galimas jų poveikis gyventojų sveikatai. Šioje ataskaitoje analizuojami aktualiausių gyventojų sveikatos problemų duomenys, susiję su ūkinės veiklos rizikos veiksniais.

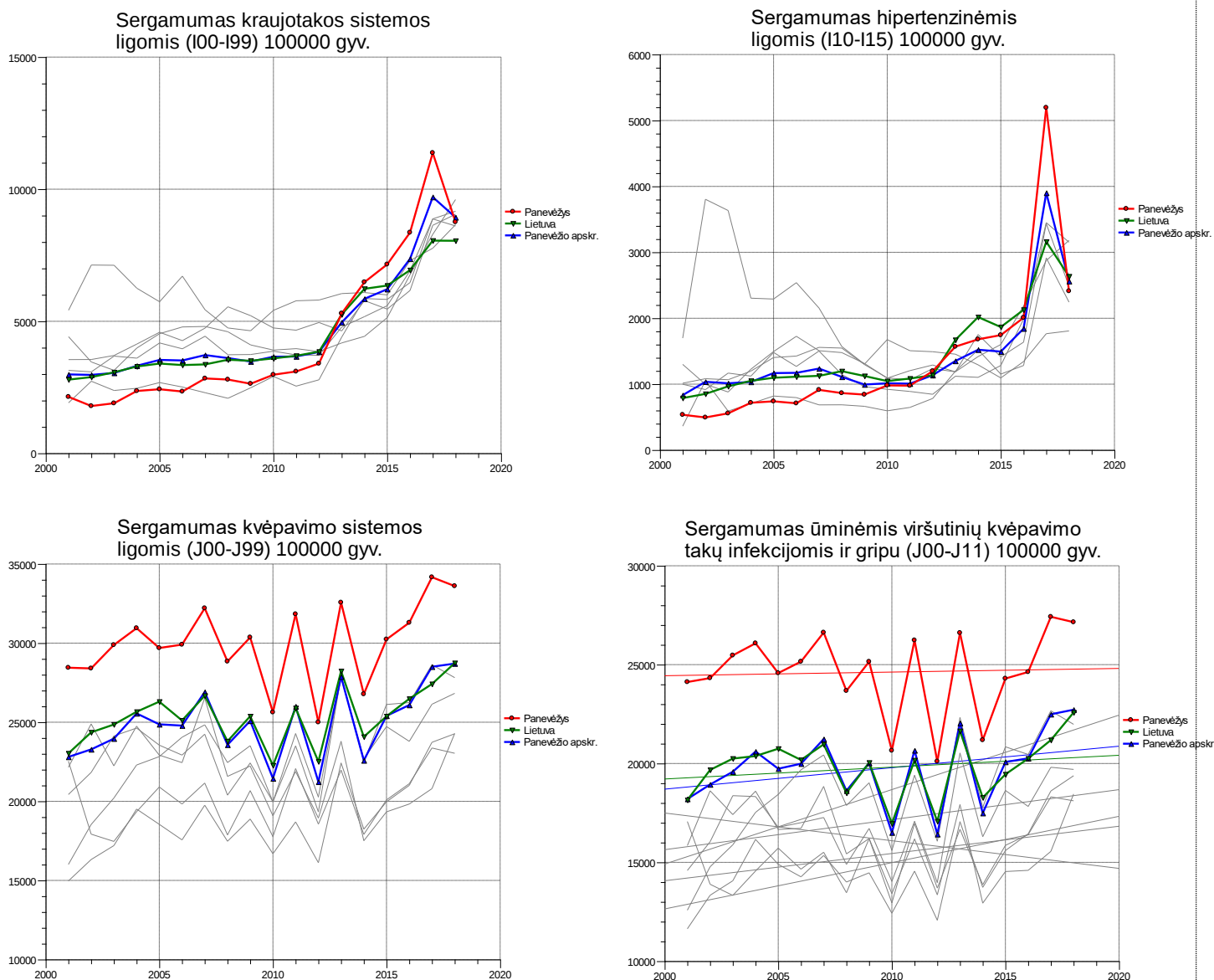
Sergamumo kraujotakos sistemos ligomis Panevėžio m. sav. 2018 m. nustatyti 8 756,8 atvejai, tenkantys 100 000-čių gyventojų. Tais pačiais metais Panevėžio apskrityje 100 000-čių gyventojų teko 8 932,4, o Lietuvoje – 8 046,4 sergančiųjų. Sergančiųjų kvėpavimo sistemos ligomis pastaraisiais metais Panevėžio m. savivaldybėje registruojama bene daugiausiai tarp visų Panevėžio apskrities savivaldybių, ir šis rodiklis yra šiek tiek didesnis už bendrą Lietuvos vidurkį. Vertinant sergamumo rodiklio kitimo tendencijas per pastaruosius dešimt metų, Panevėžio m. sav. stebima sergančiųjų skaičiaus didėjimo tendencija. Deja, panaši didėjimo tendencija stebima ir visose Panevėžio apskrities savivaldybėse (žr. Pav. 17Pav. 16).

Sergančiųjų hipertenzinėmis ligomis skaičius Panevėžio m. sav. 2018 m. 100 000-čių gyventojų buvo 2 411,6, Panevėžio apskrityje – 2 561,9, o Lietuvoje – 2 634,5. Iki 2010 metų sergančiųjų hipertenzinėmis ligomis rodiklis Panevėžio m. savivaldybėje buvo vienas mažiausių tarp visų Panevėžio apskrities savivaldybių, tačiau maždaug nuo 2012 m. šis rodiklis pradėjo didėti sparčiau ir šiuo metu lenkia likusias apskrities savivaldybes. Lyginant su Lietuvos vidurkiu sergamumo rodiklis Panevėžio m. savivaldybėje yra mažesnis (išskyrus 2017 m.). 10-ies metų laikotarpiu

sergamumas hipertenzinėmis ligomis didėja tiek Panevėžio m. savivaldybėje, tiek Panevėžio apskrityje, tiek visoje Lietuvoje (žr. **Pav. 17**).

Sergančiųjų ūminėmis viršutinių kvėpavimo takų infekcijomis ir gripu skaičius Panevėžio m. sav. yra didžiausias tarp visų apskrities savivaldybių ir viršija Lietuvos sergamumo rodiklį. 2018 m. Panevėžio m. savivaldybėje buvo nustatytas 27 151 atvejis 100 000-čių gyventojų. Tais pačiais metais Panevėžio apskrityje 100 000-čių gyventojų teko 22 723,3, o Lietuvoje – 22 582,9 atvejai. Analizuojant ilgesnį, t. y. 10-20 metų laikotarpį matome, kad aukštas sergamumo rodiklis Panevėžio m. savivaldybėje registruojamas kasmet – jis viršija ne tik Lietuvos, bet bendrą apskrities sergamumo vidurkį. Nors sergamumo kreivė yra laužtinė, tačiau tendencijos tiesė rodo gana stabilų sergančiųjų skaičių (žr. **Pav. 17**).

Sergančiųjų kvėpavimo sistemos ligomis skaičius Panevėžio m. sav. yra didžiausias tarp visų apskrities savivaldybių ir viršija Lietuvos sergamumo rodiklį. 2018 m. Panevėžio m. savivaldybėje buvo 33 605,4 atvejo 100 000 gyventojų. Tais pačiais metais Panevėžio apskrityje 100 000-čių gyventojų teko 28 708,9, o Lietuvoje – 28 744,3 atvejai. Analizuojant ilgesnį, t. y. 10-20 metų laikotarpį matome, kad aukštas sergamumo rodiklis Panevėžio m. savivaldybėje registruojamas kasmet – jis viršija ne tik Lietuvos, bet bendrą apskrities sergamumo vidurkį. Kaip matoma **Pav. 17**, šiam rodikliui yra būdinga didėjimo tendencija visose apskrities savivaldybėse.

Pav. 17. Sergančiųjų skaičiaus pokytis pagal diagnozių grupes.

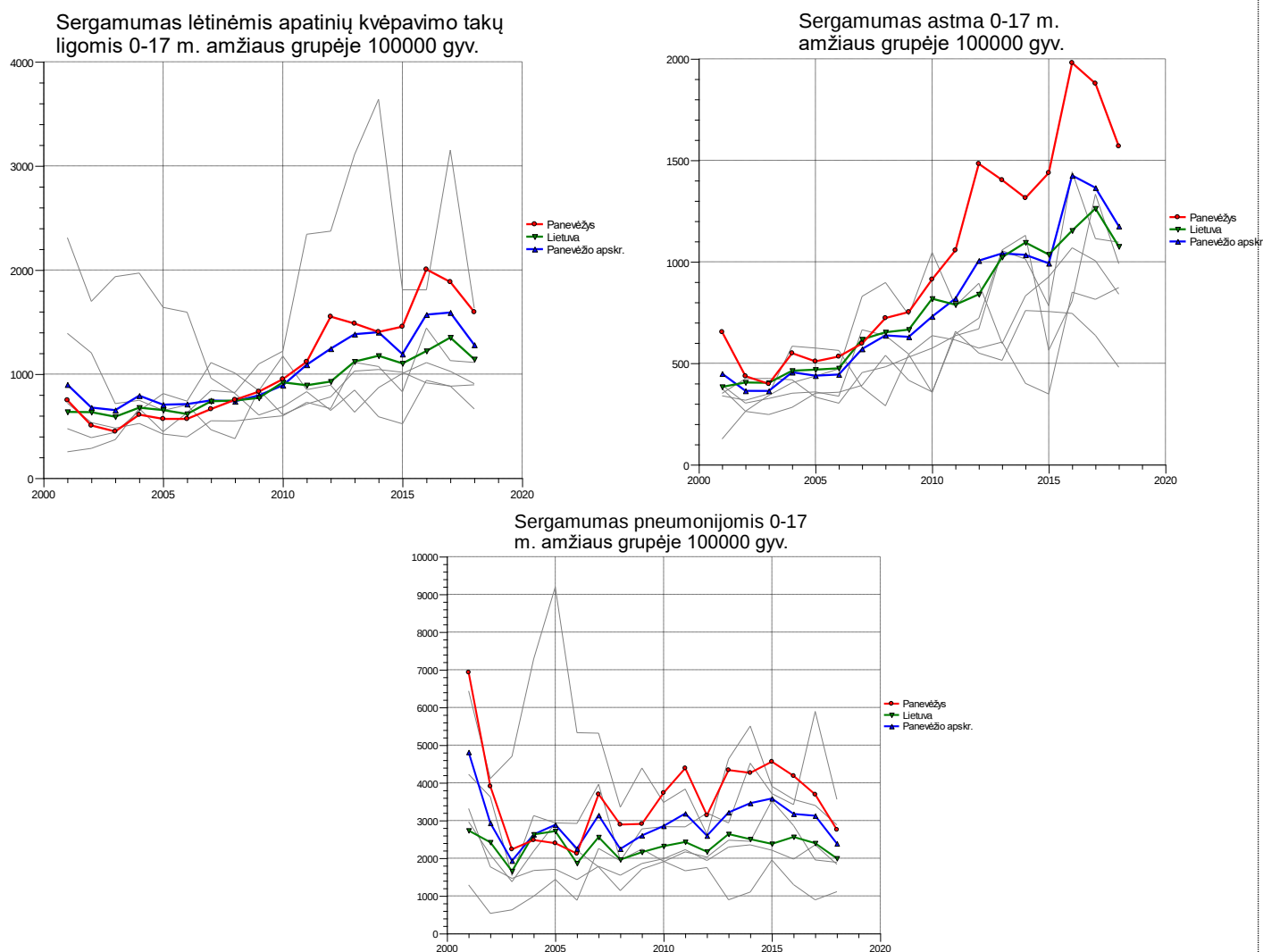
Vaikų sergamumas

Aplinkos taršai ypač jautrūs yra vaikai, todėl svarbu įvertinti sergamumo tendencijas ir šioje amžiaus grupėje. Lietuvos sveikatos informacijos centras pateikia sergamumo vaikų ir jaunimo iki 17 m. amžiaus grupėje duomenis.

Vaikų sergamumo lėtinėmis apatinių kvėpavimo takų ligomis 0-17 metų amžiaus grupėje rodiklis, tenkantis 100 000-čiai gyventojų, Panevėžio m. sav. 2018 m. siekė 1 596,7 atvejo. Tais pačiais metais Panevėžio apskrityje šis rodiklis buvo 1 281,3, o Lietuvoje – 1 142,6. Nuo 2008 m. Panevėžio m. sav. šis rodiklis lyginant su Panevėžio apskrities ir Lietuvos rodikliais buvo didesnis. Ir ši didėjimo tendencija matoma kasmet. Taip pat galime stebėti šio rodiklio augimą tiek Panevėžio m. savivaldybėje, tiek Panevėžio apskrityje, tiek visoje Lietuvoje (žr. **Pav. 18**).

Vaikų sergamumo astma rodiklis, tenkantis 100 000-čių gyventojų, Panevėžio m. sav. yra didžiausias tarp visų apskrities savivaldybių ir viršija Lietuvos sergamumo astma vidurkį. 2018 m. šis rodiklis siekė 1 569,4, Panevėžio apskrityje – 1 175,2, o Lietuvoje – 1 075,4. Visu nagrinėjamu laikotarpiu Panevėžio m. sav. sergančiųjų astma atvejų buvo daugiau nei bendras Lietuvos vidurkis (žr. **Pav. 18**).

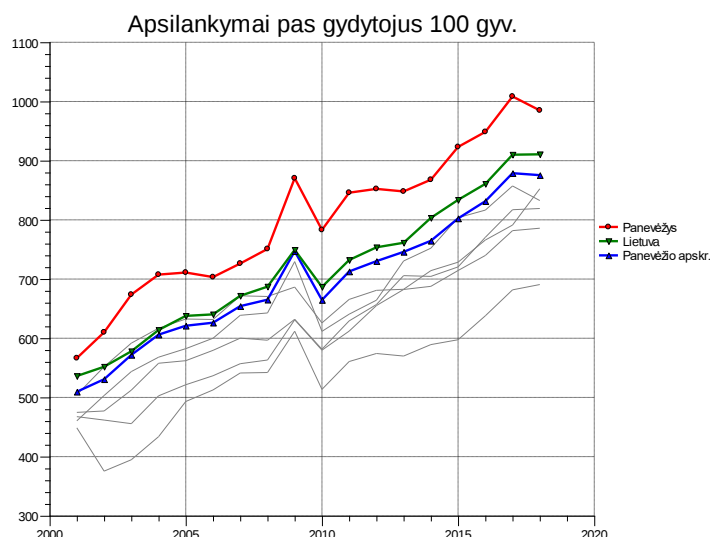
Vaikų sergamumo pneumonija rodiklis, tenkantis 100 000-čiai gyventojų, 2018 m. Panevėžio m. sav. buvo 2 756,7, Panevėžio apskrityje – 2 389,6, o bendrai Lietuvoje – 1 994,4 atvejo. Panevėžio m. savivaldybėje sergamumas pneumonija yra vienas didžiausių visoje apskrityje ir viršija net ir Lietuvos rodiklį. Bendra rodiklio kitimo tendencija per pastaruosius 10-20 metų buvo panaši tiek Panevėžio m. sav., tiek bendrai apskrityje, tiek visoje Lietuvoje. Sergamumo pneumonija rodiklio kitimas išlaiko gana stabilią tiesę (žr. **Pav. 18**).

Pav. 18. Sergančiųjų skaičiaus kaita pagal diagnozių grupes 0-17 metų amžiaus grupėje.

Apsilankymai pas gydytojus

Pagal Higienos instituto Sveikatos informacijos centro Lietuvos sveikatos rodiklių informacinės sistemos pateikiamus rodiklius apsilankymų pas gydytojus skaičius auga visoje Lietuvoje. Panevėžio m. savivaldybėje 100-ui gyventojų per 2018 metus teko 985,1 apsilankymas, t. y. vienas gyventojas vidutiniškai per metus apsilankė pas gydytojus 10 kartų. Šis rodiklis Panevėžio apskrityje šiek tiek mažesnis – 875,6, o Lietuvoje – 910,8 atvejo. Panevėžio m. savivaldybėje apsilankymų pas gydytojus skaičius yra didžiausias tarp visų apskrities savivaldybių (žr. **Pav. 19**).

Pav. 19. Apsilankymų pas gydytojus skaičiaus, tenkančio 100-ui gyventojų kitimo tendencijos

Gyventojų sergamumo duomenų analizės apibendrinimas: Apibendrinus pastarųjų metų Panevėžio m. sav. gyventojų sergamumo duomenis galima daryti išvadą, kad savivaldybėje didėja sergamumas kraujotakos sistemos ligomis, hipertenzija, taip pat kvėpavimo takų ligomis, 0-17 m. amžiaus gyventojų grupėje didėja sergamumas lėtinėmis apatinių kvėpavimo takų ligomis, taip pat astma.

Svarbiausios priežastys, galinčios lemti neigiamus Panevėžio m. sav. gyventojų sveikatos pokyčius:

- Gyvenimo kokybės problemos – stiprėjantys gyventojų grupių socialiniai ir ekonominiai skirtumai, nepakankamas pagyvenusių žmonių ekonominis, socialinis, psichologinis ir net fizinis saugumas, kai kurių šeimų, kaip socialinio vieneto, degradavimas, atskirų gyventojų grupių nesubalansuota ir nepilnavertė mityba;
- Darbo ir aplinkos problemos – ne visada reikalavimus atitinkančios darbo sąlygos, triukšmas, gyvenamosios aplinkos tarša išmetamosiomis dujomis, gyventojų higienos reikmes tenkinančių statinių stoka, nesaugios gatvės;
- Sveikos gyvensenos problema – visuomenės atsakomybės už savo sveikatą stoka, menkas visuomenės sveikos gyvensenos supratimas ir neišvystyti įgūdžiai, tabako, alkoholio ir narkotinių medžiagų vartojimas, nepakankamas gyventojų fizinis aktyvumas;
- Sergamumo problemos – didėjantis sergamumas lėtinėmis neinfekcinėmis ligomis, didelis traumų, smurto ir nelaimingų atsitikimų keliuose skaičius, nemažėjantis sergamumas užkrečiamomis ligomis.

7.3. *Gyventojų rizikos grupių populiacijoje analizė (aprašomos svarbiausios gyventojų rizikos grupės, ypač atkreipiant dėmesį į pažeidžiamiausias grupes: vaikus, pagyvenusius žmones, mažas pajamas turinčius ir kt.)*

Analizuojant atliekų tvarkymo poveikį visuomenės sveikatai išskirtos dvi populiacijos rizikos grupės: darbuotojai ir arčiausiai atliekų tvarkymo teritorijos gyvenantys gyventojai. Ūkinių veiklų galimo poveikio visuomenės grupėms vertinimas pateiktas **14 lentelėje**. Poveikio ypatybių įvertinimas pateiktas **15 lentelėje**.

Lentelė 14. Ūkinių veiklų galimas poveikis visuomenės grupėms

Visuomenės grupės	Veiklos rūšys ar priemonės, taršos šaltiniai	Grupės dydis (asm. skaičius)	Poveikis: teigiamas (+) neigiamas (-)	Komentariai ir pastabos
1	2	3	4	5
1. Veiklos poveikio zonoje esančios visuomenės grupės	Atliekų tvarkymas	0	0	Vertinimu nustatyta, kad į DGASA veiklos poveikio zoną (galimi taršos viršijimai) visuomenės grupės nepatenka.
2. Darbuotojai	Atliekų tvarkymas	2	0	Bus atliktas darbo vietų ir profesinės rizikos vertinimas. Nelaimingų atsitikimų tikimybė nežymi, nes darbuotojai aprūpinti asmeninėmis apsaugos priemonėmis, supažindinti su darbų saugos instrukcijomis.
Lentelė skirta identifikuoti pagrindines labiausiai veikiamas visuomenės grupes, jų dydį, poveikių šaltinius. 2 skiltyje trumpai aprašomos veiklos rūšys, kurios, kaip prognozuojama, turės poveikį atitinkamai visuomenės grupei. 5 skiltyje pateikiama aprašomojo pobūdžio informacija apie prognozuojamą poveikį, pagrindžiamas nagrinėjamos visuomenės grupės pažeidžiamumas.				

Lentelė 15. Poveikių ypatybių įvertinimas

Veiksnių sukeltas poveikis	Poveikio ypatybės									Pastabos ir komentarai
	Veikiamų asmenų skaičius			Aiškumas (tikimybė), įrodymų stiprumas			Trukmė			
	Iki 500 žm.	501–1 000 žm.	Daugiau kaip 1 001 žm.	Aiškumas*	Galimas**	Tikėtinas***	Trumpas (iki 1m.)	Vidutinio ilgumo (1–3 m.)	Ilgas (daugiau kaip 3 m.)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1. Aplinkos oro tarša	+					+			+	Prognozuojama aplinkos oro tarša artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje nesieks ir neviršys reglamentuojamų ribinių verčių.
2. Triukšmo sukeltas psichologinis diskomfortas	+					+			+	Prognostiniais skaičiavimais nustatyta, kad triukšmas gyvenamojoje aplinkoje ir už siūlomų SAZ ribų neviršys reglamentuojamų normų.
3. Profesinė rizika:										
3.1. Cheminių veiksnių poveikis	+					+			+	Šie poveikiai vertinami darbo vietų ir profesinės rizikos vertinimo metu
3.2. Fizikinių veiksnių poveikis	+					+			+	
3.3. Fizinių veiksnių poveikis	+					+			+	

Veiksnių sukeltas poveikis	Poveikio ypatybės									Pastabos ir komentarai
	Veikiamų asmenų skaičius			Aiškumas (tikimybė), įrodymų stiprumas			Trukmė			
	Iki 500 žm.	501–1 000 žm.	Daugiau kaip 1 001 žm.	Aiškus*	Galimas **	Tikėtinas ***	Trumpas (iki 1m.)	Vidutinio ilgumo (1–3 m.)	Ilgas (daugiau kaip 3 m.)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
3.4. Ergonominių veiksnių poveikis	+					+			+	
3.5. Psichosocialinių veiksnių poveikis	+					+			+	
*Poveikis aiškus arba pagrįstas norminiais aktais, patikimais tyrimais ir įrodymais. **Kai kurie patikimi tyrimai įrodo ryšį, yra svarbiausi priežastiniai kriterijai. ***Įrodymai apie poveikį mažos vertės, nustatyti kai kurie priežastiniai kriterijai.										

7.4. gyventojų demografinių ir sveikatos rodiklių palyginimas su visos populiacijos duomenimis (su šalies vidurkiu, kitų savivaldybių duomenimis ir pan.)

Gyventojų demografiniai rodikliai: gyventojų skaičius, tankumas, pasiskirstymas pagal amžių, gimstamumas, mirtingumas, mirties priežasčių struktūra, kūdikių mirtingumas ir kiti reikalingi rodikliai apskrities ir šalies mastu bei jų palyginimas su nagrinėjamos vietovės rodikliais pateikti Ataskaitos 7.1 punkte.

Gyventojų sergamumo rodikliai apskrities ir šalies mastu bei jų palyginimas su nagrinėjamos vietovės rodikliais pateikti Ataskaitos 7.2 punkte.

7.5. planuojamos ūkinės veiklos poveikis visuomenės sveikatos būklei

Šiuolaikinės visuomenės sveikatos būklę daugiausia lemia žmonių gyvensena bei fizinė ir socialinė aplinka. Minėtų veiksnių sąlygojamos pagrindinės sveikatos problemos sietinos su aplinkos sąlygojamomis ligomis. Todėl gerinant gyvenimo kokybę ypatingas dėmesys skiriamas aplinkos keliamai rizikai mažinti. Mokslininkai neabejoja, jog aplinkos kokybė turi lemiamos įtakos, o kenksmingi aplinkos veiksniai skatina ligų plitimą.

PŪV gali turėti įtakos oro taršos iš mobilių taršos šaltinių ir akustinio triukšmo lygio padidėjimui. Apibendrinant šių veiksnių skaičiavimo duomenis daroma išvada, kad PŪV oro tarša bei keliamas triukšmas už sklypo teritorijos ribų neviršys nustatytų ribinių verčių. Todėl galima teigti, kad tiek esama, tiek planuojama atliekų tvarkymo veiklos neturės neigiamos įtakos visuomenės sveikatai.

Dozė–atsakas ryšys – tai kiekybinis rodmuo, kai kintant kenksmingo veiksnio dozei (kiekiui, poveikio trukmei, koncentracijai), didėja ar mažėja populiacijos dalis, kuriai pasireiškia poveikio rezultatas. Dozė–atsakas nustatymas yra kiekybinis ryšio tarp dozės ir jos sukulto padarinio įvertinimas. Asmens gautoji dozė vertinama remiantis ekspozicija naudojant tiesioginius ir netiesioginius metodus, bendrus matavimų duomenis, modeliavimą. Suminė ekspozicija sieja įvairių aplinkos teršalų koncentracijas, praleistą laiką aplinkos ore ir patalpose, namuose, darbe ar automobilyje ir turi įtakos vidinei dozei. Nagrinėjamos veiklos sukeliama neigiamo poveikio dozės ir atsako įvertinimas pateikiamas **16 lentelėje**.

Lentelė 16. Dozės ir atsako įvertinimas

Teršalo pavadinimas	Apskaičiuota didžiausia koncentracija aplinkos ore (be fono)	Ribinė vertė	Atsako įvertinimas (poveikio sveikatai prognozė)
1	2	3	4
CO	0,0014	10 mg/m ³	Poveikio nėra
NO ₂	0,0649	40 µg/m ³	Poveikio nėra
KD ₁₀	0,0108	40 µg/m ³	Poveikio nėra
LOJ	0,0023	-	Poveikio nėra
Triukšmas	L _{dienos} <55 dBA L _{vakaro} <50 dBA L _{nakties} <45 dBA.	L _{dienos} – 55 dBA L _{vakaro} – 50 dBA L _{nakties} – 45 dBA	Poveikio nėra

Įvertinus teršalų sklaidos skaičiavimus aplinkos ore, didžiausias cheminių medžiagų koncentracijas, galima teigti, jog neigiamo poveikio arčiausiai atliekų tvarkymo objekto sklypų esančioms gyvenamosios paskirties teritorijoms nebus. DGASA teritorijoje susidaranti atliekos ir nuotekos bus tvarkomos pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus. Triukšmo sklaidos skaičiavimo

rezultatai parodė, kad triukšmo lygis už sklypo teritorijos ribų neviršys ribinių lygių, todėl galima teigti, jog planuojama vykdyti ūkinė veikla neturės neigiamos įtakos visuomenės sveikatai.

8. Sanitarinės apsaugos zonos ribų nustatymo arba tikslinimo pagrindimas:

8.1. šis skyrius rengiamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo, Sanitarinės apsaugos zonų ribų nustatymo ir režimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. rugpjūčio 19 d. įsakymu Nr. V-586 „Dėl Sanitarinės apsaugos zonų ribų nustatymo ir režimo taisyklių patvirtinimo“, bei Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ nuostatomis

Sanitarinės apsaugos zona (SAZ) – aplink stacionarų taršos šaltinį arba kelis šaltinius esanti teritorija, kurioje dėl galimo neigiamo vykdomos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai galioja įstatymais ar Vyriausybės nutarimais nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos.

Lietuvos Respublikos Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo 24 straipsnyje nurodyta, kad asmenys, planuojantys ir (ar) vykdančius ūkinę veiklą, kuri yra susijusi su poveikiu aplinkai ir dėl to galimu neigiamu poveikiu visuomenės sveikatai, inicijuoja sanitarinės apsaugos zonų nustatymą. Sanitarinės apsaugos zonos nustatomos ūkinei veiklai ir (ar) objektams, nurodytiems Lietuvos Respublikos Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme. Įstatymo 24 straipsnio 3 dalis nurodo, kad ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ar planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procesų metu, atliekant poveikio visuomenės sveikatai vertinimą, įvertinus konkrečios ūkinės veiklos galimą poveikį visuomenės sveikatai, gali būti nustatytas kitoks negu Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytas sanitarinės apsaugos zonų dydis.

Nagrinėjamu atveju SAZ ribų dydis nustatomas atliekant poveikio visuomenės sveikatai vertinimą. Lietuvos Respublikos Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 51 str. 3 punkte nurodoma, kad nustatant sanitarinės apsaugos zonas, ūkinės veiklos išmetamų (išleidžiamų, paskleidžiamų) aplinkos oro teršalų, kvapų, triukšmo ir kitų fizikinių veiksnių sukeliama žmogaus sveikatai kenksminga aplinkos tarša už sanitarinės apsaugos zonų ribų neturi viršyti ribinių užterštumo (ar kitokių) verčių, nustatytų gyvenamosios paskirties pastatų (namų), viešbučių, mokslo, poilsio, gydymo paskirties pastatų, su apgyvendinimu susijusių specialiosios paskirties pastatų, rekreacijai skirtų objektų aplinkai.

SAZ ribos nustatomos apie stacionarius taršos šaltinius. Nustatytos ar patikslintos SAZ (specialiosios žemės naudojimo sąlygos) įrašomos į Nekilnojamo turto kadastrą ir Nekilnojamo turto registrą vadovaujantis Lietuvos Respublikos specialųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nustatyta tvarka.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu, atliekų tvarkymo veiklai (Atliekų laikymo, perkrovimo ir rūšiavimo įmonės įrenginiai (statiniai)) reglamentuojamas 100 m SAZ dydis.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo, patvirtinto 2002 m. gegužės 16 d. Nr. IX-886 24 straipsnio 3 punktu, planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ar planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procesų metu, įvertinus konkrečios ūkinės veiklos galimą poveikį visuomenės sveikatai, Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytas sanitarinės apsaugos zonų dydis gali būti sumažintas. Remiantis šia teisine nuostata Panevėžio RATC DGASA pavojingųjų ir nepavojingųjų atliekų

tvarkymo veikloms atliekamas poveikio visuomenės sveikatai vertinimas, kuriuo siekiama pagrįstai nustatyti ūkinės veiklos objektui SAZ ribas.

8.2. Ataskaitos rengėjas, sanitarinės apsaugos zonos ribas, Ataskaitoje pateikia:

8.2.1. sanitarinės apsaugos zonos ribų planą, kuriame turi būti pažymėtos taršos šaltinio ir/ar taršos objekto arba keltų jų siūlomos sanitarinės apsaugos zonos ribos, patikslintos pagal meteorologinius duomenis, pateikiamas sanitarinės apsaugos zonos ribų nustatymo arba tikslinimo pagrindimas, nurodomi gyvenamosios paskirties pastatai (namai), sodo namai, viešbučių, administracinės prekybos, maitinimo, kultūros, mokslo, poilsio, gydymo, sporto ir religinės paskirties pastatai, specialiosios paskirties pastatai, susiję su apgyvendinimu, rekreacinės teritorijos, kiti objektai:

Siūlomos SAZ ribų planas pateiktas **6 priede**.

8.2.2. sanitarinės apsaugos zonos ribų planą, topografinį planą su pažymėtomis teršalų sklaidos skaičiavimų vertinėmis, izolinijomis, taršos šaltinius

Siūlomas SAZ ribų planas pateiktas **6 priede**. Triukšmo sklaidos vertinimas (žemėlapiai) pateiktas **5 priede**.

8.3. kai nustatomos arba tikslinamos jau vykdomos ūkinės veiklos sanitarinės apsaugos zonos ribos, Ataskaitoje turi būti pateikti sanitarinės apsaugos zonos ribas pagrindžiantys duomenys, gauti remiantis faktiniais ūkinės veiklos skleidžiamos fizinės ir cheminės taršos bei taršos kvapais duomenimis

Kadangi PŪV susijusi su autotransporto srauto padidėjimu, tai PŪV metu keliamos taršos matavimai nebuvo atliekami. Įvertinus Panevėžio RATC PŪV pobūdį ir apimtis, fizinės ir cheminės taršos galimybę DGASA teritorijoje ir už jos ribų, siūlome nustatyti SAZ ribas su DGASA teritorijos ribomis. Siūlomas SAZ ribų planas pateiktas **6 priede**.

9. Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodų aprašymas:

9.1. panaudoti kiekybiniai ir kokybiniai poveikio vertinimo metodai ir jų pasirinkimo pagrindimas

Metodų paskirtis – įvertinti galimą poveikį visuomenės sveikatai. Metodo tikslas yra kuo realiau įvertinti neigiamus veiksnius ir jų daromą poveikį žmonių sveikatai ir gyvenimo kokybei. Aplinkos taršos vertinimo modeliai, naudoti vertinime buvo pasirinkti todėl, jog jie aprobuoti LR aplinkos ministerijos.

Poveikio kiekybiniam ir kokybiniam vertinimui naudojome metodikas, pateiktas Europos Sąjungos direktyvoje 93/67/EEC. Metodo esmė – komponentų, veikiančių žmogaus gyvenamąją aplinką, susidarančią dėl aplinkos veiksnių palyginimas su žemesne, nesukeliančia pasekmių gyvenimo kokybei. Pirminiame šio etapo vertinime atmetame tuos poveikių veiksnius, kurie yra didesni ir gali sukelti neigiamų pasekmių gyvenimo kokybei. Jei pavojai ar rizika yra palyginti dideli, peržiūrimos turimos projekte rizikos mažinimo priemonės ir nustatomos indikacinės vertės, kurios yra

priimtinos gyvenamojoje aplinkoje. Poveikio gyvenamajai aplinkai ribiniai dydžiai nustatomi pagal veikiančias šioje srityje higienos normas ir kitus teisės aktus.

Poveikio visuomenės sveikatai vertinimas ir viešinimo procedūros atliekamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. gegužės 13 d. įsakymo Nr. V-474 „Dėl Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme nenumatytų poveikio visuomenės sveikatai vertinimo atlikimo atvejų nustatymo ir tvarkos aprašo patvirtinimo ir įgaliojimų suteikimo“ bei Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. liepos 1 d. įsakymo Nr. V-491 „Dėl poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodinių nurodymų patvirtinimo“ nustatytais reikalavimais.

Vertinant vietovės demografinius bei sveikatos rodiklius buvo naudotasi Lietuvos statistikos departamento, Informacinio sveikatos centro pateiktais statistiniais duomenimis. Remiantis jais buvo atlikta visuomenės sveikatos būklės analizė.

Triukšmo sklaidos modeliavimas atliktas kompiuterine programa CadnaA (Computer Aided Noise Abatement). Triukšmo sklaidos skaičiavimai atliekami remiantis ISO 9613. Lietuvos Respublikos Aplinkos ministerijos aprobuota programa atitinka Europos Parlamento ir Komisijos direktyvos 2002/49/EB „Dėl aplinkos triukšmo įvertinimo ir valdymo“ reikalavimus. CadnaA taikoma prognozuoti ir vertinti aplinkoje esantį triukšmą, sklindžiamą įvairių šaltinių. Ji skaičiuoja ir išskiria triukšmo lygius bet kuriose vietose ar taškuose, esančiuose horizontaliose ar vertikaliose plokštumose arba ant pastatų fasadų. Iš kai kurių triukšmo šaltinių sklindantis akustinis emisijų kiekis išskiriamas ir iš techninių parametrų.

9.2. galimi vertinimo netikslumai ar kitos vertinimo prielaidos

Ūkinės veiklos tarša (triukšmas ir oro tarša) buvo įvertinti naudojantis matematinio modeliavimo programomis.

Pasirinkti triukšmo sklaidos modeliavimo metodai yra gana tikslūs ir objektyvūs, su vertinimo problemomis nesusidurta.

Poveikio sveikatai vertinimo netikslumai ir klaidos gali būti tik tuo atveju, jei ūkinės veiklos organizatorius poveikio visuomenės sveikatai vertintojui pateikė nepilną ar neteisingą informaciją apie nagrinėjamą planuojamą ūkinę veiklą bei veiklos lemiamus fizinės aplinkos veiksnius, darančius įtaką sveikatai.

Poveikio visuomenės sveikatai vertinime naudojant literatūros duomenis yra naudojamos tik valstybinių, mokslinių institucijų duomenimis, kurių patikimumas ir objektyvumas užtikrinamas įstaigų statusu.

10. Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo išvados: nurodoma, ar planuojamos ūkinės veiklos sąlygos atitinka visuomenės sveikatos saugos teisės aktų reikalavimus arba kokių visuomenės sveikatos saugos teisės aktų reikalavimų planuojamos arba vykdomos ūkinės veiklos sąlygos neatitinka (konkretaus teisės akto straipsnis, jo dalis, punktas)

Ūkinės veiklos įrengimo sąlygos atitinka visuomenės sveikatos saugos teisės aktų reikalavimus.

- Visa atliekų tvarkymo veikla bus vykdoma tik kieta danga dengtoje teritorijoje, nuo kurios bus surenkamos ir valomos paviršinės nuotekos bei uždaroje patalpose/konteineriuose. Nebetinkamos naudoti padangos bus laikomos sukrautos į krūvas ant asfalto danga dengtos teritorijos, laikantis gaisrinę saugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų.
- Vanduo bus naudojamas tik buitiniams reikmėms, technologiniame procese vanduo nenaudojamas. Vanduo buitiniams reikmėms tiekiamas iš centralizuotų vandentiekio tinklų.
- Administracinėse patalpose susidarančios buitinės nuotekos bus išleidžiamos į miesto buitinių nuotekų tinklus.
- Nuo DGASA kieta danga dengtos teritorijos surinktos paviršinės nuotekos bus valomos vietiniuose paviršinių nuotekų valymo įrenginiuose ir išvalytos išleidžiamos į miesto paviršinių nuotekų tinklus.
- Visa atliekų tvarkymo veikla bus vykdoma griežtai laikantis Atliekų tvarkymo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. D1-368 su visais pakeitimais, Elektros ir elektroninės įrangos bei jos atliekų tvarkymo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. rugsėjo 10 d. įsakymu Nr. D1-481 su visais pakeitimais, Baterijų ir akumuliatorių bei baterijų ir akumuliatorių atliekų tvarkymo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. liepos 21 d. įsakymu Nr. D1-386 su visais pakeitimais, reikalavimais bei kitais atliekų tvarkymą reglamentuojančiais teisės aktais.
- DGASA dirbs I – VI nuo 9.30 val. iki 18.30 val. (pietų pertrauka nuo 13.00 val. iki 13.30 val.)
- Vadovaujantis triukšmo lygio sklaidos modeliavimo rezultatais, galime teigti, kad PŪV keliamas triukšmo lygis už sklypo ribų ir artimiausioje gyvenamoje aplinkoje neviršija HN 33:2011 reglamentuojamų didžiausių leidžiamų triukšmo ribinių dydžių.
- DGASA bus laikomos gaisrinės saugos priemonės pagal visus gaisrinės saugos reikalavimus.

Įvertinus Panevėžio RATC PŪV pobūdį ir apimtį, fizikinės ir cheminės taršos galimybes DGASA teritorijoje, siūlome Panevėžio RATC planuojamai veiklai nustatyti SAZ ribas su sklypų ribomis. Siūlomos SAZ brėžinys pateiktas **6 priede**. Siūlomos SAZ dydis – apie 0,3477 ha.

11. Siūlomos sanitarinės apsaugos zonos ribos: nurodomas siūlomų sanitarinės apsaugos zonos ribų dydis metrais, taršos šaltinis (-iai), nuo kurio (-ių) nustatomos sanitarinės apsaugos zonos ribos. Priedamas siūlomų sanitarinės apsaugos zonos ribų planas (topografinis planas, brėžinys ar žemėlapis), kuriame nurodytos siūlomos sanitarinės apsaugos zonos ribos

Įvertinus DGASA teritorijoje (sklypuose: Kėdainių g. 13 ir Kėdainių g. 15, Panevėžys) planuojamą vykdyti veiklą, nustatyta, kad ji neturi žymios įtakos aplinkos oro kokybei, triukšmo, kvapų ar kitos taršos padidėjimui už DGASA teritorijos ribų, todėl neigiamo poveikio visuomenės sveikatai nenumatoma, o sanitarinę apsaugos zoną tikslinga formuoti sutapdinant su DGASA teritorijos ribomis. Siūlomas SAZ plotas – apie 0,3477 ha (žr. **6 priedą**).

12. Rekomendacijos dėl poveikio visuomenės sveikatai vertinimo stebėsenos, emisijų kontrolės ir pan.

Vadovaujantis PŪV keliamos taršos sklaidos rezultatais nustatyta:

- ✓ į aplinkos orą išmetamų teršalų didžiausios koncentracijos neviršija ir net nesiekia Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytų ribinių verčių, o ir pati autotransporto keliamą oro taršą yra momentinė;
- ✓ autotransporto srauto keliamas triukšmo lygis už PŪV teritorijos ribų neviršija leistinų normų ir autotransporto keliamas triukšmas yra momentinis.

Todėl Panevėžio RATC PŪV neigiamos įtakos aplinkos oro kokybei bei visuomenės sveikatai neturės.

PŪV neatitinka Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. rugsėjo 16 d. įsakymu Nr. D1-546, kriterijų, todėl monitoringas nebus vykdomas.

Vykdamas PŪV siūloma:

1. Kontroliuoti, kad į DGASA priimtos atliekos būtų laikomos tik joms skirtose vietose;
2. DGASA susidariusios paviršinės nuotekos privalo būti surenkamos, valomos vietiniuose paviršinių nuotekų valymo įrenginiuose ir tik išvalytos iki leistinų normų būtų išleidžiamos į centralizuotus paviršinių nuotekų tinklus;
3. Turi būti atliktas darbo vietų ir profesinės rizikos vertinimas.

13. Visuomenės informavimas apie parengtą Ataskaitą ir viešą Ataskaitos pristatymą

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme nenumatytų poveikio visuomenės sveikatai vertinimo atlikimo atvejų tvarkos aprašu (toliau - Aprašas), visuomenei sudarytos sąlygos susipažinti su parengta Ataskaita. Informacija apie parengtą Ataskaitą paskelbta 2021 m. vasario 18 d. dienraštyje „Lietuvos rytas“ bei laikraštyje „Sekundė“. Taip pat informacija paskelbta Panevėžio miesto savivaldybės administracijos, internetinėje svetainėje bei UAB „Ekokonsultacijos“ internetinėje svetainėje.

Viešo visuomenės supažindinimo su Ataskaita susirinkimo vieta ir data buvo suderinta su Panevėžio miesto savivaldybės administracija.

Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos internetinėje svetainėje 2020-10-27 paskelbė informaciją, kad „Sveikatos apsaugos ministerija, siekdama užtikrinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. vasario 26 d. nutarimo Nr. 152 „Dėl valstybės lygio ekstremaliosios situacijos paskelbimo“ vykdymą, rekomenduoja šalyje paskelbtos valstybės lygio ekstremaliosios situacijos laikotarpiu viešo visuomenės supažindinimo su poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaita susirinkimą ir kitas visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinime procedūras vykdyti elektroninėmis komunikacijos priemonėmis“.

Atsižvelgiant į pandemijos laikotarpį, paskelbtą karantiną bei Sveikatos apsaugos ministerijos rekomendacijas, Ataskaita eksponuojama tik elektroninėje erdvėje – nuo 2021 m. vasario 19 d. iki 2021 m. kovo 5 d. su Ataskaita galima susipažinti UAB „Ekokonsultacijos“ internetinėje svetainėje: <http://www.ekokonsultacijos.lt/visuomenes>.

Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Panevėžio departamentas 2021 m. vasario 18 d. raštu Nr. D-21-08 buvo informuotas apie parengtą Ataskaitą ir viešą Ataskaitos viešinimą.

Po 10 darbo dienų nuo Ataskaitos eksponavimo pradžios – 2021 m. kovo 5 d. 17.00 val. įvyks viešas supažindinimas su Ataskaita internetinės vaizdo transliacijos būdu <https://us02web.zoom.us/j/83001667206?pwd=UUVkNVU4ZVR1WGhsTncreS9uMk82Zz09>

(Prisijungimo ID: 830 0166 7206, Kodas: 115099).

Visuomenė pastabas Ataskaitai gali teikti nuo 2021 m. vasario 19 d. iki pat viešo supažindinimo su Ataskaita.

Viešo visuomenės supažindinimo su Ataskaita metu bus užtikrinta tiesioginė vaizdo, garso transliacija su galimybe transliacijos metu visuomenei teikti pasiūlymus bei klausimus ir gauti atsakymus. Internetinės vaizdo transliacijos dalyvių kalbos nebus protokoluojamos.

Išsaugotas transliacijos įrašas bus pateikiamas Nacionaliniam visuomenės sveikatos centrui prie Sveikatos apsaugos ministerijos.

14. Naudotos literatūros sąrašas

1. Europos Parlamento ir Komisijos direktyva 2002/49/EB „Dėl aplinkos triukšmo įvertinimo ir valdymo“.
2. LR Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymas, patvirtintas 2002 m. gegužės 16 d. Nr. IX-886.
3. LR Žemės įstatymas, patvirtintas 1994 m. balandžio 26 d., Nr. I-446
4. LR Sveikatos apsaugos ministro 2011 m. gegužės 13 d. įsakymas Nr. V-474 „Dėl Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme nenumatytų poveikio visuomenės sveikatai vertinimo atlikimo atvejų nustatymo ir tvarkos aprašo patvirtinimo ir įgaliojimų suteikimo“.
5. LR Sveikatos apsaugos ministro 2004 m. liepos 1 d. įsakymas Nr. V-491 „Dėl poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodinių nurodymų patvirtinimo“.
6. LR Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu Nr. XIII-2166.
7. LR Sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymas Nr. V-604 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ patvirtinimo“.
8. LR sveikatos apsaugos ministro 2010 m. spalio 4 d. įsakymas Nr. V-885 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“ ir kvapų kontrolės gyvenamosios aplinkos ore taisyklių patvirtinimo“.
9. LR aplinkos ministro ir LR sveikatos apsaugos ministro 2010 m. liepos 7 d. įsakymas Nr. D1-585/V-611 „Dėl aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu, azoto dioksidu, azoto oksidais, benzinu, anglies monoksidu, švinu, kietosiomis dalelėmis ir ozonu normų patvirtinimo“.
10. LR aplinkos ministro 2006 m. gegužės 17 d. įsakymas Nr. D1-236 „Dėl nuotekų tvarkymo reglamento patvirtinimo“
11. Lietuvos sveikatos rodiklių informacinė sistema. Prieiga per internetą: < <http://sic.hi.lt/html/srs.htm> >.
12. Lietuvos Statistikos Departamento informacija. Prieiga per internetą: < <https://www.stat.gov.lt> >.
13. Praktinės rekomendacijos darbuotojų apsaugos nuo triukšmo keliamos rizikos nuostatams taikyti. LR socialinės apsaugos ir darbo ministerija. Vilnius, 2005.
14. LR socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007 m. lapkričio 26 d. įsakymas Nr. A1-331 „Dėl darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsaugos priemonėmis nuostatų patvirtinimo“.
15. LR sveikatos apsaugos ministro ir LR socialinės apsaugos ir darbo ministro 2011 m. rugsėjo 1 d. įsakymas Nr. V-824/A1-389 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 23:2011 „Cheminių medžiagų profesinio poveikio ribiniai dydžiai. Matavimo ir poveikio vertinimo bendrieji reikalavimai“ patvirtinimo“.
16. Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. rugsėjo 16 d. įsakymu Nr. D1-546.
17. LR aplinkos ministro 1999 m. liepos 14 d. įsakymas Nr. 217 „Dėl atliekų tvarkymo taisyklių patvirtinimo“.
18. Naudingųjų išteklių telkinių žemėlapis. Prieiga per internetą < <https://www.lgt.lt/epaslaugos/elpaslauga.xhtml> >.
19. Požeminio vandens vandenviečių žemėlapis. Prieiga per internetą < <https://www.lgt.lt/epaslaugos/elpaslauga.xhtml> >.
20. Geotopų žemėlapis. Prieiga per internetą < <https://www.lgt.lt/epaslaugos/elpaslauga.xhtml> >.
21. Saugomų teritorijų valstybės kadastro žemėlapis. Prieiga per internetą < <https://stk.am.lt/portal/> >.

22. LR upių, ežerų ir tvenkinių kadastro žemėlapis. Prieiga per internetą < <https://uetk.am.lt/portal/startPageForm.action> >.
23. LR Aplinkos ministerijos internetinėje svetainėje pateikta Lietuvos Respublikos kraštovaizdžio erdvinės struktūros įvairovės ir jos tipų identifikavimo studija.
24. Kultūros vertybių registras. Prieiga per internetą < <http://kvr.kpd.lt/#/static-heritage-search> >.
25. EMEP/EEA/CORINAIR Oro teršalų inventorizacijos vadovas (Angl. – Air pollutant emission inventory guidebook): <http://www.eea.europa.eu/publications/emep-eea-guidebook-2016>.
26. Laura Capelli, Selenia Sironi, Renato Del Rosso Odour „Emission Factors: Fundamental Tools for Air Quality Management“. Chemical engineering transactions , Vol. 40, 2014, p. 193-198.

PRIEDAI

1 priedas	Poveikio visuomenės sveikatai vertintojo licencijos kopija
2 priedas	- VĮ Registrų centro Nekilnojamojo turto registro duomenų bazės išrašas; - Sklypo, adresais Kėdainių g. 13 ir Kėdainių g 15, Panevėžys, planai.
3 priedas	Preliminari atliekų laikymo zonų išdėstymo schema
4 priedas	Iš autotransporto į aplinkos orą išmetamų teršalų skaičiavimai
5 priedas	Triukšmo sklaidos žemėlapiai
6 priedas	Siūlomos SAZ ribų planas